

1.01 Izvirni znanstveni članek

UDK 528.44(497.451.1)

Prejeto: 30. 11. 2020

Boris Golec

dr., izr. prof., znanstveni svetnik, ZRC SAZU, Zgodovinski inštitut Milka Kosa, Novi trg 2, SI-1000 Ljubljana
E-pošta: bgolec@zrc-sazu.si

K podobi Ljubljane po kongresu leta 1821^{*}

Stavbe in njihovi lastniki v franciscejskem katastru

IZVLEČEK

Ljubljana je dobila prvo natančno kartografsko upodobitev s franciscejskim katastrom leta 1825, štiri leta po znamenitem kongresu Svete alianse. Franciscejski kataster je zanesljiv referenčni vir, ki omogoča raznovrstne prostorske in druge raziskave, vključno z retrospektivnim vpogledom v daljno preteklost. Prispevek se omejuje na stavbni fond mesta in njegovih sedmih predmestij s posebnim poudarkom na lastništvu stanovanjskih stavb in na javnih zgradbah. V ospredju je uporabna vrednost grafičnega in spisovnega dela katastra, pri čemer bo objava katastrskih zapisnikov stavbnih parcel služila kot pripomoček za nadaljnje raziskave preteklosti današnje slovenske prestolnice, nekoč glavnega mesta vojvodine Kranjske.

KLJUČNE BESEDE

Ljubljana, franciscejski kataster, stavbni fond, stanovanjska poslopja, gospodarska poslopja, javne zgradbe

ABSTRACT

**TOWARDS THE IMAGE OF LJUBLJANA AFTER THE CONGRESS OF 1821.
BUILDINGS AND THEIR OWNERS IN THE FRANCISCAN CADASTRE**

Ljubljana obtained its first accurate cartographic depiction with the Franciscan Cadastre in 1825, four years after the famous Congress of the Holy Alliance. The Franciscan Cadastre provides a reliable reference framework for an array of spatial and other studies, including a retrospective insight into the distant past. The article focuses on the building stock of the city and its seven suburbs, with an emphasis on ownership of residential buildings and on public buildings. Special attention is paid to the utilitarian value of the graphic and textual segments of the cadastre, and the publication of cadastre records for building parcels will serve as a tool for further research on the history of the capital of present-day Slovenia and once the capital of the Duchy of Carniola.

KEY WORDS

Ljubljana, Franciscan Cadastre, building stock, residential buildings, agricultural buildings, public buildings

^{*} Prispevek je nastal v okviru raziskovalnega projekta J6-9358 (Zgodovinski atlas slovenskih mest) in raziskovalnega programa P6-0052 (Temeljne raziskave slovenske kulturne preteklosti), ki ju sofinancira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije iz javnega proračuna.

Neposredno po ljubljanskem kongresu Svete alianse leta 1821, katerega dvestoletnice se letos spominjamo, je Ljubljana, prestolnica vojvodine Kranjske in neformalno tudi sedež papirnatega Ilirskega kraljestva, začela dobivati prvo natančno kartografsko upodobitev.¹ Zemljemerci so leta 1825 dokončali izdelavo talnih načrtov, t. i. katastrskih map franciscejskega katastra, tretjega katastrskega operata in prvega, ki je poleg opisnega, spisovnega dela premogel tudi grafični prikaz površin.² Franciscejski kataster je že dolgo ne samo nepogrešljiv sestavni del krajevnozgodovinskih obravnav, ampak tudi zanesljiv referenčni vir, ki omogoča raznovrstne prostorske in druge raziskave, vključno z retrospektivnim vpogledom v daljno preteklost. Glede na njegov pomen in uporabnost preseneča, da Ljubljana v luči katastra doslej še ni bila deležna sistematičnega prikaza. Temu se je še najbolj približala razprava Angelosa Baša, objavljena leta 1952 v *Slovenskem etnografu*, ki – tudi zaradi takratnih skromnih tehničnih možnosti – praktično ne upošteva grafičnega dela katastra. Baševa obravnava je naravnana izrazito statistično in se posveča predvsem številčnemu razmerju med stanovanjskimi in gospodarskimi poslopji, tudi glede na stavbno gradivo (lesene in zidane zgradbe). V njej, nasprotno, niti kot eksemplarični primeri ne nastopajo posamezni objekti, zemljišča in njihovi lastniki.³ Podobno je s stanjem obravnav grafičnega dela katastra. Izseki iz katastrskih map mestnega središča se v literaturi najpogosteje pojavljajo kot ilustrativne priloge k obravnavam podobe mesta v različnih časovnih obdobjih⁴ oziroma v prikazih razvoja mesta v luči načrtov in kartografije, med katerimi gre izpostaviti monografijo Branka Korošca *Ljubljana skozi stoletja* iz leta 1991.⁵

Pričujoči prispevek do določene mere povezuje oba dela katastra, spisovnega in grafičnega, vendar ne stremlje po celostnem prikazu podobe mesta ali analizi katastra kot vira. Že v izhodišču je namreč omejen s predmetom preučevanja – stavbnim fondom kot temeljno komponento urbanih naselij – in tako v celoti pušča ob strani nestavbna zemljišča. Njegov osnovni namen je opozoriti na uporabnost katastra za nadaljnje raziskave in s komentirano objavo zapisnikov stavbnih parcel olajšati delo prihodnjim raziskoval-

cem različnih strok. Objava zapisnikov premaguje razmeroma težko berljivost izvirnikov, še posebej v digitalizirani obliki, v kateri so danes dostopni uporabnikom v Arhivu Republike Slovenije in na spletišču arhiva.⁶ Na drugi strani je neprimerno manj tovrstnih težav pri grafičnem delu katastra.⁷

Preden se posvetimo franciscejskemu katastru za Ljubljano, se bomo ustavili ob njegovih splošnih značilnostih in uporabnosti za stavbno, gradbeno in urbanistično zgodovino.⁸

Uporabnost katastra za raziskovanje stavbnega fonda

O katastru na splošno

S franciscejskim katastrom (1817–1828) je v avstrijskih deželah zaživel zemljiški kataster v polnem pomenu besede, t. i. stabilni kataster. Zaradi nove prvine – grafičnega narisu površin – je v primerjavi s starejšima terezijanskim in jožefinskim katastrom neprimerno uporabnejši, zato je že zgodaj pritegnil pozornost zelo različnih ved. Tretjemu avstrijskemu katastru, tako kot predhodna dva poimenovanemu po vladarju, je položil temelje patent cesarja Franca I. z dne 23. decembra 1817.⁹ Izčrpna navodila, t. i. instrukcijo za izdelavo katastra, so izdali spomladi 1818, jih čez dve leti dopolnili in jim dali končno obliko v začetku leta 1824.¹⁰ Katastrski operat je v slovenskem prostoru nastajal eno desetletje, od leta 1818 do 1828, v veljavo pa stopil z zamikom, leta 1843 oziroma leto pozneje na Štajerskem.¹¹ Njegova poglobljena prva je natančen grafični naris zemljišč, delo šolanih geometrov, oprto na obsežne priprave in nove dosežke zemljemerstva. Razen ogrskega Prekmurja in območij v okviru kratkotrajnega Italijanskega kraljestva (ta je nekaj let prej zajel francoski kataster) je ta kataster pokrival celotno slovensko

⁶ SI AS 176, Franciscejski kataster za Kranjsko.

⁷ Na svetovnem spletu je na voljo tudi grafični del katastra za celotni avstrijski del Habsburške monarhije, shranjen v Avstrijskem državnem arhivu na Dunaju: <https://mapire.eu/en/map/cadastral/?layers=3%2C4&bbox=1810692.8764763605%2C6137154.620884456%2C1830098.3270322597%2C6143842.860859409> (Hungarica, Habsburg Empire – Cadastral maps (XIX. century)) (15. 11. 2020).

⁸ O franciscejskem katastru kot viru za stavbno, gradbeno in urbanistično zgodovino slovenskega ozemlja gl. natančneje: Golec, Zemljiški katastri, str. 366–378.

⁹ SI AS 1079, Zbirka normalij, šk. 7, Patenti 1810–1855.

¹⁰ Lego, *Geschichte des Österreichischen Grundkatasters*, str. 29; prim. Ulbrich, Die Entwicklung des Zeichenschlüssels, str. 159.

¹¹ Lego, *Geschichte des Österreichischen Grundkatasters*, str. 42. – Hrambo in upravljanje operatov zemljiškega katastra so leta 1822 naložili novoustanovljenim deželnim mapnim arhivom (*Provinzialmappenarchiv*) in dobro desetletje zatem, leta 1833, ustanovili še centralni mapni arhiv na Dunaju (*Zentralmappenarchiv*), namenjen hrambi operatov trigonometrične triangulacije in litografskih odtisov katastrskih map iz vseh dežel (prav tam, str. 40).

¹ O načrtih mesta in njegovih delov pred nastankom franciscejskega katastra gl. zlasti: Korošec, *Ljubljana skozi stoletja*, str. 27–88.

² O katastrih prim. Ribnikar, Zemljiški kataster.

³ Baš, K stavbnemu in zemljiškemu značaju. – Neuporabni so Baševi izsledki o kmečkih in nekmečkih lastnikih stanovanjskih in gospodarskih stavb. Zgrešeno je namreč že izhodišče, zlasti dejstvo, da je med kmečke lastnike štel tudi vse, pri katerih je v rubriki stan navedeno *Wirth* (prav tam, str. 81). Pri tej poklicni oziroma stanovski kategoriji gre v resnici za krčmarje, kar je mogoče potrditi s celo vrsto konkretnih primerov (prim. Staroslav, *Gostilne v stari Ljubljani*).

⁴ Na primer za srednjeveško Ljubljano Stopar, Ljubljana, str. 166.

⁵ Korošec, *Ljubljana skozi stoletja*.

etnično ozemlje in služil kot osnova vseh poznejših katastrov, saj ni bilo nikoli več izvedeno tako celovito zemljemersko delo na terenu.¹² Potem ko je naš prostor z jožefinskimi vojaškimi merjenji dobil prvo celostno kartografsko upodobitev,¹³ se je njegova slika s franciscejskimi katastrskimi mapami močno izostrila. Mnoge stvari, do tega časa brez vizualne opore in predstavljive le na podlagi morebitnih opisov, so postale tako rekoč otipljive. V prispodobi bi lahko rekli, da pomeni čas pred franciscejskim katastrom za spoznavanje in preučevanje prostora dobo tipanja v (pol)temi.

Teritorialno podlago za novo katastrsko izmero – davčne oziroma katastrske občine – so vzeli iz jožefinskega katastra. Osnovna merska enota je bil tudi zdaj oral (*Joch*) z izmero približno 0,57 hektarja, razdeljen na 1600 kvadratnih sežnjev ali klafter s površino 3,595 kvadratnega metra. Katastrske mape so izdelane v merilu 1 : 2.880, a srečamo tudi drugačna merila: v težko dostopnih krajih 1 : 5.760 in v nekaterih mestih 1 : 1.440 ali celo 1 : 720.¹⁴ Triangulacija je pogojevala natančnost, ki z najnovejšimi programskimi orodji omogoča pretvarjanje v sodobni koordinatni sistem,¹⁵ ta pa precizno lokalizacijo objektov iz katastra, kar obravnavanemu viru daje še dodatno vrednost.

Oba dela katastra, spisovni in grafični, sta za uporabnika neločljivo povezana celota, najsi gre za uporabo katastra v praktične namene ali kot zgodovinskega vira. Posamezna površina in objekt lahko namreč v polni izpovednosti zaživita šele, ko opisne podatke vizualiziramo s pomočjo katastrske mape. Za raziskovalce sta pomembni prednosti dobra ohranjenost gradiva ter močno olajšana dostopnost, ki jo je v zadnjem času omogočila digitalizacija katastrskih map in dobršnega dela spisovnega gradiva.¹⁶

Nepogrešljivost franciscejskega katastra za retrospektivne raziskave se je pokazala zlasti pri preučevanju meščanskih naselij, pa tudi naselij nasploh. Katastrska mapa je namreč izhodišče za ugotavljanje preteklih stanj in dotedanjega razvoja naselja vse do njegovih začetkov. Zlasti mestna naselja in deloma trgi so bili v našem prostoru deležni temeljitih in manj temeljitih obravnav v luči prostorskih ambien-
tov, morfoloških zasnov, oblikovanja mestnih prostorov in podobnih problemskih sklopov.¹⁷

Stavbe v obeh sestavnih delih katastra

Stavba kot taka v franciscejskem katastru nikoli ne nastopa kot samostojna enota, ampak vedno le v okviru parcele kot najmanjše katastrske enote. Parcele so se delile na zemljiške (*Grundparzelle*) in stavbne (*Bauparzelle*), ne da bi bila oba tipa med seboj po vsebini povsem natanko razmejena. Stavbne parcele so namreč lahko vključevale tudi majhna obdelovalna zemljišča tik ob zgradbah, zemljiške pa v določenih primerih nekatere vrste stavbnih objektov.¹⁸ Po končni instrukciji za izvedbo katastra (1824) naj bi vse zgradbe istega gospodarstva, ki so imele skupno dvorišče, sestavljale eno stavbno parcelo, posebno parcelo pa le tiste gospodarske zgradbe, ki so stale ločeno. V stavbno parcelo so vključili tudi hišni vrt, če ni meril več kot 25 kvadratnih sežnjev (89,9 m²). Hiše v strnjeni pozidavi so bile, kakor hitro so imele različne hišne številke in ločene strehe, vsaka svoja parcela, četudi so bile v lasti istega lastnika. Prav tako je šlo za samostojno parcelo zemljišče z javno zgradbo (cerkvijo, samostanom, bolnišnico). Objekti, ki naj jih ne bi obravnavali kot stavbne parcele, so bili majhne, po svoji naravi spremenljive stavbe: vrtnete, planinski stanovi, vinske stiskalnice in podobno; na mapi so jih sicer narisali, njihovo površino pa prišteli k zemljiški parceli, na kateri so stale.¹⁹ Tudi površin stanovanjskih zgradb niso izračunavali posebej, ampak so jih preprosto všteli k skupni površini stavbne parcele.²⁰ Tako je natančna velikost stavbe znana samo v primerih, ko se površini stavbe in parcele natanko ujemata.

Na mapah se stavbne parcele že na prvi pogled ločijo od zemljiških, in sicer ne le zaradi na njih upodobljenih tlorisov objektov, temveč tudi po barvi parcelne številke: na zemljiških parcelah so številke svetlo rdeče (karmin, pomešan s cinobrom), na stavbnih pa črne.²¹ Stranice tlorisov hiš in zgradb vseh vrst so enotno narisane s črnim tušem in le pri kamnitih križih s karminsko barvo (kardinalsko rdeča barva z vijoličastim otenkom).²² Pomemben element stavbne parcele je različna obarvanost površin objektov. Notranjost vseh zidanih stavb ter kamniti mostovi so v blede karminski barvi, javne zgradbe v močni karminski, lesene zgradbe pa so pobarvane blede rumeno. Posebej so označena pročelja stavb, in sicer z odebeljeno črto vzdolž stranice stavbe na njeni notranji strani, po instrukciji nekoliko drugače pri zidanih stavbah kot pri lesenih: črta za pročelje naj bi bila pri zidanih v močnejši karminski barvi, pri lesenih pa je govor samo o črti, potegnjeni s tušem, in to le za stanovanjske zgradbe, kar implicitno pomeni iz-

¹² Prim. Lego, *Geschichte des Österreichischen Grundkaters*, str. 25–44; Allmer, *Der stabile Kataster*; Ribnikar, *Zemljiški kataster*, str. 327–332.

¹³ Objava jožefinskih vojaških merenj za slovensko ozemlje: Rajšp (ur.), *Slovenija na vojaškem zemljevidu*.

¹⁴ Lego, *Geschichte des Österreichischen Grundkaters*, str. 25–43; Ribnikar, *Zemljiški kataster*, str. 327–332.

¹⁵ Prim. Petek in Fridl, *Pretvarjanje listov*.

¹⁶ Katastrske mape vseh katastrskih občin v Sloveniji, ki jih hrani Arhiv Republike Slovenije, in glavnine spisovnega gradiva so v skenirani obliki dostopne na spletišču arhiva.

¹⁷ Prim. zlasti seznama literature v: Batič (ur.), *Srednjeveška mesta*, str. 175–181; Curk, *Trgi in mesta*, str. 162–172.

¹⁸ Golec, *Zemljiški katastri*, str. 367 in 371.

¹⁹ *Instruction zur Ausführung*, str. 49–50, & 274–281.

²⁰ Prav tam, str. 66, & 407.

²¹ Prav tam, str. 61, & 374, str. 81, & 483.

²² Prav tam, str. 78, & 460.

ključitev vseh drugih lesenih objektov.²³ V primerih, ko so dosledno upoštevali instrukcijo, je tako za posamezno zgradbo mogoče z mape razbrati naslednje parametre: lokacijo, dve vrsti namembnosti (javno in zasebno), dve vrsti gradbenega materiala (zidana, lesena stavba), pročelja vseh zidanih zgradb in pročelja lesenih stanovanjskih zgradb.

Za same stavbe so predvideli zelo omejen nabor topografskih znakov. Končna različica instrukcije iz leta 1824 jih ima v skupini *Gebäude* samo pet: cerkve (*Kirchen*), javne zgradbe (*Oeffentliche Gebäude*), kamnite zgradbe (*Steinerne Gebäude*), gospodarska poslopja (*Wirtschafts Gebäude*) in razvaline (*Ruine*).²⁴ Za druge objekte, med njimi tudi nekaj specifičnih stavbnih, jih najdemo v posebni skupini 63 t. i. konvencionalnih oznak (*Konventionelle Bezeichnungen*). K slednjim so šteli predvsem takšne, ki ponazarjajo objekte, upodobljene zgolj na mapah in neupoštevane v spisovnem delu katastra. Tako niso predvideli posebnega znaka za obrate na vodni pogon, ker naj bi ti sodili v spisovni – opisni del. Določeni objekti in površine se sicer pojavljajo tako na mapah kot v zapisnikih, denimo pokopališča, nekatere poštnice in lovski hiše ter gostilne, medtem ko za parcele ali dele parcel niso šteli mostovi in jih v zapisnikih ni.

Drugi sklop podatkov o zgradbah posamezne katastrske občine ponuja zapisnik stavbnih parcel (*Bauparzellen-Protokoll*) na tiskanem obrazcu.²⁵ Praviloma sta nastala dva izvoda zapisnika. V prvem so izpolnili le prvi, levi del: parcelno številko, ime, priimek, stan in bivališče lastnika, hišno številko, vrsto stavb ter površino parcele, izraženo v oralih in kvadratnih sežnjih. Prazen je ostal drugi, desni del, namenjen izenačbi (parifikaciji) zemljišč s sosednjimi ali podobnimi zemljišči, vnosu letnega donosa v denarju in opombam; rubrike tega dela so izpolnili (nekoliko pozneje) samo v drugem izvodu zapisnika.²⁶ Zelo podoben je zapisnik zemljiških parcel (*Grundparzellen-Protokoll*), ki zajema celoto zemljiških parcel v katastrski občini: njivskih, travniških, pašniških, gozdnih, poti, ceste idr.

V primerjavi s natančnostjo navodil o risanju stavbnih parcel je instrukcija glede vsebine zapisnika precej skromna, še posebej v zvezi z vrsto stavb (*Gattung*). Jasna je pri podatkih o lastnikih: poleg imena in priimka je treba vpisati morebitno domače ime (*Vulgo=Nahme*) ter vse predikate in plemiške naslove, v rubriko stan sodijo lastnikova obrt, dejavnost ozi-

roma službena nastavitev (*Anstellung*), v rubriki bivališče pa je treba tam, kjer bi lahko nastal kakršen koli dvom, pripisati še deželo.²⁷ Preseneča, da je ostal tako nedorečen člen o izpolnjevanju za našo problematiko ključne rubrike o vrsti stavb (*Gattung*), saj pravi zgolj: »V rubriki se opiše posebnost (*Eigenthümlichkeit*) stavbne parcele, ali ima stanovanjska stavba eno ali več nadstropij itd. Posebni primeri se obravnavajo v rubriki opombe (*Anmerkung*).«²⁸ Izvajalci so s tem dobili tako rekoč proste roke pri presoji, kaj v rubriko sodi in kaj ne. Zelo pogosto so si delo olajšali tako, da so se omejili na najosnovnejše razlikovanje med dvema tipoma zgradb, stanovanjskimi in gospodarskimi. Vse kaže, da različna intenzivnost opisovanja ni bila vezana niti na kakšna interna navodila, denimo v okviru istega davčnega okraja.²⁹ Višina zgradb je podana le ponekod in opisno, ne da bi bila izražena v merskih enotah. Iz katastrskih map jo lahko zgolj slutimo glede na površino in obliko objekta, pa tudi zapisniki o njej praviloma molčijo. Predvidevanje, da so bili pri navajanju nadstropij doslednejši v urbanih in polurbanih okoljih, kjer je stalo največ nadstropnih stavb, se ni potrdilo. Zgovorna je ugotovitev, da imamo od 21 mest – kolikor jih je bilo tedaj, brez obalnih, v mejah današnje Slovenije – podatke o nadstropjih le za tri, in sicer za Škofjo Loko, Kočevje in zelo nepopolne za Kranj. Tako jih v celoti pogrešamo za štajerska mesta in za več kot tri četrtine kranjskih, vključno z Ljubljano in njenimi predmestji.³⁰

Prednosti franciscejskega katastra so drugje, predvsem v izpovednosti katastrskih map, ki omogočajo natančno lokalizacijo objektov in v vizualni obliki ponujajo vpogled v dva tipa stavb glede na gradbeni material – zidane in lesene. Vendar je tudi ob podatkovni podpori zapisnika marsikdaj težko razlikovati med stanovanjskim in nestanovanjskim objektom. Razlikovalni element bi pri lesenih stavbah sicer morala biti odebeljena črta na pročelni stranici, ker jo instrukcija predvideva le za stanovanjske objekte, a so jo pogosto narisali pri vseh lesenih zgradbah.³¹

Postavlja se vprašanje, koliko je bilo še drugih grafičnih in opisnih poenostavitve, ki jih ni mogoče zaznati. Vprašljiva je že upravičenost izključujoče delitve zgradb zgolj na lesene in zidane. Ta ne more odražati dejanskega stanja tam, kjer je šlo za stavbe, zgrajene tako iz lesa kakor iz drugih materialov (opeka, kamen), na katastrski mapi in v zapisniku stavbnih parcel pa so lahko izbrali le eno od obeh možnosti. Kaj je v konkretnih primerih prevladalo pri opredeljevanju za eno ali drugo kategorijo, ostaja neznanka. Ni denimo izključeno, da so podkleteno, v glavnem leseno hišo ponekod šteli že za zidano. Takšne kombinirane zgradbe na katastrskih mapah

²³ Prav tam, str. 79, & 466 in 468.

²⁴ Prav tam, str. Litt. A.a, Vorschrift zur Zeichnung der Katastral Pläne.

²⁵ Prav tam, Lit. U.

²⁶ Ker pri stavbah niso ugotavljali donosa, ki so ga prinašale najemnine in drugo, so kot osnovo za obdavčitev stavbnih parcel vzeli davčni razred sosednjega ali podobnega zemljišča (*Tafeln zur Statistik*, str. XXII). Praviloma naj bi bil to drugi njivski razred domače katastrske občine oziroma sosednje občine, če takega razreda ni bilo v domači (Lego, *Geschichte des Österreichischen Grundkatasters*, str. 41).

²⁷ *Instruktion*, str. 61, & 375–377.

²⁸ Prav tam, str. 61, & 378.

²⁹ Golec, *Zemljiški katastri*, str. 369–372.

³⁰ Prav tam, str. 372.

³¹ Prav tam, str. 374.

Izsek iz katastrske mape Šentpetersko in Kapucinsko predmestje
(SI AS 176, Franciscejski kataster za Kranjsko, L 193, mapni list III, 1825).

niso prepoznavne. Srečamo pa na primer stanovanjska poslopja, obarvana tako z rdečo kot rumeno, pri katerih je rumeni del manjši in torej ponazarja leseno pritliklino zidanemu poslopiju.³² Problem je tudi opisna delitev na stanovanjska in gospodarska poslopja, saj zakrije vmesne tipe stavb, ki so jih uporabljali tako za stanovanje kot za gospodarsko dejavnost (hlev, delavnica, trgovina). Da je določena stavba služila obema namenoma, je nedvoumno izpričano le v primerih, ko je stavbna parcela v zapisniku opredeljena kot stanovanjska in gospodarska zgradba (*Wohn- und Wirtschaftsgebäude*), mapa pa prikazuje en sam objekt. V hišah so zlasti v meščanskih naseljih potekale različne neagrarne dejavnosti, a kataster o tem praviloma molči. Obrtne delavnice in trgovski lokali so sicer posredno izpričani v primerih, ko je v rubriki Stan naveden lastnikov poklic, zelo malo pa je neposrednih omemb gospodarskih delov hiš. V zvezi z namembnostjo stavb se torej poraja cela vrsta vprašanj, največkrat seveda, ko želimo od katastra izvedeti konkretna dejstva o posameznem objektu. Kot smo videli, so nekateri manj pomembni objekti vrisani samo na mapah, bodisi na zemljiških bodisi na stavbnih parcelah, ničesar pa ni o njih mogoče najti v zapisnikih.³³

Iz katastrskih map in zlasti iz zapisnikov stavbnih parcel so vidne tudi posebne funkcije stavb, na splo-

šno manj razširjene, a nekatere med njimi v svojem okolju dominantne. Take in drugačne stavbe s specifičnimi funkcijami najdemo ponekod v zapisnikih samo v rubriki, namenjeni podatkom o lastniku, rubrika o vrsti stavb pa govori na primer le o stanovanjski ali gospodarski zgradbi. Spet drugje se podatki obeh rubrik lepo dopolnjujejo. V nadaljevanju bomo v popisu stavbnih parcel mesta Ljubljana med takimi zgradbami, denimo, srečali mestni magistrat, grajski kompleks – kaznilnico, deželno hišo, ruševine stolpov na Grajskem griču idr.

Takšne ugotovitve veljajo tudi za druge objekte, izstopajoče v svoji okolici po namembnosti, velikosti, pomenu ali čem drugem. Razen gradbenega materiala, lokacije in površine – natančne le, če se objekt po površini ujema s stavbno parcelo – bo franciscejski kataster redko razkril kaj več, včasih pa bo kakšno ne pomembno stvar celo zakril. Tako o industrijskih objektih sicer na splošno ne pove manj kot o drugih, a zaradi večjih pričakovanj morda daje tak vtis. Zgradbe so na mapah umeščene v prostor in obarvane glede na gradbeni material, v zapisnikih pa največkrat poimenovane po namembnosti in v rubriki o vrsti stavb opisane kvečjemu še s kakšnim podatkom.³⁴

³² O takih primerih v Ljubljani gl. Baš, K stavbnemu in zemljiškemu značaju Ljubljane, str. 79.

³³ Golec, Zemljiški katastri, str. 374.

³⁴ Prav tam, str. 375.

Stavbni fond Ljubljane in njenih predmestij v franciscejskem katastru

Splošna podoba Ljubljane

Predmarčna mestna občina Ljubljana je poleg mesta obsegala sedem predmestij. Po podatkih ljudskega štetja iz leta 1817 je samo mesto štel 308 hiš in 4379 duš, skupaj s predmestji pa je bilo na mestnem območju skoraj trikrat toliko domov (866) in več kot dvakrat toliko prebivalcev (9885).³⁵ Po upravno-politični razdelitvi se je ravnal tudi franciscejski kataster. Ožje mesto, ki ga je do konca 18. stoletja obdajalo obzidje,³⁶ je zajela katastrska občina Ljubljana mesto. Ozemlje je imela večidel na desnem bregu Ljubljanice – Mestni in Stari trg s približno tretjino Grajskega griča, vključno z grajskim kompleksom –, na levem bregu pa je vključevala le nekoč obzidano območje Novega trga. Na severni strani je mestna katastrska občina mejila na Kapucinsko in Šentpetrsko predmestje, na vzhodni na Poljansko, na jugu na Karlovško, na zahodu pa na Krakovsko in predmestje Gradišče. Sedmega, Trnovskega predmestja se je samo dotikala na skrajnem jugozahodu na Ljubljanci, nasproti izliva Gradaščice, kjer je bilo stičišče treh katastrskih občin.³⁷

Katastrske občine (k. o.) tako zamejenega ljubljanskega območja so se močno razlikovale po velikosti. Občina Ljubljana mesto in štiri predmestne – Krakovsko, Poljansko, Kapucinsko predmestje in Gradišče – so namreč obsegale le ožji areal, medtem ko so imele tri predmestne občine – Šentpetrsko, Karlovško in Trnovsko predmestje – obsežno zaledje, še posebej zadnji dve, ki sta segali globoko na

Ljubljansko barje. Površina največje, k. o. Trnovsko predmestje, je bila tako kar 57-krat večja od najmanjše, k. o. Krakovsko predmestje, in 50-krat večja od k. o. Ljubljana mesto.

Še neprimerno večji razpon je izkazoval delež površine stavbnih parcel glede na celotno površino posamezne katastrske občine. Medtem ko je v k. o. Ljubljana mesto znašal skoraj dve petini celotne površine (39,57 %), ni bil v dveh, po površini največjih predmestnih občinah merljiv niti v promilih: stavbne parcele so namreč v Trnovskem in Karlovškem predmestju pokrivalo manj kot 0,003 %. Pri drugih občinah se je delež vrtel med 2,62 in 9,81 %, pri čemer je s skoraj dvakratnim naskokom pred ostalimi šestimi predmestnimi občinami prednjačilo Kapucinsko predmestje. Štirikrat višji delež površine s stavbnimi parcelami v mestu kakor v Kapucinskem predmestju z najvišjim deležem stavbnih parcel med predmestji sicer priča o veliko večji gostoti in številu stavb v samem mestu, a je treba pri tovrstnem vrednotenju upoštevati še druge elemente.

Katastrske občine so bile med seboj veliko bolj uravnotežene po številu stavbnih parcel. Razpon med k. o. Ljubljana mesto s 342 parcelami in Karlovškim predmestjem s 55 je znašal 6,2 : 1. V skupnem številu 993 je mesto odtehtalo dobro tretjino (34,45 %), sedem predmestij skupaj pa s 651 stavbnimi parcelami nekaj manj kakor dve tretjini (65,55 %).

V povprečni velikosti stavbne parcele se zrcalijo predvsem trije elementi: razpoložljiva površina, prisotnost velikih kompleksov javnih zgradb in socialna struktura lastnikov. Tako je povprečje v mestni občini znašalo nekaj manj kot 110 kv. sežnjev ali slabih 400 m² (393,61), v Kapucinskem predmestju, ki je

Tabela 1: Razvrstitev katastrskih občin glede na delež površine stavbnih parcel v celotni površini katastrske občine ter število in povprečna velikost stavbnih parcel³⁸

Katastrska občina	Skupna površina v oralih in kvadr. sežnjih	Stavbne parcele v oralih in kvadr. sežnjih	Delež stavbnih parcel v skupni površini	Število stavbnih parcel	Povprečna velikost stavbne parcele v kvadr. sežnjih
Ljubljana mesto	59,342	23,697	39,57 %	342	109,64
Kapucinsko predmestje	197,828	19,616	9,81 %	77	402,81
Poljansko predmestje	156,253	2,965	4,87 %	105	39,67
predmestje Gradišče	178,1526	9,1127	5,42 %	72	215,65
Šentpetrsko predmestje	545,880	14,517	2,62 %	172	127,23
Krakovsko predmestje	52,379	2,1592	5,72 %	77	62,23
Trnovsko predmestje	2977,293	7,48	0,0024 %	93	120,94
Karlovško predmestje	1739,401	3,1333.5	0,0022 %	55	111,55

³⁵ *Haupt-Ausweis* 1817, fol. A.

³⁶ O odstranitvi obzidja Valenčič, Oblikovanje Ljubljane, str. 144.

³⁷ SI AS 176, Franciscejski kataster za Kranjsko, L 74, k. o. Gradišče; L 100, k. o. Kapucinsko predmestje; L 101, k. o. Karlovško predmestje; L 122, k. o. Krakovsko predmestje; L 133, k. o. Ljubljana mesto; L 193, k. o. Predmestje Sv. Petra; L 211, k. o. Poljansko predmestje; L 303, k. o. Trnovsko predmestje.

³⁸ Prve štiri kategorije v razpredelnici so povzete po izkazih površine zemljišč po katastrskih kulturah (*Ausweis über die Benützungsort des Bodens*), število stavbnih parcel pa po zapisnikih stavbnih parcel (*Protocoll der Bau Parzellen*). Izrazi in zapisniki posameznih katastrskih občin imajo naslednje datacije: Kapucinsko predmestje 15. 10. 1825, Gradišče in Krakovsko predmestje 30. 11. 1825, Šentpetrsko predmestje 15. 12. 1825, Karlovško predmestje 20. 12. 1825, Trnovsko predmestje 23. 12. 1825, Ljubljana mesto in Poljansko predmestje 30. 5. 1827.

imelo med predmestji najbolj mestno podobo, pa skoraj štirikrat toliko – nekaj manj kot 403 kv. sežnje ali 1446,09 m². Od mestnega povprečja je bilo za več kot dvakrat višje tudi povprečje v Gradišču – dobrih 215 kv. sežnje ali 745,15 m². Povprečno velika stavbna parcela v štirih predmestjih – Karlovškem, Šentpeterskem in Trnovskem – je le malo presegala povprečje v mestni katastrski občini, medtem ko sta za mestom občutno zaostajali Krakovsko in Poljansko predmestje, za kateri so bili značilni domovi nižjih socialnih slojev, zlasti za Krakovo.

Kot smo videli že v uvodu, je lahko velikost stavbne parcele zavajajoča in sama po sebi pove malo o velikosti stavb na njej, saj so bile v obseg parcele vštete tudi dvoriščne površine. Parcela, na kateri stoji Ljubljanski grad – v zapisniku stavbnih parcel je označen kot kaznilnica (parc. 57) –, je, denimo, merila 1030 kv. sežnje (3808 m²), a je pozidana površina (2 stavbi) pokrivala le okrog 40 % celotne. Stavbe, ki so imele identično velikost kot parcele, so bile v veliki manjšini, še največ pa jih najdemo v samem mestu na območju Starega trga. Od javnih zgradb so bile takšne samo tri cerkve – stolnica sv. Nikolaja (parc. 309) s površino 309 kv. sežnje (1109 m²), župnijska cerkev sv. Jakoba (parc. 1242, 452 kv. sež.) in njena podružnica sv. Florijana (parc. 68, 180 kv. sež.) –, kanonikatna hiša ob stolnici (parc. 311, 170 kv. sež.), glavna stražnica na Šolskem trgu (parc. 313, 64 kv. sež.), skladišče glavnega carinskega urada na Bregu (parc. 188, 80 kv. sežnje), stavba stanovske redute na Starem trgu (parc. 155, 185 kv. sež.) ter pet objektov na Grajskem griču: cisterna (parc. 59, 64 kv. sež.) in štirje stolpi, od tega trije že v ruševinah (parc. 60–63 z velikostjo 25–100 kv. sež.).

Katere stavbe so po ugotovitvah sestavljavcev katastra veljale za zidane, katere za lesene in katere so bile deloma iz lesa in deloma iz trdega materiala, je za Ljubljano in njena predmestja ugotovljivo le iz katastrske mape. Raziskavo deleža obeh osnovnih gradbenih materialov je opravil že Angelos Baš,³⁹ čigar ugotovitev se bomo le dotaknili. Lesenih stanovanjskih objektov je bilo pičlih 1,41 % (vsi v predmestjih), gospodarskih pa dobra petina (22,12 %). Predmestja so skupaj izkazovala 2,18 % lesenih stanovanjskih zgradb, med njimi daleč največ Karlovško (17,17 %), ki je vključevalo tudi kmečko naselje Kurja vas. Približno tolikšen je bil v ožjem mestu delež lesenih med vsemi gospodarskimi objekti (17,95 %). Zanimiva je slika razpona v deležih lesenih gospodarskih objektov: manjši delež kakor v mestu je Baš ugotovil za Kapucinsko predmestje (5,88 %), Krakovo (6,25 %) in Gradišče (13,55 %), drugje pa se je gibalo od dobre petine do natanko polovice (Trnovo).⁴⁰

³⁹ Baš, K stavbnemu in zemljiškemu značaju.

⁴⁰ Prav tam, str. 82–83. – Baš je za k. o. Ljubljano mesto in Poljansko predmestje uporabil katastrski mapi v tedanjem Mapnem arhivu v Ljubljani (prav tam, str. 77). V fondu Franciscejski kataster za Kranjsko v takratnem Osrednjem

Podatke o stavbnem fondu iz spisovnega in grafičnega dela franciscejskega katastra je deloma mogoče nadgraditi s pomočjo vira, ki je kot sestavni del katastra nastal nekaj let pozneje. Gre za t. i. cenilne operate, izdelane v prvi polovici tridesetih let 19. stoletja.⁴¹ Zaradi dolgotrajne neurejenosti in dostopnosti so cenilni operati pozornost raziskovalcev pritegnili šele v zadnjih desetletjih, Ljubljana pa tudi v luči tega vira še ni doživela celostne obravnave.⁴² Med uvodnimi paragrafi v cenilni elaborat, glavni sestavni del operatov, se & 13 z nekoliko zavajajočim naslovom Hiše (*Häuser*) v strnjeni narativni obliki ukvarja s celotnim stavbnim fondom. Za našo problematiko so uporabni zlasti podatki o višini stavb (nadstropne, pritlične), čeprav se ne nanašajo na posamezno stavbo, ampak gre zgolj za splošen oris.⁴³

Nekoliko preseneča, da je pri orisu stavb tako skop cenilni elaborat katastrske občine Ljubljana mesto. Izvemo le, da so hiše zgrajene izključno (*durchgehends*) iz trdega materiala, nadstropne in pokrite z opeko. Kljub temu, da je notranja razdelitev »pri velikem delu hiš po novem slogu (*im neuen Style*) udobna in smotrna (*zweckmässig*)«, je opisovalec sklepal, da pri večini vendarle zelo manjka udobnosti. Stopnišča (*Aufgänge*) so bila običajno ozka, temačna in zatohla, večinoma nizke sobe pa naj bi omogočale »veliko vpogleda« (*lassen viel zu einsehen übrig*), kar je bodisi mišljeno figurativno bodisi manjka beseda »nicht«.

Od enega do drugega ljubljanskega predmestja se je stavbni fond zelo razlikoval. Za Kapucinsko predmestje, ki je imelo od vseh predmestij najbolj mestni značaj, je prvi del opisa skoraj identičen kot za mesto: hiše so grajene izključno iz trdega materiala, nadstropne, večinoma v »novem slogu« in na splošno pokrite z opeko. O hlevih in gospodarskih poslopjih – teh cenilni elaborat za mesto sploh ne omenja – izvemo, da so tako kot hiše zgrajeni smotrno (*zweckmässig*), da pa prebivalec nudijo komajda dovolj prostora za potrebe kmetovanja.

Podobno sliko srečamo v predmestju Gradišče. Hiše so v celoti (*durchgehends*) zgrajene iz trdega materiala, povečini (*meistens*) imajo nadstropja in so na splošno pokrite z opeko. Veliko jih je v »plemenitejšem slogu« (*im edlern Stile*). Gospodarska poslopja večjih posestnikov so prav tako iz kamna, le vstran od

državnem arhivu Slovenije, danes Arhivu Republike Slovenije, je bila mapa za Poljansko predmestje pogrešana že takrat, mapa za k. o. Ljubljano mesto pa je nepopolna in mlajša; na njej manjkajo določene parcelne številke in barve.

⁴¹ O uporabnosti cenilnih operatov za obravnavano problematiko gl. Golec, Zemljiški katastri, str. 378–383.

⁴² Cenilni operati za ljubljansko območje: SI AS 176, Franciscejski kataster za Kranjsko, Cenilni operati, L 74, k. o. Gradišče; L 100, k. o. Kapucinsko predmestje; L 101, k. o. Karlovško predmestje; L 122, k. o. Krakovsko predmestje; L 133, k. o. Ljubljano mesto; L 193, k. o. Predmestje Sv. Petra; L 211, k. o. Poljansko predmestje; L 303, k. o. Trnovsko predmestje.

⁴³ Cenilni elaborati za posamezne katastrske občine v nadaljevanju niso posebej citirani. Za vse gl. op. 42.

Nro. in der Mappe.	Des Hauseigenthümers			Der Häuser und Gebäude		
	Vor und Zuname.	Stand.	Wohnort.	N ^o .	Gattung.	Areal Inhalt mit Inbegriff des Hofraums.
						N. O. Joche Quad. Klaftern
61	Johann Pichenthurn	Kaufmann	Poljansko	64	Wohngebäude mit Hof.	336
62	Johann Georg	Kaufmann	Poljansko	65	Wohngebäude mit Hof.	301
63	Wielitz Johann	Kaufmann	Poljansko	66	Wohngebäude mit Hof.	368
64	della	Poljansko	Poljansko	66	Wohngebäude	38
65	della	Poljansko	Poljansko	66	Wohngebäude	28
66	Vogel Maximilian	Kaufmann	Poljansko	64	Wohngebäude mit Hof.	336
67	Leiderman Nikolai	Kaufmann	Poljansko	68	Wohngebäude	40
68	della	Poljansko	Poljansko	68	Wohngebäude	113
69	della	Poljansko	Poljansko	68	Wohngebäude	7
70	della	Poljansko	Poljansko	68	Wohngebäude	46
71	Wielitz Johann	Kaufmann	Poljansko	66	Wohngebäude mit Hof.	153
72	Thoman Wilhelm	Kaufmann	Poljansko	68	Wohngebäude mit Hof.	206
73	Engelstein Johann	Kaufmann	Poljansko	68	Wohngebäude mit Hof.	120
74	Sanjevidich Anton	Kaufmann	Poljansko	69	Wohngebäude mit Hof.	223
75	Gardner August	Kaufmann	Poljansko	60	Wohngebäude mit Hof.	268
76	Graschke Martin	Kaufmann	Poljansko	61	Wohngebäude mit Hof.	280
77	Magistrat Lebach	Kaufmann	Poljansko	1.	Wohngebäude	105
78	Poljansko	Poljansko	Poljansko	70	Wohngebäude	87

Stran zapisnika stavbnih parcel k. o. Poljansko predmestje s poznejšimi popravki z rdečim tušem (SI AS 176, Franciscejski kataster za Kranjsko, L 211, 30. 5. 1827).

hiš (außerhalb der Häuser) postavljeni kozolci (Harfen) so leseni. Sicer pa so gospodarska poslopja povsod zgrajena sorazmerno (im richtigen Verhältnisse) z velikostjo posesti.

Manj imenitni od Kapucinskega predmestja in Gradišča sta bili Šentpetrsko in Poljansko predmestje, za kateri je opis hiš v cenilnih elaboratih identičen. Hiše so bile v obeh prav tako zgrajene izključno iz trdega materiala, v veliki večini nadstropne in na splošno pokrite z opeko, medtem ko so se le tu in tam

(mitunter) pojavljale hiše v novem slogu. Med gospodarskimi poslopi, večinoma zgrajenimi iz kamna, je bilo mogoče najti tudi lesena, ustrezna majhni posesti in potrebam.

Stavbe kot celota so za spoznanje slabšo podobo kazale v Karlovškem predmestju. V samem predmestju so bile razen redkih izjem zgrajene iz trdega materiala, večinoma nadstropne in pokrite z opeko. Nasprotno so tiste ob Golovcu in Grajskem griču – vključeno je primestno vaško naselje Kurja vas –

označene kot povečini lesene, brez nadstropja in s slamnato kritino. Tudi večina gospodarskih poslopij je bila zgrajena iz lesa.

Najslabši stavbni fond sta izkazovali sosednji Krakovsko in Trnovsko predmestje. V obeh so bile hiše zgrajene iz trdega materiala – v Krakovskem izključno in v Trnovskem z redkimi izjemami; večino so bile pritlične in z opečnato kritino. V obsežni k. o. Trnovsko predmestje je zunaj samega predmestja stalo tudi nekaj lesenih hiš s slamnatimi strehami. V Krakovskem predmestju cenilni elaborat sploh ne omenja gospodarskih poslopij, ampak navaja le, da hiše prebivalcem nudijo dovolj udobja (*Bequemlichkeit*) glede na zelo omejeno zemljiško posest. V Trnovskem predmestju so bili hlevi odvisno od gmotnih razmer posestnikov zgrajeni deloma iz trdega in deloma iz mehkega materiala, druga gospodarska poslopja pa so bila izključno lesena in dovolj prostorna.

Gledano v celoti daje kataster s cenilnimi operati precej skope podatke tako o posamezni stavbi kakor o stavbnem fondu kot celoti. Kar zadeva zadnjega, je za Ljubljano veliko zgovornejši in nazornejši opis Frana Viljema Lipiča v njegovi topografiji Ljubljane iz leta 1834, ki ga bomo tu pustili ob strani.⁴⁴

Stanovanjska, gospodarska in javna poslopja

Iz katastrske mape je razvidna delitev stavb na stanovanjska, gospodarska in javna poslopja, stavbni zapisniki pri ljubljanskih katastrskih občinah kot tudi sicer pa praviloma opisno razlikujejo med stanovanjsko in gospodarsko stavbo, pri čemer lahko ima posamezna stavba tudi obe namembnosti. Nikoli ne bomo naleteli na izrecno oznako javna zgradba, ampak so te označene kot uradno poslopje, cerkev, šolsko poslopje idr. Javne zgradbe so imele pogosto tudi stanovanjsko funkcijo, o čemer priča lastna hišna številka.

Stanovanjske stavbe so kot takšne (*Wohngebäude*) praviloma izrecno navedene v zapisnikih stavbnih parcel, razen če je šlo za posebno namembnost stavbe. V takih primerih je zanesljiv kriterij, da je objekt tudi stanovanjski, dodeljena hišna številka. Ob prvem oštevilčenju hiš v avstrijskih deželah leta 1770 je bilo namreč treba oštevilčiti vse hiše, v katerih so ali bi lahko stanovali ljudje.⁴⁵ Tako je, kar je največje presenečenje, v času nastanka franciscjskega katastra imela hišno številko tudi ljubljanska stolnica (parc. 309, h. št. 284), in sicer edina med vsemi cerkvami v mestu in predmestjih. Do tega je očitno prišlo zato, ker so bili v njej tudi bivalni prostori, verjetno stanovanje za cerkovnika. V zapisniku stavbnih parcel so hišne številke navedene tudi pri parcelah brez stanovanjskih objektov; v takem primeru se številka nanaša na stanovanje lastnika, ki je

bilo na drugi parceli in včasih tudi v drugi katastrski občini. Glavni carinski urad je imel denimo h. št. 196; ta se je izvorno nanašala na samo poslopje urada na Bregu, na vogalu Salendrove ulice (parc. 213), isto številko pa najdemo še pri carinskem skladišču (parc. 188) v neposredni bližini ob Ljubljani. Če bi imelo skladišče tudi stanovanjsko namembnost, bi dobilo lastno hišno številko. Po tem, ali ima objekt lastno ali preneseno hišno številko, spoznamo tudi, katere stavbe v lasti mestnega magistrata (h. št. 1, parc. 1) so bile stanovanjske in katere ne. V mestu sta imeli isto hišno številko 1 dve skladišči (parc. 95 in 96), hiša poleg magistrata pa samostojno št. 314 (parc. 342). V sosednjem Poljanskem predmestju prav tako zasledimo tri stavbne parcele mestnega magistrata: stanovanjski objekt je stal samo na parceli 98 z lastno hišno številko Poljansko predmestje 78, medtem ko sta bili parceli z mesnico (parc. 1) in s sejmskimi lopami (parc. 77) vodeni pod h. št. magistrata (Ljubljana h. št. 1).

Hišno numeracijo, ki jo srečujemo v franciscjskem katastru, je kranjska prestolnica dobila ob preštevilčenju leta 1805.⁴⁶ V skladu z novimi pravili, da se številčenje začne pri najpomembnejši stavbi, v mestih pa pri mestni hiši, so hišne številke tekale po bolj ali manj sklenjeni krožni poti od mestnega magistrata, ki je dobil h. št. 1, čez Mestni, Stari in Novi trg, oštevilčenje se je nato preko Šušarskega mostu vrnilo čez Ljubljano, zajelo še drugo stran območja Mestni trg in se končalo pri hiši poleg magistrata z najvišjo h. št. 314. Vsako od sedmih predmestij je imelo lastno hišno oštevilčenje, pri čemer sta bili v Karlovškem predmestju dve naselji in temu ustrezno dve numeraciji: prva v samem predmestju in druga v Kurji vasi onstran Gruberjevega prekopa.

Ker sta med oštevilčenjem hiš v začetku 19. stoletja (1805) in nastankom franciscjskega katastra za Ljubljano (1825–27) pretekli dve desetletji, se je številčno stanje stanovanjskih zgradb medtem že nekoliko spremenilo. Nekatere hiše so se izpraznile in postale gospodarska poslopja sosednjih hiš, zato je hišna številka ugasnila. Drugje je prišlo do fizične združitve dveh hiš v eno, pri čemer sta se obe številki obdržali. Poznamo tudi primere, ko je na parceli zrasla še ena stanovanjska stavba, ne da bi dobila lastno hišno številko. Kot prikazuje Tabela 2, bi skupno število stanovanjskih stavb glede na najvišjo hišno številko v posamezni katastrski občini moralo znašati 891, od tega 314 ali dobro tretjino (35,2 %) v samem mestu, a je v katastru dejansko 38 številk manj (4,3 %), skupaj 853, od tega v ožjem mestu 304 (10 ali 3,2 % manj). Nekaj več (858) je bilo vseh stanovanjskih objektov, pri čemer smo k njim prišteli tudi peščico takih, za katere je mogoče upravičeno trditi, da so v stavbnem zapisniku pomotoma označeni le kot gospodarski.

⁴⁴ Lipič, *Topografija*, str. 113–118.

⁴⁵ Studen, *Oštevilčenje hiš*, str. 444.

⁴⁶ Suhadolnik in Anžič, *Novi trg*, str. 66.

Tabela 2: Število hišnih števil in stanovanjskih objektov

Katastrska občina	Število hišnih števil (glede na najvišjo)	Dejansko število hišnih števil	Število vseh stanovanjskih objektov
Ljubljana mesto	314	304 ⁴⁷	310
Predmestja skupaj	577	549	548
Skupaj	891	853	858
Posamezna predmestja			
Kapucinsko predmestje	78	70 ⁴⁸	70 ⁴⁹
Predmestje Gradišče	75	71 ⁵⁰	67 ⁵¹
Krakovsko predmestje	75	72 ⁵²	71 ⁵³
Trnovsko predmestje	80	77 ⁵⁴	80 ⁵⁵
Karlovsko predmestje	21	21 ⁵⁶	22
Kurja vas (del Karl. predm.)	17	16 ⁵⁷	16 ⁵⁸
Poljansko predmestje	85	78 ⁵⁹	79 ⁶⁰
Šentpetrsko predmestje	146	144 ⁶¹	143 ⁶²

Za socialno sliko Ljubljane in njenih predmestij v dvajsetih letih 19. stoletja je zgovorna preglednica lastnikov stanovanjskih stavb glede na stan oziroma poklic (Tabela 3). V prikazu so dosledno upoštevani

podatki iz razdelka Stan (*Stand*),⁶³ ki se lahko nanašajo tudi na ženske (vdove in samske) in sumarno navedene dediče (*Erben*) – tako tudi, ko je, denimo, grof Auersperg naveden kot hišni posestnik (k. o. Ljubljana mesto, parc. 219) ali ko zapisnik zemljiških parcel ali abecedni seznam zemljiških posestnikov navaja drugačen poklic.⁶⁴

V rubriko Drugo smo uvrstili dejavnosti, ki se – razen ranocelniške – pojavljajo v manj kakor polovici katastrskih občin, neredko v samo eni ali dveh. Tako bomo med hišnimi lastniki le v Trnovskem predmestju našli čolnarje, nakladalce in prevoznike lesa, samo v Šentpetrskem pa kočijaže. Simptomatično je, da se meščani ne pojavljajo v mestu, ampak v dveh predmestjih, Kapucinskem in Šentpetrskem, kjer so bili manj običajni. Še večja posebnost je edini kmečki gospodar v samem mestu. Kategorija kmet (*Bauer*) je izpričana samo še v Šentpetrskem in Krakovskem predmestju, v obeh pa je bila v rokah kmetov kar okoli petina hiš. Na drugi strani so plemiči posedovali hiše izključno v ožjem mestu, če izvzamemo grofa Blagaja, lastnika graščine Rakovnik v Karlovškem predmestju. Prav tako je bila na samo

⁴⁷ Manjkajo h. št. 29, 32, 57, 59, 88, 143, 229 in 246. – Nekdanji hiši št. 29 in 32 sta med preštevilčenjem leta 1805 in nastankom katastra postali gospodarsko poslopje oziroma hlev lastnika sosednje hiše (h. št. 28 in 31). Na mestu nekdanje h. št. 88 je nastala pustota v lasti sosedja (h. št. 87). Pomotoma sta v zapisniku podvojeni h. št. 164 (prav: 164 in 165) in 174 (prav: 173 in 174). V obeh primerih sta bili sosednji hiši z isto številko last istega gospodarja. Podvojena je tudi h. št. 78, last iste lastnice, gre pa za novogradnjo na dvorišni strani hiše.

⁴⁸ Manjka 8 hišnih števil: 3, 4, 13, 34–36, 67 in 77. Pod h. št. 44 je navedeno samo gospodarsko poslopje, last lastnika h. št. 43.

⁴⁹ Št. 57 in 64 sta podvojeni, v obeh primerih sta hiši v lasti istega lastnika. Štirikrat sta dve h. št. združeni v eno hišo: 25 in 26, 38 in 39, 40 in 41, 42 in 53.

⁵⁰ Manjkajo h. št. 28, 46, 59 in 70.

⁵¹ V petih primerih ena stanovanjska zgradba združuje dve h. št.: 18 in 19, 21 in 22, 26 in 27, 31 in 32 ter 47 in 48.

⁵² Manjkajo h. št. 1, 58 in 64.

⁵³ H. št. 72 in 73 pripadata isti stanovanjski zgradbi.

⁵⁴ Manjkajo h. št. 76, 78 in 79.

⁵⁵ Dve stanovanjski stavbi sta brez h. št. (parc. 89 v lasti ljubljanskega magistrata in parc. 93 v lasti zasebnika s Studenca), pri eni (parc. 91) pa je navedena h. št. lastnika iz Šentpetrskega predmestja.

⁵⁶ Pri h. št. 1 pomotoma ni navedeno stanovanjsko poslopje, h. št. 21 v rokah istega lastnika pa je podvojena.

⁵⁷ Pri h. št. 7 je pomotoma namesto Kurje vasi navedeno Ljubljana (Laibach). Manjkata h. št. 4 in 16, h. št. 17 pa je podvojena (dve stanovanjski stavbi v rokah istega lastnika).

⁵⁸ H. št. 2 in 3 (kompleks gradu Rakovnik) sta na isti parceli (parc. 49).

⁵⁹ Manjkajo h. št. 15, 24, 33, 34, 44, 65 in 71.

⁶⁰ Podvojeni sta h. št. 5 in 55, v obeh primerih sta hiši v rokah istega lastnika. Podvojena je tudi h. št. 77, vendar gre drugič za ruševino stanovanjske zgradbe, glede na lego za nekdanjo h. št. 71.

⁶¹ Manjkata h. št. 19 in 69.

⁶² Pod h. št. 130 je navedeno samo gospodarsko poslopje v lasti lastnice hiše št. 131. Pod h. št. 87 sta navedeni dve parceli istega lastnika z gospodarskima poslopijema, vendar je ena zgradba nedvomno stanovanjska. Pod h. št. 118 je navedeno samo gospodarsko poslopje, kar je zagotovo pomota.

⁶³ Zelo redko sta navedena dva lastnika in samo enkrat (k. o. Ljubljana mesto, parc. 314) poklic za vsakega posebej: gimnazijski profesor in uradnik; ker sta oba poklica spadala med uradniške, sta v tabeli šteta kot eden. Prav tako sta za lastnika hiše enkrat samkrat navedena dva poklica: hišni posestnik in čolnar (k. o. Ljubljana mesto, parc. 76); v tem primeru je v tabeli upoštevan prvi poklic, ki je bil očitno glavni.

⁶⁴ Tak primer je Franciška Samassa v Karlovškem predmestju št. 1 (parc. 1). V stavbnem zapisniku je navedena kot zemljiška posestnica (*Gutsbesitzerin*), v zemljiškem zapisniku pa kot ulivalka zvonov (*Glockengiesserin*). Jakob Novak iz mesta je v stavbnem zapisniku zaveden kot krčmar (*Wirth*), v zapisniku zemljiških parcel v Kapucinskem predmestju pa kot pek (*Schwarzbäcker*). Za Maksa Sinna, pri katerem je rubrika Stan v zapisniku stavbnih parcel ostala prazna, iz abecednega seznama zemljiških posestnikov izvemo, da je bil adjunkt pri gradbeni direkciji (*Bau Direction Adjunct*). V Krakovskem predmestju, kjer so razen enega vsi lastniki označeni kot hišni posestniki, abecedni seznam zemljiških posestnikov razkriva, da je bil Janez Komar v resnici čolnar, Anton Jerina pa mizar.

Tabela 3: Število stanovanjskih stavb glede na dejavnost lastnikov (v oklepaju število lastnikov)

Katastrska občina	Obrt	Trgovina	Gostinstvo	Uradništvo	Hišni posest.	Ustanove in stavbe v lasti ustanov (civilne in cerkvene)	Drugo	Skupaj stanovanjskih stavb
Mesto	92 (85)	42 (42)	19 (19)	15 (14)	76 (74)	17 + 14 (15 + 14)	35 (32)	310 (295)
Kapucinsko predmestje	18 (17)	15 (11)	15 (14)	4 (4)	1 (1)	3 + 3 (3 + 3)	11 (11)	70 (64)
Predmestje Gradišče	7 (7)	5 (5)	11 (10)	0	38 (36)	3 + 1 (3 + 1)	2 (2)	67 (64)
Trnovsko predmestje	1 (1)	1 (1)	3 (3)	1 (1)	37 (37)	2 + 1 (2 + 1)	34 (34)	80 (80)
Krakovsko predmestje	0	0	1 (1)	0	70 (70)	0	0	71 (71)
Karlovsko predmestje	9 (9)	0	1 (1)	3 (2)	11 (11)	1 + 0	13 (10)	38 (34)
Poljansko predmestje	30 (30)	8 (7)	6 (5)	7 (6)	22 (22)	3 + 0 (3 + 0)	3 (3)	79 (76)
Šentpetrsko predmestje	52 (48)	13 (12)	12 (12)	4 (4)	0	2 + 3 (2 + 3)	57 (56)	143 (137)
Predmestja skupaj	117 (112)	42 (36)	49 (46)	19 (17)	179 (177)	14 + 8 (14 + 8)	120 (116)	548 (526)
SKUPAJ	209 (197)	84 (78)	68 (65)	34 (31)	255 (251)	31 + 22 (29 + 22)	155 (148)	858 (821)

Tabela 4: Število stanovanjskih stavb glede na dejavnost lastnikov – kategorija Drugo (v oklepaju število lastnikov)

	Mesto	Kapuc. predm.	Predm. Gradišče	Trnovsko predm.	Karlovsko predm.	Poljan. predm.	Šentp. predm.	Drugo Skupaj
knez	1 (1)							1 (1)
grof	5 (5)				2 (1)			7 (6)
baron/-ica	7 (6)							7 (6)
zdravnik	1 (1)		1 (1)					2 (2)
odvetnik	4 (4)							4 (4)
zemljiški gospod/gospa (neplemiški)	2 (2)							2 (2)
lekarnar	2 (2)						1 (1)	3 (3)
ranocelnik	3 (3)	1 (1)			1 (1)	1 (1)		6 (6)
pisarniški sluga	1 (1)							1 (1)
upokojenec	1 (1)							1 (1)
meščan		9 (9)					8 (8)	17 (17)
čolnar				18 (18)				18 (18)
nakladalec				7 (7)				7 (7)
prevoznik lesa				5 (5)				5 (5)

kočijaž (več vrst)							18 (17)	18 (17)
kmet	1 (1)				8 (7)		25 (25)	34 (33)
zemljiški posestnik				1 (1)	1 (1)			2 (2)
tržni sodnik		1 (1)						1 (1)
vrtnar			1 (1)					1 (1)
vdova	4 (3)			2 (2)			2 (2)	8 (7)
konjederec				1				1 (1)
voznik							1 (1)	1 (1)
cerkovnik							1 (1)	1 (1)
invalid							1	1 (1)
brez navedbe	2 (2)					2 (2)		4 (4)
SKUPAJ	35 (32)	11 (11)	2 (2)	34 (34)	13 (10)	3 (3)	57 (56)	155 (148)

mesto omejena hišna posest odvetnikov. Zgolj v mestu in enem od predmestij bomo med hišarji našli poklica zdravnika in lekarnarja, medtem ko so bili ranocelniki razporejeni po več katastrskih občinah, a s težiščem v samem mestu.

Še jasnejša socialna slika se pokaže po prelitju absolutnih števil v odstotke (Tabela 5). Če pustimo ob strani zelo heterogeno, umetno ustvarjeno rubriko Drugo, se med ožjim mestom in predmestji pokažejo največje razlike v deležu, ki so ga med lastniki stanovanjskih stavb imele ustanove (svetne in cerkvene). Medtem ko je v nekoč obzidanem mestu nanje odpadla vsaka deseta stanovanjska zgradba (10 %), je bil ta odstotek v predmestjih kot celoti občutno nižji – 4 % ali vsaka petindvajseta zgradba –, pri čemer sta opazno odstopali obe najbolj »mestni« predmestji – Kapucinsko z 8,6 % in Gradišče s 6 %. Krakovsko predmestje, nasprotno, ni premoglo sploh nobene tovrstne stavbe.

Med mestom na eni in predmestji kot celoto na drugi strani ni mogoče zaznati večje razlike v številu in deležu uradništva (4,8 oziroma 3,5 %). V samem mestu je bilo v uradniških rokah 15 hiš, v predmestjih pa 19, vendar od tega velika večina (15) v treh – Poljanskem, Šentpetrskem in Kapucinskem.

Pri drugih dejavnostih se deleži kažejo kot bolj uravnoteženi, če odmislimo dve sosednji predmestji na zahodni strani Ljubljane, ki sta bili najbolj specifični, Trnovo z zelo visokim deležem transportnih dejavnosti (čolnarji, vozniki, nakladalci) in Krakovo, kjer so vsi lastniki hiš razen enega označeni zgolj kot hišni posestniki. Kategorija hišnih posestnikov se pri več kot polovici stanovanjskih stavb pojavlja tudi v

Gradišču. Odsotna je le v Šentpetrskem predmestju, kjer so tovrstne gospodarje označili kot kmete. V ožjem mestu se pojavlja pri slabi četrtini, v predmestjih pa pri malo manj kakor tretjini hiš.

Obrti v ožjem pomenu besede so v povprečju odtehtale slabo četrtino, od tega največ, več kakor tretjino, v Poljanskem in Šentpetrskem predmestju, slabo tretjino v ožjem mestu, medtem ko naj bi bile, nasprotno, povsem ali skoraj v celoti odsotne v Trnovem in Krakovem. Zanimiva, po svoje pričakovana podoba se kaže pri trgovini in gostinstvu. Število hiš v rokah lastnikov, dejavnih v trgovini, je bilo enako v mestu (42) kakor v predmestjih, pri čemer so večino predmestnih (28) odtehtale tiste v Kapucinskem in Šentpetrskem predmestju, v to kategorijo pa so štele tudi hiše kramarjev in branjevcev. Notranje zelo heterogena je tudi skupina hišnih lastnikov, ki so se ukvarjali z gostinstvom. Skoraj tri četrtine vseh hiš v njihovih rokah (49 ali 72 %) najdemo v predmestjih, največ zopet v Kapucinskem in Šentpetrskem, ki jima sledi Gradišče.

O namembnosti **gospodarskih poslopij**, tako samostojnih kakor združenih s stanovanjskimi, lahko največkrat sklepamo le iz poklicne dejavnosti lastnika. Za daleč najpogostejšo oznako »Wirtschaftsgebäude« se za razliko od podeželskih okolij, kjer je šlo za kmetijstvu namenjena poslopja, skriva vrsta delavnic ter tedaj še redki manufakturni in industrijski obrati. Obstoje slednjih dokumentirajo cenilni operati iz zgodnjih tridesetih let, in sicer v uvodu v cenilni elaborat, ne da bi precizirali, za katero stavbo oziroma čigavo last gre. Če se omejimo samo na tri katastrske občine, & 14 Industrijska obrt (*Industrial-*

Tabela 5: Delež stanovanjskih stavb glede na dejavnost lastnikov

Katastrska občina	Obrt	Trgovina	Gostinstvo	Uradništvo	Hišni posest.	Ustanove in stavbe v lasti ustanov (civilne in cerkvene)	Drugo
Mesto	29,7	13,5	6,1	4,8	24,5	10,0 (5,5 + 4,5)	11,3
Kapucinsko predmestje	25,7	21,4	21,4	5,7	1,4	8,6 (4,3 + 4,3)	15,7
Predmestje Gradišče	10,4	7,5	16,4	0	56,7	6,0 (4,5 + 1,5)	3,0
Trnovsko predmestje	1,25	1,25	3,75	1,25	46,25	3,75 (2,50 + 1,25)	42,5
Krakovsko predmestje	0	0	1,4	0	98,6	0	0
Karlovsko predmestje	23,7	0	2,6	7,9	28,9	2,6 (2,6 + 0)	34,2
Poljansko predmestje	38,0	10,1	7,6	8,9	27,9	3,8 (3,8 + 0)	3,8
Šentpetrsko predmestje	36,4	9,1	8,4	2,8	0	3,5 (1,4 + 2,1)	39,9
Predmestja skupaj	21,4	7,7	8,9	3,5	32,7	4,0 (2,5 + 1,5)	21,9
SKUPAJ	24,4	9,8	7,9	4,0	29,7	6,2 (3,6 + 2,6)	18,1

gewerbe) ponuja takšno podobo.⁶⁵ Pri k. o. Ljubljana mesto beremo, da je tu poleg številnih policijskih obrti (nekomercialnih)⁶⁶ strojna z dvema zaposlenima delavcema, in spoznamo kratek kvantificiran opis njene proizvodnje. Isti vir pri Kapucinskem predmestju na enak način, s kvantifikacijo, navaja en strojarski obrat, tri irharske, dve pivovarni in tovarno kresilne gobe, v Poljanskem predmestju pa obravnava strojarno in rafinerijo sladkorja (Cukrarno). Te v franciscejskem katastru razumljivo še ni, saj je začela delovati leta 1828.⁶⁷

Gospodarskih poslopij, ki so označena drugače kot s splošno oznako »Wirtschaftsgebäude«, je razmeroma malo. Tako ne najdemo niti ene obrtne delavnice. Še največkrat se pojavljajo hlevi (*Stall, Stal-lung*), a samo v treh katastrskih občinah: daleč največ v k. o. Ljubljana mesto 58 (ob samo 14 gospodarskih poslopijih), v Poljanskem predmestju 42 in v Kapucinskem predmestju 2. Gumno (*Dreschboden*) je navedeno le petkrat v Poljanskem predmestju, mlin enkrat samkrat v Trnovskem (ob Gradaščici zunaj sklenjenega predmestja), v Šentpetrskem pa sta imela dva trgovca obok (*Gewölb*). Koliko je bilo dejansko hlevov, gumnov, mlinov, obokov, delavnic in drugih gospodarski dejavnosti namenjenih stavb, lahko le ugibamo.

Neprimerno več izvemo o vsebini in namembnosti stavbe pri **javnih zgradbah**, saj so podatki o njih v zapisnikih stavbnih parcel določnejši. Med njimi so: deželna hiša (*Landhaus*) na Novem trgu (parc. 218, h. št. 201), mestni magistrat (*Magistrat*) na Mestnem trgu (parc. 1, h. št. 1), deželnoknežji dvorec (*Burg Gebäude*) pri nekdanjih Vicedomskih mestnih vratih (parc. 230, h. št. 212), policijska direkcija (*Polizayderrection* – sic!) v Gosposki ulici (parc. 224, h. št. 207), škofijski dvorec (parc. 307, h. št. 282) idr. Namembnost nekaterih je navedena tudi na katastrski mapi, sicer pa je, ali gre za javno zgradbo, vidno le iz obarvanosti na mapi, medtem ko takšnega podatka v zapisnikih ne bomo našli.

Parcele z javnimi zgradbami so za mesto in posamezna predmestja prikazane v preglednici (Tabela 6). Kriterij za določitev, katera stavba šteje za javno, je barva njene površine na katastrski mapi,⁶⁸ pri čemer opazimo nekaj nedoslednosti. Po vseh pravilih

⁶⁵ Gl. op. 42. Cenilni elaborati niso datirani.

⁶⁶ Od leta 1765 so se obrti delile na komercialne in policijske. Slednje so delale le za krajevne potrebe, komercialne pa za trgovanje na daljavo (Bras, Rokodelstvo in obrt, str. 207).

⁶⁷ O nastanku Cukrarne gl. Šorn, *Začetki industrije*, str. 246. – V zapisniku stavbnih parcel k. o. Poljane je bila rafinerija sladkorja leta 1840 dopisana z rdečo tinko kot stavbna parcela št. 106.

⁶⁸ Ker je mapa za k. o. Ljubljana mesto in dele sosednjih katastrskih občin v Arhivu Republike Slovenije nepopolna oziroma nedokončana (nekateri parcele nimajo parcelne številke, stavbe pa niso pobarvane), je bila za to katastrsko občino in za občino Poljansko predmestje uporabljena digitalizirana mapa iz Avstrijskega državnega arhiva (<https://mapire.eu/en/map/cadastral/?layers=3%2C4&bbox=1611431.572221741%2C5789046.323890909%2C1620522.8012734093%2C5791912.712451602>) (15. 11. 2020). Z barvo javne stavbe je na tej prikazana tudi manjša stavba pri Mesarskem mostu, del parcele 314, ki je bila po stavbnem zapisniku iz leta 1827 v zasebni lasti. Obe katastrski mapi, dunajska in ljubljanska, sta mlajši, saj vsebujeta objekte, ki so bili zgrajeni pozneje in jih zapisnik stavbnih parcel še ne pozna, na primer rafinerijo sladkorja na Poljanah; nastali sta najpozneje leta 1840 (gl. op. 67).

Tabela 6: Javne zgradbe v mestu in predmestjih

Katastrska občina	Število parcel javnih zgradb	Civilne javne zgradbe	Cerkvene javne zgradbe
Ljubljana mesto	35	magistrat (parc. 1) kaznilnica – grad (parc. 56–57) stolp požarnega čuvaja (parc. 58) stolpi na gradu (parc. 59–63) preiskovalni zapor (parc. 92) stanovanje za rablja (parc. 93) magistratno lesno skladišče (parc. 95) stanovska stavba (parc. 154) stanovska reduta (parc. 155) Stiški dvorec (parc. 166) skladišče carinarnice (parc. 188) glavni carinski urad (parc. 213) deželna hiša (parc. 218) policijska direkcija (parc. 224) deželnoknežji dvorec (parc. 230) meščanski špital – okrožni urad (parc. 296) šolska zgradba (parc. 312) glavna stražnica (parc. 313) tobačna administracija (parc. 324) magistratna hiša (parc. 341) Skupaj 25 stavbnih parcel	cerkev sv. Florijana (parc. 68) cerkev sv. Jakoba (parc. 142) župnišče sv. Jakoba (parc. 143) cerkev nemškega viteškega reda (parc. 197) škofijski dvorec (parc. 307–308) stolna cerkev sv. Nikolaja (parc. 309) Karlova alumnat – semenišče (parc. 310) c. kr. kanonikatna hiša (parc. 311) kanonikat grofa Lamberga (parc. 323) Skupaj 10 stavbnih parcel
Vsa predmestja	15		
Skupaj	50		
Predmestja			
Kapucinsko predmestje	10	mestno gledališče (parc. 2) c. kr. mitnica (parc. 61) c. kr. vojaški špital in preskrbovalni urad (parc. 64) Skupaj 3 stavbne parcele	franciškanska cerkev (parc. 27) franciškanski samostan (parc. 28) samostan usmiljenih bratov (parc. 43–44) cerkev usmiljenih bratov (parc. 59) uršulinski samostan (parc. 70) uršulinska cerkev (parc. 71) Skupaj 7 stavbnih parcel
Predmestje Gradišče	2	stanovsko vzgojevališče (parc. 15) stanovsko skladišče solitra (parc. 42)	–
Krakovsko predmestje	0	–	–
Trnovsko predmestje	0	–	–
Karlovsko predmestje	0	–	–
Poljansko predmestje	1	strelišče (parc. 94)	–
Šentpetrsko predmestje	2	c. kr. vojašnica (parc. 41)	cerkev sv. Petra (parc. 42)

bi morali šteti za javni stavbi tudi župnijska cerkev v Trnovem (parc. 1) in pokopališča sv. Kristofa za Bežigradom, ki je spadala pod Šentpetrsko predmestje (parc. 127), vendar sta pobarvani zgolj kot zidani stavbi. Enako velja vsaj še za mitnico v predmestju Gradišče (parc. 57) ter za dve mitnici – vodno in cestno – v Karlovškem predmestju (parc. 33 in 40).

Zelo velike razlike je mogoče opaziti v razporejenosti javnih stavb po posameznih delih takratne

Ljubljane. Parcele z javnimi zgradbami so bile koncentrirane v ožjem mestu (k. o. Ljubljana mesto), kjer jih je od skupno 50 kar 35 ali dobri dve tretjini. Od 15 parcel z javnimi stavbami v predmestjih jih je dve tretjini (10) odpadlo na Kapucinsko predmestje, tri predmestja so premogla eno do dve, v treh pa ni mogoče zaslediti niti ene, a so v njih, kot že rečeno, v to kategorijo dejansko sodile trnovska župnijska cerkev in dve mitnici v Krakovskem predmestju.

Kataster kot vir lokacij ustanov in uradov

Ena od pomembnih uporabnih vrednosti franciscjskega katastra je možnost zanesljivega ugotavljanja lokacij tistih ustanov in uradov, ki jih v samem katastru ne srečamo. Največkrat gre za pravne osebe z najetimi prostori, torej za nelastnike nepremičnin, zaradi česar jih kataster razumljivo ni zajel ali pa se skrivajo za poimenovanjem stavbe, na primer deželne hiše (lontovža) ali deželnoknežjega dvorca. Ključni za njihovo lociranje so podatki o poštnih naslovih – hišnih številkah –, ki so jih v tem času sistematično objavljali v deželnih šematizmih. S pomočjo hišne številke je najlažje slediti selitvam, pri čemer je kataster v nepogrešljivo pomoč pri orientiranju.

V nadaljevanju bomo opozorili na ustanove in urade, o katerih franciscjski kataster ne daje določenih ali sploh nikakršnih podatkov. Med njimi so bila najvišja politična, komorna in sodna oblastva ter vrsta drugih. Podatki o njihovih naslovih so vzeti iz šematizma za Kranjsko in Koroško za leto 1826.⁶⁹ Najvišje politično oblastvo, C. kr. ilirski deželni gubernij v Ljubljani, je imelo sedež na Novem trgu, v deželni hiši (lontovžu) na h. št. 201.⁷⁰ V parcelnem zapisniku bomo to hišno številko našli na parceli 218 z oznako deželna hiša (*Landhaus*) in pri vrsti zgradbe navedbo, da gre za uradno poslopje (*Amptsgebäude*). Vendar pa guverner Jožef Kamilo baron Schmidburg ni stanoval na sedežu gubernija v lontovžu, temveč v (nekdanjem vicedomskem) dvorcu (*in der Burg 212*)⁷¹ na stičišču Gosposke ulice in današnjega Kongresnega trga. Po oblastni hierarhiji je guberniju sledila C. kr. deželna komisija za davčno regulacijo, ki jo najdemo na Bregu, h. št. 173,⁷² tj. v Zoisovi palači.⁷³ V katastrskem stavbnem zapisniku te hišne številke ni, ampak je pri obeh Zoisovih hišah (parc. 189 in 190) pomotoma navedena ista h. št. 174.

Tako kot navedene višje državne urade bomo v zapisniku stavbnih parcel zaman iskali sedeže državnih uradov na srednji in nižji oblastni stopnji. Okrožni urad (*Kreisamt*) je sicer vrisan na mapi, v zapisniku pa je pri stavbni parceli 296, na lokaciji današnje Kresije pri Tromostovju, vpisan meščanski špital (*Bürgerspital*). Zadevo pojasni šematizem, ki razkrije, da je bil sedež c. kr. okrožnega urada v Ljubljani v meščanskem špitalu s h. št. 271.⁷⁴ V isti stavbi je bila po navedbi šematizma nastanjena tudi C. kr. deželna gradbena direkcija.⁷⁵ Od okrajnih oblastev je imel v mestu uradni sedež provizorični deželnoknežji okrajni komisariat za ljubljansko okolico, tj. sedež združenega okraja Goričane in Fužine, in sicer na

Nemški ulici št. 180.⁷⁶ Iz katastra je razvidno, da je šlo za Križanke, kompleks križniškega reda (*Comenda Laibach*) (parc. 196). Nedaleč stran je na Gosposki ulici (h. št. 215) deloval cestni komisariat v Ljubljani, ki ga je provizorično upravljal Franc Ksaver Krašovec z bivališčem na tem naslovu.⁷⁷ Hiša (parc. 233), danes na stičišču Gosposke ulice in Židovske steze, je bila sicer last zasebnika z vinotočem.

Iz katastra prav tako ni razviden obstoj nekaterih javnih ustanov pod neposrednim nadzorom in vodstvom gubernija (*der hohen politischen Landesstelle*). Osrednja zdravstvena in socialna ustanova, hkrati bolnišnica, blaznica, sirotišnica in ubožnica (*Kranken=Irren=Waisen= und Armen=Versorgungs=Haus in Laibach*), je po šematizmu domovala v civilnem špitalu s h. št. 1.⁷⁸ Stavbni parcelnik s to številko navaja samostan usmiljenih bratov v Kapucinskem predmestju (parc. 43) in le v razdelku o vrsti stavb razkriva, da gre za špital. Komorna oblastva so skoraj v celoti delovala v najetih prostorih zasebnih hiš. V lastni hiši sta bila samo glavni carinski urad s stanovanjem višjega prejemnika (na Bregu, h. št. 196, parc. 188)⁷⁹ ter c. kr. administracija za prihodke od tobaka in žigov (na Šolskem trgu, h. št. 297, parc. 324),⁸⁰ ki sta kot taka edina navedena tudi v katastrskem stavbnem zapisniku (parc. 213 in 324). Lokacije drugih uradov najdemo raztresene po zasebnih in javnih zgradbah. Višji urad za pobiranje vinskega in mesnega davka je bil nastanjen v meščanskem špitalu, na Kresiji (h. št. 271, parc. 296),⁸¹ kjer je, povsem logično, poslovala tudi c. kr. okrožna blagajna.⁸² C. kr. ilirska administracija za državne posesti je imela v najemu prostore v hiši barona Rasterna na Šentjakobskem trgu (h. št. 139, parc. 140), kjer je bilo tudi predstojnikovo stanovanje.⁸³ C. kr. ilirsko komorno prokuraturo šematizem postavlja v hišo barona Lichtenberga na Novem trgu (h. št. 220, parc. 240).⁸⁴ V neposredni bližini, v lontovžu na drugi strani trga (h. št. 201, parc. 218), sta domovali dve komorni oblasti: c. kr. gubernijski glavni pristojbinski urad ter c. kr. deželni komorni in vojni plačilni urad.⁸⁵ Na Starem trgu sta dve sosednji hiši v lasti deželnih stanov, h. št. 136 in 137 (parc. 153 in 154), nudili streho nad glavo c. kr. rudarskemu sodišču z blagajno, prva (h. št. 136)⁸⁶ pa tudi c. kr. uradu za preizkušanje novcev, vnovčenje zlata in srebra.⁸⁷ H kameralnim uradom je spadala še c. kr. višja poštna uprava v Ljub-

⁶⁹ *Schematismus von Krain und Kärnten*.

⁷⁰ Prav tam, str. 99.

⁷¹ Prav tam.

⁷² Prav tam.

⁷³ Suhadolnik in Anžič, *Novi trg*, str. 79–80.

⁷⁴ *Schematismus von Krain*, str. 110.

⁷⁵ Prav tam, str. 120.

⁷⁶ Prav tam.

⁷⁷ Prav tam, str. 130.

⁷⁸ Prav tam, str. 139.

⁷⁹ Prav tam, str. 150.

⁸⁰ Prav tam, str. 195.

⁸¹ Prav tam, str. 153.

⁸² Prav tam, str. 188.

⁸³ Prav tam, str. 173.

⁸⁴ Prav tam, str. 183.

⁸⁵ Prav tam, str. 185 in 186.

⁸⁶ Prav tam, str. 201.

⁸⁷ Prav tam, str. 205.

ljani, nastanjena na Dunajski cesti v Kapucinskem predmestju h. št. 59,⁸⁸ v hiši meščana Andreja Maliča (parc. 65).

Kataster tudi ne pove, kje je imelo prostore najvišje sodno oblastvo. Prvoinstančno sodišče za privilegirane sloje s pridruženim kazenskim in trgovinskim sodiščem – z uradnim nazivom C. kr. mestna in deželna pravda, kazensko, merkantilno in menično sodišče za Kranjsko – najdemo v šematizmu v deželni hiši (lontovžu) na Novem trgu (h. št. 201).⁸⁹ V lontovžu je bila torej skoncentrirana najvišja politična in sodna oblast. Seveda so imeli tukaj sedež tudi leta 1818 obnovljeni kranjski deželni stanovi,⁹⁰ ki jim je zdaj predsedoval vsakokratni guverner, vendar je bil uradni naslov stanovskega vodstva – poverjeniškega urada – na drugi strani Novega trga (h. št. 219),⁹¹ v hiši grofa Thurna (parc. 239). Nasprotno ne šematizem ne kataster ne razkrivata sedeža najvišjega vojaškega oblastva, c. kr. višjega vojaškega poveljstva v Ljubljani. Ne bi smelo biti dvoma, da je bil v tedaj edini vojašnici v Šentpetrskem predmestju (parc. 41). Šematizem navaja samo stanovanje poveljnika, generalmajorja Josefa von Wazla, na Starem trgu 21.⁹²

Kot smo videli, šematizem razkriva namembnost določenih stavb, ki so v katastru na kratko označene s svojim splošno uveljavljenim imenom: deželna hiša – lontovž, deželnoknežji dvorec – »Burg«, meščanski špital, deželnostanovsko poslopje idr. V tej skupini kaže opozoriti še na nekatere. Stanovska stavba v Salendrovi ulici (parc. 212, h. št. 195) je nudila streho nad glavo Kranjski kmetijski družbi.⁹³ Za licej na Šolskem trgu (parc. 312, h. št. 286), ki je na mapi označen kot *Liceum*, v zapisniku stavbnih parcel pa zgolj kot šolsko poslopje (*Schulgebäude*), iz šematizma izvemo sicer splošno znano dejstvo, da ni nudil strehe le liceju, ampak tudi gimnaziji.⁹⁴ Iz navedbe stanovanja ravnatelja glavne šole (k. k. *Musterhauptschule*) v Kapucinskem predmestju št. 33⁹⁵ pa gre sklepati, da je imela tudi šola prostore v istem poslopju, tj. v kompleksu uršulinskega samostana (parc. 70). V samostansko šolsko zgradbo (brez navedbe hišne številke) šematizem sicer postavlja dekliško, glavno in industrijsko šolo, ki so jo vodile uršulinke.⁹⁶ Iz katastra prav tako nista razvidni lokaciji dveh predmestnih elementarnih šol. Deška in dekliška šola v Šentpetrskem predmestju je po šematizmu domovala v stavbi Schillingove beneficijarne ustanove (h. št. 38),⁹⁷ ki jo kot takšno pozna tudi kataster (parc. 39),

deška šola v Trnovskem predmestju (h. št. 61) pa je bila nastanjena v tamkajšnjem župnišču (parc. 2).⁹⁸

Sklep

Pričujoči prispevek izpostavlja uporabno vrednost katastra za stavbno, gradbeno in urbanistično zgodovino. Zamišljen je kot metodološki kačipot uporabnikom, na drugi strani pa bo objava zapisnikov stavbnih parcel v Prilogi raziskovalcem olajšala pogosto težavno branje izvirnikov. Ob današnji stopnji dostopnosti digitaliziranih katastrskih map bo tem lažje omogočala nadaljnje raziskave o podobi Ljubljane pred dvema stoletjema, ko je bila prestolnica malo znane vojvodine Kranjske nekaj mesecev politično središče Evrope.

PRILOGA

Stavbne parcele v Ljubljani in predmestjih po katastrskih zapisnikih stavbnih parcel

Zapisniki stavbnih parcel so zaradi ohranjanja avtentičnosti objavljeni v nemškem izvirniku. Ohranjene so vse izvirne oblike osebnih imen in priimkov – tudi če gre za evidentne napake⁹⁹ – ter opisov stavbnih parcel (rubrika Vrsta hiš in zgradb). Nečitljive in okrajšane poklice in imena je bilo povečini mogoče rekonstruirati s pomočjo abecednega seznama zemljiških posestnikov, ki je sicer zajel samo lastnike zemljiških parcel. V pomoč uporabnikom sta legendi s prevodom in po potrebi tudi s kratko razlago pojmov.

⁹⁸ Prav tam, str. 305.

⁹⁹ Dolgi f je upoštevan samo pri priimkih, ti pa so zaradi boljše razpoznavnosti izpisani z velikimi črkami. Medtem ko so osebna imena v zapisnikih dosledno uradna nemška (na primer Thomas, Johann, Ursula), se pri zapisovanju priimkov pojavljata dva črkopisa, standardni nemški (*Lebitsch*) in bohoričica (*Potozhnik*), včasih pa kombinacija obeh (*Lukeschizh*). Isti pisar je lahko uporabil različni obliki priimka za isto osebo: na primer *Seunik* in *Seunig*, *Schäischkar* in *Scheischkar*; še večkrat se oblika zapisa priimka v stavbnem zapisniku razlikuje od tiste v zapisniku zemljiških parcel in abecednem seznamu zemljiških posestnikov, na primer *Ulbrig* in *Ullming*, *Kurmik* in *Kurnik*, *Garbes* in *Garbeis* (vsi primeri so iz k. o. Gradišče). Tem lažje je do takšne neenotnosti prihajalo, kadar je šlo za različni katastrski občini, na primer v mestu je ista oseba navedena kot *Dorothea Presler*, v Karlovškem predmestju pa kot *Thorothea Bresler*.

⁸⁸ Prav tam, str. 190.

⁸⁹ Prav tam, str. 201.

⁹⁰ O obnovi kranjskih deželnih stanov po koncu Ilirskih provinc gl. Zontar, *Struktura uprave*, str. 224–227.

⁹¹ *Schematismus von Krain*, str. 249.

⁹² Prav tam, str. 234.

⁹³ Prav tam, str. 317.

⁹⁴ Prav tam, str. 296.

⁹⁵ Prav tam, str. 302.

⁹⁶ Prav tam.

⁹⁷ Prav tam, str. 304.

Legenda za rubriko »Vrsta hiš in zgradb«

Amtsgebäude	uradno poslopje
Bur[g]geb[äude]	deželnoknežji dvorec
Bürgerspitall	meščanski špital
Dreschboden	gumno
Erziehungshaus	vzgojevališče
Feuerlösch Deposit, Feuerlösch	gasilni depozit
Feuerwächters Thurn	stolp požarnega čuvaja
Fleischbank	mesnica
G: G: [Gemüsegarten]	zelenjavni vrt
Gemüßgarten	zelenjavni vrt
Gewölb	obok
Glashaus	steklenjak
Hauptwacht	glavna stražnica
Hof(f), Hof(f)raum	dvorišče
Holzma[ga]sin	lesno skladišče
Inqui[si]tionshaus	preiskovalni zapor
k. k.	cesarsko-kraljevi/a/o
Kirche	cerkev
Kloster	samostan
Kriminal St.[raf] H.[aus]	kaznilnica
Magazin	skladišče
Markthütten	sejemske prodajalne

Mühle	mlin
Oede	pustota
Pulvert.[urn]	smodnišni stolp
Redut Gebäude	reduta (redutna dvorana)
Saliter Magazin	skladišče solitra
Schießstatt	strelišče
Schmied(e)	kovačija
Schulgebäude	šolsko poslopje
Spital	špital
Spital Magazin	špitalsko skladišče
Stall	hlev
Stallung	hlev
Theater	gledališče
Thurnruin	ruševina stolpa
Wirt(h)schaftsgebäude	gospodarsko poslopje
Wohngebäude	stanovanjsko poslopje
Wohnung	stanovanjsko poslopje
Ziegelhütte	opekarna
Ziegeloffen	opekarska peč
Zisterne	cisterna
Zollamps Gebäude	stavba carinskega urada

Legenda za rubriki s podatki o lastnikih (ime, priimek, stan)

Advacat, Advokat	odvetnik
Aerarial	erar
A[c]kerbau Gesellschaft	Kmetijska družba
Anstreicher	pleskar
Apothekar, Apotheker	lekarnar
Bäck, Backer	pek
Bäckerzunft	pekovski ceh
Barmherzigen Kloster	samostan usmiljenih bratov
Barmherzigen Kirche	cerkev samostana usmiljenih bratov
Baron	baron
Bauer	kmet
Baumeister	stavbenik
Beamte(r)	uradnik
Beamtersgattin	žena uradnika
Beamtsfrau	žena uradnika
Bejante	uradnik (popačeno)
Bierbräuer, Bierbrauer, Bierbräyer, Bierbreyer	pivovar
Bierschänk	pivotoč, pivničar
Binder	sodar
Bischofhof	škofijski dvorec
Bistum Laibach	škofija Ljubljana
Buchbinder	knjigovez
Buchdrucker	tiskar
Büchsenmacher	puškar
Burg Gebäude	deželnoknežji dvorec
Bürger-in	meščan/ka
Bürgerspital	meščanski špital

Bürstenbinder	krtačar
Canonicat	kanonikat
Canonicat Haus	kanonikatna hiša
Carolinisches Alum[n]at	Karlov alumnat [bogoslavno semenišče]
Comenda Laibach	komenda nemškega viteškega reda v Ljubljani [Križanke]
Deutsche Kirche	Nemška cerkev [križevniška cerkev]
Doktor, D ^{or}	doktor
d ^{or} der Medezin	zdravnik
Domherr	kanonik
Domkirche St. Nikolaus	stolna cerkev sv. Nikolaja
Drachsler, Drächsler	strugar
Erben, Erb.	dediči
Färber, Farber	barvar
Faßbinder, Faßbinter	sodar
Feilhauer	pilar
Fiskus und Gub.[ernal] Rath, Fiscus et Gubernialrath	fiskalni in gubernijski svetnik
Fligelschütz	kočijaž
Franziskaner Kirche	franciškanska cerkev
Franziskaner Kloster	franciškanski samostan
Fratschler	branjevec
Freyherr	baron
Freyin	baronica
Fuhrmann	voznik
Fürst	knez
Gärtner	vrtnar

Gastwirt(h)	krčmar, gostilničar
Getreid(e)händler, Getreidhand.	trgovec z žitom
Glaser	steklar
Goldarbeiter	zlatar
Graf	grof
Graf Lambergisches Canonicat	kanonikat grofa Lamberga
Graveur	graver
Grundbesitzer	zemljiški posestnik
Gürtler	pasar
Gutsbesitz	zemljiška posest [zemljiški gospod]
Gutsbesitzerin	zemljiška posestnica
Hafner	lončar
Handelsfrau	trgovka
Handelsmann, Handelsman, Handels.	trgovec
Handelsmann Wittwe	trgovčeva vdova
Handlung	trgovina, trgovec
Hauptwacht	glavna stražnica
Haupt Zolllexstadt	glavni carinski urad
Hausbesitzer-in, Hausbesitz, Hausbes., Hausb.	hišni posestnik/ica, hišna posest
Herschaf[t]	zemljiško gospostvo
Herrschaftsbesitzer, Herrschaftsbesitz	zemljiški gospod, lastnik gospostva
Herzog von Hozhe	vojvoda Kočevski
Holzfuhrmann	prevoznik lesa
Hutmacher	klobučar
Inquisitionshaus	preiskovalni zapor
Inspektorswitwe	inšpektorjeva vdova
Invalid	invalid
k. k., K K	cesarsko-kraljevi/a/o
Kaffeessieder	kavarnar
Kais. Königl., Kaijs. König.	cesarsko-kraljevi/a/o
Kameher [= Kammacher]	glavnikar
Kanzleydiener	pisarniški sluga
Kappelmacher	kapičar
Kaufmann, Kaufman	trgovec
Kirche St. Florian	cerkev sv. Florijana
Kirschner	krznar
Kotzenmacher	izdelovalec volnenih odej
Kramer, Krämer, Krämmer	kramar
Kupferschmied	kotlar
Kürschnerin	krznarka
Küster	cerkovnik
Küsterey	cerkovnikova hiša
Landhaus	deželna hiša (lontovž)
Landrath	deželni svetnik
Landstände	deželni stanovi
Lebze[l]terin	medičarka, lectarka
Lederer	usnjar
Lederhändler	trgovec z usnjem
Lohnkutscher	najemni kočijaž
Magistrat, Magiftrat, Magiftradt, Magistratt Laibach	mestni magistrat (Ljubljana)
Major	major
Marktrichter	tržni sodnik

Maurer	zidar
Mauth(h)aus	mitnica
Mesnerey	mežnarija
Messerschmied	nožar
Metzger, Mezger	mesar
Militär Kasern	vojašnica
Militarspital et Verpflegsamt	vojaški špital in preskrbovalni urad
Nadler	iglar, šivankar
Ordens Comenda	komenda nemškega viteškega reda
Pensionist	upokojenec
Pfaarhof	župnišče
Pfarrhof St. Jakob	župnišče Sv. Jakob
Pfarrkirche Tirnau	župnijska cerkev Trnovo
Pollizayderection	policijska direkcija
Polir	polir
Posamentier	trakar, pozamenter
Post=Expeditior	poštni odpravnik
Profesor der Gymnasie	gimnazijski profesor
Pulherverschleiß	smodnikar
Pupillen	sirote
Rauchfankk.[ehrer]	dimnikar
Riemer, Riemmer	jermenar
Rothgärber, Rothgerber	strojar
Sa(d)tler	sedlar
Sattlermeister	sedlarski mojster
Scharfrichters Wohnung	rabljevo stanovanje
Schießstatt	strelišče
Schiffer	čolnar
Schiffmann	čolnar
Schillingisches Benefic:	Schillingov beneficij
Schlosser	ključavničar
Schlossermeister	ključavničarski mojster
Schmied, Schmid	kovač
Schneider	krojač
Schneidermeister	krojaški mojster
Schulgebäude	šolsko poslopje
Schumachermeister	čevljarški mojster
Schuster	čevljar
Schwarzbäcker, Schwarzbäck, Schwarzb.	pek črnega kruha
Seifensieder	milar
Seiler	vrvar
Sitticher Hof	Stiški dvorec [verski sklad]
Speckhandler, Spekhändler	trgovec s slanino
Spe[n]gler	klepar
St. Christoph	Sv. Krištof (cerkev)
St. Jacob	Sv. Jakob (cerkev)
St. Petters	Sv. Peter (cerkev)
Stadtmagistrat	Mestni magistrat
Städtisches Theater	mestno gledališče
Ständisches Gebäude	stavba deželnih stanov
Steinmetz	kamnosek
Strafhaus Criminal	kaznilnica
Strassen-Asist.	asistent/pomočnik cestnega urada

Strumpfstricker	nogavičar
Tischler	mizar
Toback Ad[ministrati]ons Gebäude	poslopje tobačne administracije
Tuchscherer	suknostrižec
U(h)rmacher	urar
Ursuliner Kloster	uršulinski samostan
Verwalter	upravitelj
Wagner	kolar
Wa(a)renaufleger	nakladalec
Wachszieher	svečar
Wasenmeister	konjederec
Wasser Mauthaus	vodna mitnica

Weber	tkalec
Weinhandler	trgovec z vinom
Weinschank, Weinschänk	vinotoč
Weinschenk	
Weinwirth	krčmar, vinotoč
Weißbäck, Weißback, Weißbak, Weißb.	pek belega kruha
Weißgärber, Weisgärber	irhar
Wirth	krčmar
Wittwe, Withwe	vdova
Wundarzt	ranocelnik
Zimmermann	tesar
Zimmermeister	tesarski mojster

MESTO LJUBLJANA

(L 133, k. o. Ljubljana mesto, 30. 5. 1827)

Nro. in der Mappe [Št. na mapi]	Des Eigenthümers [Lastnikovi]			Nro. [Št.]	Der Häuser und Gebäude [Hiš in zgradb]	
	Vor und Zuname [Ime in priimek]	Stand [Stan]	Wohnort [Bivališče]		Gattung [Vrsta]	Quad. Klafter [Kvad. sežn.]
1	Magiſtrat	–	Stadt	1	Amptgebäude	178
2	GALLE Franz	Handelsmann	Stadt	2	Wohngeb. samt Stall und Hof	255
3	STROY Joseph	Krämer	Stadt	3	Wohngeb. samt Hof	84
4	WAGNER Joseph	Apotheker	Stadt	4	Wohngeb. samt Hof	105
5	COLLORETO Franz	Kaffeiesieder	Stadt	5	Wohngeb. samt Hof	110
6	KOVAZH Erben		Stadt	6	Wohngeb. samt Hof	140
7	ZEJſKO Franz	Glaser	Stadt	7	Wohngeb. samt Hof	106
8	Detto (ZESKO)	Detto	Stadt	8	Wohngeb. samt Hof	353
9	STROY Anton	Handelsmann	Stadt	9	Wohngeb. samt Hof	138
10	FRIDRICH Sebastian	Kaufmann	Stadt	10	Wohngeb. samt Hof	264
11	v[on] GRAMASKY Franz	Apothekar	Stadt	11	Wohngeb. samt Hof	158
12	CANTONI Aloys	Handelsmann	Stadt	12	Wohngeb. samt Hof	59
13	BERNBACHER Ignatz	Handelsmann	Stadt	13	Wohngeb. samt Hof	106
14	WURSCHBAUER Joseph	Handelsmann	Stadt	14	Wohngeb. samt Hof	102
15	LEDERVASCH Niklaus	Handelsmann	Stadt	15	Wohngeb. samt Hof	216
16	Dr. REPESIZH Andreas	Advokat	Stadt	16	Wohngeb. samt Hof	120
17	HEJſ Anton	Sattlermeister	Stadt	17	Wohngeb. samt Stall und Hof	118
18	KOJſ Ignatz	Handelman	Stadt	18	Wohngeb. samt Stall und Hof	183
19	v[on] ¹⁰⁰ RIEBLER Joseph	Spe[n]gler	Stadt	19	Wohngeb. samt Stall und Hof	80
20	MADER Adelbert	Wundarzt	Stadt	20	Wohngeb. samt Hof	86
21	WAJſTER Aloys	Kaufmann	Stadt	21	Wohngeb. samt [Hof]	169
22	PICHLER Rosina	Hausbesitz	Stadt	22	Wohngeb. samt Hof	91
23	MAHRN Johann	Hausbesitz	Stadt	23	Wohngeb. samt Hof	195
24	HLEBSCH Valentin	Zimmermann	Stadt	24	Wohngeb.	22
25	SCHWENTNER Maria	Hausbesitzer	Stadt	25	Wohngeb. samt Hof	34
26	GERBEJſ Anton	Hausbesitzer	Stadt	26	Wohngeb. samt Hof	30
27	MAYER Adam	Schmied	Stadt	27	Wohngeb. samt Hof	39
28	FINKL Johann	Schlosser	Stadt	28	Wohngebäude	26
29	detto	Detto	Stadt	28	Wirthschaftsgebäude	14
30	DOBNIKAR Valentin	Schuster	Stadt	30	Wohngebäude	45
31	JAMNIG Georg	Zimmermann	Stadt	31	Wohngebäude	59

¹⁰⁰ Pomen okrajšave *v* kot *von* glede na nosilcev poklic vprašljiv, vendar jo potrjuje abecedni seznam zemljiških posestnikov (*von Riebler*).

32	detto	Detto	Stadt	31	Stall	8
33	PRESLER Dorotea	Hausbesitz	Stadt	33	Wohngeb. samt Stall und Hof	113
34	RUDESCH Anton	Herrschaft- besitzer	Stadt	34	Wohngeb. samt Stall und Hof	331
35	PREPELUCH Jakob	Hausbesitzer	Stadt	35	Wohngeb. samt Hof	158
36	PAUZHNIK Johann	Strumfstricker	Stadt	36	Wohngeb. samt Hof	72
37	BABNIGG Joseph	Krämer	Stadt	37	Wohngeb. samt Hof und Stall	66
38	SINN Max	–	Stadt	38	Wohngeb. samt Hof	66
39	GORISCHNIG Kasper Erb.	Kupferschmied	Stadt	39	Wohngeb. samt Hof	132
40	PASCHALI Antinia (sic!)	Beamtergattin	Stadt	40	Wohngeb. samt Stall und Hof	56
41	STROY Joseph	Kramer	Stadt	41	Wohngeb. samt Hof	99
42	GUZHERRA Josepha	Hausbesitz	Stadt	42	Wohngeb. samt Hof	102
43	SELLAN Georg	Hausbesitz	Stadt	43	Wohngeb. samt Stall und Hof	98
44	PERKO Anton	Krämer	Stadt	44	Wohngeb. samt Stall und Hof	101
45	RUDA Franz	Seifensieder	Stadt	45	Wohngeb. samt Hof	96
46	WIRAND Kasper	Weißb.	Stadt	46	Wohngeb. samt Hof	84
47	CALLARANIA Margareth	Hausbesitz	Stadt	47	Wohngeb. samt Hof	107
48	HUDOBIUNIG Joseph	Pensionist	Stadt	48	Wohngeb. samt Hof	57
49	LENARZHIZH Anton	Hausbesitz	Stadt	49	Wohngeb. samt Stall und Hof	51
50	TSCHESCHIRK Katharina	Hausbesitz	Stadt	50	Wohngeb. samt Stall und Hof	26
51	MISCHAN Andreas	Hausbesitz	Stadt	51	Wohngeb. samt Hof	52
52	DRASCHLER Gregor	Schuster	Stadt	52	Wohngeb. samt Hof	26
53	DOLLENZ Anton	Tischler	Stadt	53	Wohngeb. samt Stall und Hof	71
54	KORAD Franz	k. k. Beamte	Stadt	54	Wohngeb. samt Stall und Hof	156
55	MINDER Emerand	Schuster	Stadt	55	Wohngebäude	32
56	Strafhaus Criminal	–	Stadt	56	Wirtschaftsgebäude	116
57	Detto	–	Stadt	56	Kriminal St.[raf] H.[aus] mit Hofraum	1030
58	Detto	–	Stadt	56	Feuerwächters Thurn samt Hofraum	199
59	Detto	–	Stadt	56	Zisterne	14
60	Detto	–	Stadt	56	Thurnruin	34
61	Detto	–	Stadt	56	Thurnruin	25
62	Detto	–	Stadt	56	Thurnruin	100
63	Detto	–	Stadt	56	Pulverth.[urn]	49
64	KRISCHMANN Anton	Faßbinter	Stadt	58	Wohngeb.	25
65	Detto	detto	Stadt	60	Wohngeb. samt Stall und Hof	155
66	SCHLIZHER Johann	Anstreicher	Stadt	61	Wohngeb. samt Stall und Hof	55
67	WORENZ Fortunath	Kaufmann	Stadt	62	Wohngeb. samt Stall und Hof	85
68	Kirche St. Florian	–	Stadt	–	Kirche samt Hof	180
69	MELLONI Mihael	Hausbesitz	Stadt	63	Wohngeb. samt Stall und Hof	134
70	WIHOVSKY Mathias	Wagner	Stadt	64	Wohngeb. samt Hof	84
71	HERLENSBERGER Georg	Schmied	Stadt	65	Wohngeb. samt Hof	85
72	Detto	Detto	Stadt	66	Wohngeb. samt Schmied und Hof	104
73	RAMUTTA Franz	Handelsmann	Stadt	67	Wohngeb. samt Hof	83
74	MULLER Maria	Hausbesitz	Stadt	68	Wohngeb. samt Hof	42
75	HARNISCH Johann	k. k. Beamte	Stadt	69	Wohngeb. samt Stall und Hof	78
76	THOMZ Florjan	Hausbesitz und Schiffer	Stadt	70	Wohngeb. samt Stall und Hof	84
77	KLAUS Georg	Tischler	Stadt	71	Wohngeb. samt Stall und Hof	42
78	BONAZH Katharina	Schuster	Stadt	72	Wohngeb. samt Hof	46
79	Detto	Detto	Stadt	73	Wohngeb. samt Hof	46
80	KNERLER Philipp	Seiler	Stadt	74	Wohngeb. samt Hof	45
81	Detto	Detto	Stadt	75	Wohngeb. samt Hof	56

82	NOVAK Fortunat	Seiler	Stadt	76	Wohngeb. samt Stall und Hof	70
83	TSCHERNIZH Franz	Wundarzt	Stadt	77	Wohngeb. samt Hof	72
84	PARADEISER Maria	Beamtsfrau	Stadt	78	Wohngeb. samt Hof und Stall	82
85	Detto	Detto	Stadt	78	Wohngeb. samt Hof	53
86	MAUTZ Barthol	Schuster	Stadt	79	Wohngeb. samt Hof	46
87	FUCHTER Johann	Bierbräuer	Stadt	96	Wirtschaftsgebäude	24
88	SCHÄISCHKAR Thomas	Feilhauer	Stadt	80	Wirtschaftsgebäude	18
89	Detto (SCHEISCHKAR)	Detto	Stadt	80	Wirtschaftsgebäude	12
90	Detto	Detto	Stadt	80	Wohngebäude	51
91	VIDITZ Lorenz	Schwarzb.	Stadt	81	Wohngeb. samt Stall und Hof	154
92	Inquisitionshaus	Hausbesitz	Stadt	82	Inqui[si]tionshaus	530
93	Scharfrichters Wohnung	–	Stadt	83	Wohngeb. samt Hof	66
94	ADAMOUZ Anton	Hausbesitz	Stadt	84	Wohngeb. samt Hof	59
95	Magistrat	–	Stadt	1	Holzmagazin samt Hofraum	223
96	Detto	–	Stadt	1	Holzma[ga]sin	38
97	ZACH Maria	Hausbesitz	Stadt	85	Wohngeb. samt Stall und Hof	144
98	SKERJANZ Johann	Hausbesitz	Stadt	86	Wohngeb. samt Hof	26
99	PETITZ Lorenz	Hausbesitz	Stadt	87	Wohngeb. samt Hof	26
100	Detto	Detto	Stadt	87	Oede	65
101	PLOCHÄL Mathias	Hausbesitz	Stadt	89	Wohngeb. samt Hof	67
102	CHARL Markus	Graveur	Stadt	90	Wohngeb. samt Hof	66
103	Detto	Detto	Stadt	91	Wohngeb. samt Hof	53
104	STEPPAN Georg	Wirth	Stadt	92	Wohngeb. Stall samt Hof	106
105	KRASCHOUTZ Matheus	Kameher [= Kammacher]	Stadt	93	Stall samt Hof	26
106	Detto	Detto	Stadt	93	Wohngeb. samt Hof	56
107	FUCHLER Johann	Bierbräuer	Stadt	96	Wirthsch. Geb. Samt Hof	161
108	v[on] RUJS Theresia	Beamterfrau	Stadt	94	Wohngeb. samt Hof	105
109	FUCHTER (sic!) Johann	Bierbräuer	Stadt	95	Wohngeb. samt Hof	111
110	detto	detto	Stadt	96	Wohngeb. samt Hof	159
111	v[on] WALLENSPERG Johann	Kaufman	Stadt	97	Wohngeb. samt Stall und Hof	168
112	OSTERMANN Johann	Hausbesitz	Stadt	98	Wohngeb. samt Stall und Hof	83
113	TAUZZHER Anton	Schuster	Stadt	99	Wohngeb. samt Hof	39
114	HENKE Karl	Messerschmied	Stadt	100	Wohngeb. samt Hof	44
114 1/2	KHERN Johann	Krämer	Stadt	101	Wohngeb. samt Hof	34
115	KOVAZH Georg	Anstreicher	Stadt	102	Wohngeb. samt Hof	37
116	PRASCHLER Gregor	Weber und Schuster	Stadt	103	Wohngeb. samt Schmiede und Hof	77
117	KÜSTER Mathias	Schmiedermeister	Stadt	104	Wohngeb. samt Hof	50
118	LOSER Maria	Weinschank	Stadt	105	Wohngeb. samt Hof	72
119	PANZER Johann Erb.	Drachsler	Stadt	106	Wohngeb. samt Hof	32
120	ETTEL Maria	Hausbesitz	Stadt	107	Wohngeb. samt Hof	44
121	DERMASTIA Lukas	Krämer	Stadt	108	Wohngeb. samt Hof	58
122	BADAR Maria et Anton	Hausbesitz	Stadt	109	Wohngeb. samt Hof	24
123	STANGEL Kasper	Schuster	Stadt	110	Wohngeb. samt Hof	36
124	KNAZHNIK Jakob	Feilhauer	Stadt	111	Wohngeb. samt Hof	79
125	SCHAGER Joseph	Kanzleydiener	Stadt	112	Wohngeb. samt Hof	42
126	SCHUSCHERG Georg	Schuster	Stadt	113	Wohngebäude	38
127	SKERJANZ Andreas	Maurer	Stadt	114	Wohngebäude	34
128	PAUSCHIN Kasper	Kappelmacher	Stadt	115	Wohngeb. samt Hof	99
129	TOTTER Joseph	Kupferschmied	Stadt	116	Wohngeb. samt Hof	67
130	BRAND Leopold	Schneidermeis.	Stadt	117	Wohngeb. samt Hof	45
131	STEPPAN Georg	Wirth	Stadt	118	Wohngeb. samt Hof	52
132	KOVAZH Georg	Anstreicher	Stadt	119	Wohngeb. samt Stall und Hof	43
133	SCHETTINA Sebastian	Zimmermeister	Stadt	120	Wohngeb. samt Hof	43
134	PLOCHEL Mathias	Hausbes.	Stadt	121	Wohngebäude	30

135	MAYERHOLD Ignatz	Hausbes.	Stadt	122	Wohngeb. samt Gemüßgarten	127
136	Detto	Detto	Stadt	123	Wohngebäude	51
137	KOMAR Anton	Hausbes.	Stadt	124	Wohngebäude Gemüßgarten	80
138	STROY Martin	Wirth	Stadt	125	Wohngebäude	50
139	KNIEE Valentin	Riemer	Stadt	140	Wohngeb. samt Hof	81
140	Bar[onin] RASTNERN ¹⁰¹ Gen[ovefa]	–	Stadt	139	Wohngeb. samt Stall und Hof	453
141	Bar[onin] RASTNERN Genoveva	–	Stadt	139	Wirthschafts.	44
142	St. Jacob	–	Stadt	–	Kirche samt Hof	452
143	Pfarrhof St. Jakob	–	Stadt	126	Wohngebäude	54
144	PODERSCHAY Thomas	Hausbesitz	Stadt	127	Wohngeb. samt Hof	52
145	PODERSCHAY Maria	Weißback	Stadt	128	Wohngeb. samt Stall und Hof	52
146	GUZHERA Josepha	Hausbesitz	Stadt	129	Wohngeb. samt Stall und Hof	70
147	UNGELEHRT Ignatz	Drechsler	Stadt	130	Wohngeb. samt Stall und Hof	55
148	HOFFMANN Balthas.	Urmacher	Stadt	131	Wohngeb. samt Hof und Stall	72
149	WIRAND Casper	Weißback	Stadt	132	Wohngeb. samt Hof	83
150	NOVAK Valentin	Schwarzb.	Stadt	133	Wohngeb. samt Hof	68
151	NOVAK Jakob	Wirth	Stadt	134	Wohngeb. samt Hof und Stall	85
152	MOOS Anna	Wittwe	Stadt	135	Wohngeb. samt Stall und Hof	87
153	Ständisches Gebäude	–	Stadt	136	Wohngeb. samt Hof	46
154	Detto	–	Stadt	137	Wohngeb. samt Stall und Hof	82
155	Detto	–	Stadt	138	Redut Gebäude	185
156	Bar[onin] RASTNERN Genov[efa]	–	Stadt	139	Wohngeb.	21
157	HOMAR Anton	Hausbesitz	Stadt	141	Wohngeb. samt Hof	112
158	TALLARANIA Margareth	Hausbesitz	Stadt	142	Wohngeb. samt Hof	114
159	SCHULZ Joseph	Gürtler	Stadt	144	Wohngeb. samt Hof	142
160	Detto	detto	Stadt	145	Wohngeb. samt Hof	54
161	RADOVIZH Jakob	Hutmacher	Stadt	146	Wohngeb. samt Hof	57
162	JENDEL Johann	Schumacher- meister	Stadt	147	Wohngeb. samt Hof	39
163	MAY Franz	Schneidermeister	Stadt	148	Wohngeb. samt Hof	197
164	BLAGAY Johann Graf	Gutsbesitz	Stadt	149	Wohngeb. samt Hof	133
165	PALLUSA Theresia	Hausbesitz	Stadt	150	Wohngeb. samt Hof	159
166	Sitticher Hof	–	Stadt	151	Wohngeb. samt Hof	188
167	WEZH Johann	Wirth	Stadt	152	Wohngebäude	112
168	GERSTENMAYER Peter	Schlossermeister	Stadt	153	Wohngebäude	66
169	SCHEBENIG Franziska	Gutsbesitz	Stadt	154	Wohngebäude	90
170	HOFFMANN Balthas.	Urmacher	Stadt	155	Wohngebäude	135
171	FAIGL Matheus	Schneider	Stadt	156	Wohngebäude	56
172	HOHN Heinrich	Buchbinder	Stadt	157	Wohngebäude Hof	54
173	DIETRICH Raymund	Advocat	Stadt	158	Wohngebäude	46
174	ZANIER Mathias	Wirth	Stadt	159	Wohngebäude	45
175	LICH Andreas	Bierschänk	Stadt	160	Wohngebäude	36
176	JESSENKO Joseph	Riemmer	Stadt	161	Wohngebäude	34
177	PACH Joseph	Hutmacher	Stadt	162	Wohngebäude	33
178	RAEB Karl Xa[ver]	Hausbesitz	Stadt	163	Wohngebäude	42
179	GERBER Georg	Hutmacher	Stadt	164	Wohngebäude	32
180	CLEMEUS Cordula	Hausbesitz	Stadt	164 (sic!) ¹⁰²	Wohngebäude	31
181	BAUMGARTEN Leopold	Hausbesitzer	Stadt	166	Wohngebäude	47
182	ZHEBUL Franz	Hausbesitzer	Stadt	167	Wohngeb. samt Hof	124
183	KÖRER Nikalaus	Satler	Stadt	168	Wohngeb. samt Hof	168
184	TSCHERNOTH Maria	Handelsfrau	Stadt	169	Wohngeb. samt Hof	80

¹⁰¹ Prav: Rastern.¹⁰² Prav: 165.

185	SERNITZ Elisabeth	Handlungsfrau	Stadt	170	Wohngeb. samt Hof	115
186	D ^{or} URZBACH Max	Advacat	Stadt	171	Wohngeb. samt Hof	121
187	D ^{or} OBLACK Johann	Hausbesitz	Stadt	172	Wohngeb. samt Hof	120
188	Haupt Zollexstadt	–	Stadt	196	Magazin	80
189	Bar[on] ZOIS Carl	H[err]schftsbesitzer	Stadt	174 ¹⁰³	Wohngeb. samt Hof	429
190	Detto	Detto	Stadt	174	Wohngeb. samt Hof	6
191	MARINZHIZH Joh.[ann]	Hausb.	Stadt	175	Wohngeb. samt Hof	111
192	UNGELEHRT Ignatz	Drachsler	Stadt	176	Wohngeb. samt Hof	76
193	PEJLIJAK Simon	Handelsmann	Stadt	177	Wohngeb. samt Hof	160
194	LUSCHIN Johann	k. k. Beamte	Stadt	178	Wohngeb. samt Hof	82
195	TSCHERNOTH Maria	Handelsfrau	Stadt	179	Wohngeb. samt Hof	231
196	Comenda Laibach	Herschaf[t]	Stadt	180	Wohngeb. samt Hof	687
197	Deutsche Kirche	–	Stadt	–	Kirche samt Hof	271
198	AUERJPERG Weihard	Herrschaft	Stadt	181	Wohngeb. samt Hof	77
199	JAMSCHEG Maria	Hausbesitzer	Stadt	182	Wohngeb.	42
200	SKARJA Ignatz	Hausbesitz	Stadt	183	Wohngeb. samt Hof	58
201	SMREKER Anton	Wirth	Stadt	184	Wohngeb. samt Hof	51
202	LERCH Theresia	Hausbesitz	Stadt	185	Wohngebäude	60
203	SCHREITER Anton	Hausbesitz	Stadt	186	Wohngeb. samt Hof	94
204	KLEIN Franz	Hausbesitz	Stadt	187	Wohngeb. samt Hof	148
205	SCHANTEL Joseph	Kaufmann	Stadt	188	Wohngebäude	68
206	WENZEIS Conr	k. k. Beamte	Stadt	189	Wohngeb. samt Hof	76
207	KEBER Andreas	Hausbesitz	Stadt	190	Wohngeb. samt Hof	86
208	v[on] ANDERJOLY Franz	k. k. Beamte	Stadt	191	Wohngeb. samt Hof	87
209	RECHER Johann Erb.	Hausbesitz	Stadt	192	Wohngebäude	186
210	SOLLAR Johann	Hausbesitz	Stadt	193	Wohngeb. samt Hof	97
211	v[on] SCHEUEC-HENSTUL Anton	k. k. Fiskus und Gub. Rath	Stadt	194	Wohngeb. samt Stall und Hof	196
212	Ständisches Gebäude	–	Stadt	195	Wohngeb. samt Hof	140
213	Hauptzollexstadt	–	Stadt	196	Zollamps Gebäude	225
214	JUWAN Johann	Hausbesitz	Stadt	197	Wohngeb. samt Hof	99
215	SCHEBIZH Stephan	Wirth	Stadt	198	Wohngeb. samt Hof	68
216	GALLENBERG Gr[af] Seifried	Hausbesitz	Stadt	199	Wohngeb. samt Hof	213
217	RECHER Nikolas	Handelsman	Stadt	200	Wohngeb. samt Hof	241
218	Landhaus	–	Stadt	201	Amptsgebäude	562
219	AUERJPERG Graf [brez imena]	H[au]sbesitz	Stadt	202	Wohngeb. samt Stall und Hof	357
220	FANDEL Jakob	d ^{or} der Medezin	Stadt	203	Wohngeb. samt Hof	90
221	RUPERSDORFER Alisia	Hausbesitzer	Stadt	204	Wohngebäude	26
222	ROJENFELD Schegarmafse	Hausbesitz	Stadt	205	Wohngebäude	89
223	AUERJPERG Fürst	Herzog von Hozhe [Gottschée]	Stadt	206	Wohngeb. samt Hof	1050
224	Pollizayderrection	–	Stadt	207	Wohngeb. samt Hof	216
225	Bar[on] LAZARINI Freyherr	Herrschaftsbesitz.	Stadt	208	Wohngeb. samt Stall und Hof	315
226	D ^{or} RUJS Lukas	Advacat	Stadt	209	Wohngeb. samt Stall und Hof	157
227	REINISCH Mihael	Getreidehändler	Stadt	210	Hof und Wohngeb.	115
228	Detto	Detto	Stadt	210	2 Stallung samt Hof	206
229	THURN Joseph Graf	k. k. Major	Stadt	211	Wohngeb. samt Stallungen Hof	166
230	Burg Gebäude		Stadt	212	Bur[g]geb. samt Stall und Hof	570
231	RUDOLPH Anna	Handelsmann Wittwe	Stadt	213	Wohngeb. samt Hof	110
232	LEPUSCHIZH Maria	Hausbesitz	Stadt	214	Wohngeb. samt Hof	246

¹⁰³ Prav: 173.

233	TACHSER Johann	Weinschank	Stadt	215	Wohngebäude	66
234	URBANZHIZH Martin	Schuster	Stadt	227	Wohngebäude	35
235	SAUER Valentin	Hausbesitz	Stadt	228	Wohngebäude	50
236	PÄRTY Franz	Schneidermeister	Stadt	216	Wohngebäude	56
237	ROCHEL Maria	Hausbesitz	Stadt	217	Wohngebäude	38
238	SNOY Antonia	Hausbesitz	Stadt	218	Wohngebäude	28
239	THURN Vinzens Graf	–	Stadt	219	Wohngebäude samt Stall und Hof	191
240	LICHTENBERG Leopold Baron	Herrschaftsbes.	Stadt	220	Wohngebäude samt Stall und Hof	204
241	LICHTENBERG Leopold Baron	Herrschaftsbesitz	Stadt	221	Wohngeb. samt Hof	319
242	AUERSPERG Alexander Graf Erben	Herrschaftsbesitz	Stadt	222	Wohngeb. samt Hof	98
243	PHILIPP Franziska	Hausbesitzerin	Stadt	223	Wohngeb. samt Hof	143
244	GREGORZ Franz	Weißbak	Stadt	224	Wohngebäude	48
245	MARENKA Jakob	Hausbesitzer	Stadt	225	Wohngeb. samt Hof	36
246	WOLF Anton	k. k. Beamte	Stadt	226	Wohngeb. samt Hof	47
247	SARK Franz	Schuster	Stadt	230	Wohngebäude	61
248	PERSCHE Jakob	Gastwirth	Stadt	231	Wohngebäude	52
249	BOJIZH Anton	Wirth	Stadt	232	Wohngebäude	60
250	PICHLER Theresia	Hausbesitz	Stadt	233	Wohngeb. samt Hof	77
251	ZACH Maria	Hausbesitz	Stadt	234	Wohngebäude	116
252	Detto	Detto	Stadt	234	Wirthsch. Gebäude	5
253	PINTER Helena	Hausbesitz	Stadt	235	Wirthsch. Gebäude	10
254	Detto	Detto	Stadt	235	Wohngebäude	50
255	FRÖREITEICH Leopold	Handelsmann	Stadt	236	Wohngebäude	66
256	Detto	Detto	Stadt	236	Wirtschaftsgebäude	9
257	AICHOLZER Johann	Handelsmann	Stadt	237	Wirtschaftsgebäude	12
258	Detto (AICHOLZER)	Detto	Stadt	237	Wohngeb. samt Hof	247
259	LUCKMANN Alofy (sic!)	Handelsmann	Stadt	238	Wohngeb. samt Hof	874
260	AICHOLZER Johann	Handelsmann	Stadt	237	Wirtschaftsgebäude	48
261	LUKMANN Aloys	Handlung	Stadt	238	Wohngeb. samt Hof	60
262	SCHÄFFER Wolfgang	Büchsenmacher	Stadt	244	Wohngeb. samt Hof	44
263	LAURIN Josepha Erb.	Hausbesitz	Stadt	239	Wohngeb.	120
264	HUTTERSTASSER Maria	Hausbesitz	Stadt	240	Wohngeb.	62
265	SKERBINA Joseph	Bauer	Stadt	241	Wohngeb.	15
266	GRABNER Maria	Hausbesitz	Stadt	242	Wohngebäude	19
267	KORN Heinrich	Büchsenmacher	Stadt	243	Wohngebäude	26
268	SHLÄFFER Wolfgang	Büchsenmacher	Stadt	244	Wohngeb.	25
269	MEJATSCH Vinzenz	Tischler	Stadt	245	Wohngebäude	35
270	WODNIG Franz	Wirth	Stadt	252	Wirtschaftsgebäude	6
271	MAYER Adam	Schmied	Stadt	247	Schmiede	9
272	Detto	Detto	Stadt	247	Wohngeb.	92
273	FRANZHIZH Mihael	Weinschank	Stadt	248	Wohngeb.	53
274	HELLER Christoph	Schlosser	Stadt	249	Wohngeb.	24
275	TRAUN Aloys	Posamentier	Stadt	250	Wohngeb.	38
276	GRAF Johann	Goldarbeit	Stadt	251	Wohngeb.	96
277	WODNIG Franz Jos.[eph]	Wirth	Stadt	252	Wohngeb.	32
278	PILLER Franz Joseph	Handelman	Stadt	253	Wohngeb.	44
279	KAJTNER Johann Erb.	Krämer	Stadt	254	Wohngeb.	20
280	SONZ Martin	Posamentier	Stadt	255	Wohngeb.	56
281	LIPP Anna	Hausbesitz	Stadt	256	Wohngeb.	36
282	AUER Thomas	Hausbesitz	Stadt	257	Wohngeb.	18
283	PRESSEL Georg	Schneidermeister	Stadt	258	Wohngeb.	15
284	ALTON Katharina	Wittwe	Stadt	259	Wohngeb.	57
285	CANDUZH Casper	Handelsman	Stadt	260	Wohngeb.	58

286	PILLER Franz Jos.[eph]	Handelsman	Stadt	261	Wohngeb.	123
287	MULLY Georg	Hausbesitz	Stadt	262	Wohngeb. samt Hof	257
288	PODERSCHAY Thomas	Weißback	Stadt	263	Wohngeb.	151
289	ALBERGELI Josepha	Wittwe	Stadt	264	Wohngeb.	113
290	Detto	Detto	Stadt	265	Wohngeb.	36
291	RAUN Joseph	Kirschner	Stadt	266	Wohngeb.	57
292	EGGER Leopold	Buchdrucker	Stadt	267	Wohngeb. samt Hof	80
293	PERNE Anton	Weißbäck	Stadt	268	Wohngeb.	113
294	CAMENISCH Elisabeth	Hausbesitz	Stadt	269	Wohngeb. samt Hof	316
295	DESCHMANN Mihael	Handelsman	Stadt	270	Wohngeb.	42
296	Bürgerspital	–	Stadt	271	Bürgerspitall	481
297	MATERNE Cristoph	Wundarzt	Stadt	272	Wohngeb. samt Hof	58
298	KUKH Johann	Wirth	Stadt	273	Wohngeb.	60
299	LANGER Joseph	Hausbesitz	Stadt	274	Wohngeb. samt Hof	69
300	Detto	Detto	Stadt	275	Wohngeb. samt Hof	41
301	STIXA Maria	Hausbesitz	Stadt	276	Wohngeb.	44
302	HAYMANN Mojse	Handelsmann	Stadt	277	Wohngeb. samt Hof	94
303	VOGOU Maria	Handelsfrau	Stadt	278	Wohngeb. samt Hof	90
304	v[on] STEINHOFER Franz	Beamte	Stadt	279	Wohngeb. samt Hof	55
305	LICHT Georg	Buchhandler	Stadt	280	Wohngeb. samt Hof	99
306	SPAROVITZ Joseph	Handelsmann	Stadt	281	Wohngeb. samt Hof	133
307	Bischofhof	–	Stadt	282	Wohngeb. samt Hof	438
308	Detto	–	Stadt	282	Wirthsch. Gebäude	150
309	Domkirche St. Nikolaus	–	Stadt	284	Kirche	343
310	Carolinisches Alum[n]at	Hausbesitz	Stadt	283	Wohngeb. samt Hof	480
311	k. k. Canonicat Haus	–	Stadt	285	Wohngebäude	170
312	Schulgebäude	–	Stadt	286	Schulgebäude	719
313	Hauptwacht	–	Stadt	–	Hauptwacht	64
314	Ignatz PINTER und POLLACK Franz	Profesor der Gymnasie Beamte	Stadt	287	Wohngeb. samt Stall und Hof	162
315	Ignatz BINTER und POLLAK Franz	Hausbesitz	Stadt	288	Wohngebäude	75
316	SAITZ Elisabeth	Krämer	Stadt	289	Wohngebäude	31
317	PIRZ Kasper	Krämer	Stadt	290	Wohngebäude	63
318	LUKESCHIZH Maria	–	Stadt	291	Wohngebäude	30
319	JAGER Primus Erb.	Hausbesitz	Stadt	292	Wohngebäude	35
320	ABHATZ Bartholome	Hausbesitz	Stadt	293	Wohngebäude	39
321	BLANK Antonia	Lebzeterin	Stadt	294	Wohngeb. samt Hof und Stall	90
322	BARIZIO Franz	k. k. Bejante	Stadt	295	Wohngebäude	56
323	Graf Lambergisches Canonicat	–	Stadt	296	Wohngebäude samt Hof	63
324	Toback Ad[ministrati]ons Gebäude	–	Stadt	297	Wohngebäude samt Stall und Hof	383
325	k. k. Canonicat	–	Stadt	298	Wohngebäude samt Hof	56
326	k. k. Canonicat	–	Stadt	299	Wohngeb. samt Stall und Hof	63
327	k. k. Canonicathaus	–	Stadt	300	Wohngeb. samt Stall und Hof	68
328	k. k. Canonicathaus	–	Stadt	301	Wohngeb. samt Stall und Hof	92
329	SCHLUDERBACH Lorenz	Domherr	Stadt	302	Wohngeb. samt Hoff und Stall	58
330	WARTOL Simon	Hausbesitz	Stadt	303	Wohngeb. samt Hof	68
331	Canonicat Haus	–	Stadt	304	Wohngeb. samt Hof	78
332	Canonicat Haus	–	Stadt	305	Wohngeb. samt Hof und Stall	67
333	BREZEL Lorenz	Gastwirth	Stadt	306	Wohngeb. samt Hof	73
334	APFALTREY Aloys Freyherr von	Herrschaftsbesitzer	Stadt	307	Wohngeb. samt Hof	80
335	MACHER Lorenz	Backer	Stadt	308	Wohngeb. samt Hof	78

336	k. k. Canonicat Haus	–	Stadt	309	Wohngeb. samt Hof	136
337	WESLAY Mathias	Weißback	Stadt	310	Wohngeb. samt Stall und Hof	106
338	PRUJSNIGG Mart. Erb.	Hausbesitzer	Stadt	311	Wohngeb. samt Hof	128
339	MRAK Martin	Bejante	Stadt	312	Hof samt Wohngeb.	114
340	MRAK Lukas	Gastwirth	Stadt	313	Wohngeb. samt Stall und Hof	129
341	Magistrat	–	Stadt	314	Wohngeb. samt Hof	188

KAPUCINSKO PREDMESTJE

(L 100, k. o. Kapucinsko predmestje, 15. 10. 1825)

Nro. in der Mappe [Št. na mapi]	Des Eigenthümers [Lastnikovi]			Der Häuser und Gebäude [Hiš in zgradb]		
	Vor und Zuname [Ime in priimek]	Stand [Stan]	Wohnort [Bivališče]	Nro. [Št.]	Gattung [Vrsta]	Quad. Klafter [Kvad. sežn.]
1	ENGLER Ignatz	Beamte	Cap: Vorst:	28	Wohn- u. Wirtschaftsgeb.	127
2	Städtisches Theater	–	Cap: Vorst:	27	Theater	181
3	BALS Sigmund	Weißgärber	Cap: Vorst:	25, 26	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	138
4	ROSMAN Johann	Landrath	Cap: Vorst:	24	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hofraum und Gemüsgarten	178
5	APPE Florian	Färber	Cap: Vorst:	23	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude	90
6	SCHUSCHNIK Lucas	Färber	Cap: Vorst:	22	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hofraum und Gemüsgarten	80
7	Detto	Detto	Cap: Vorst:	21	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	129
8	HAFNER Theresia	Glaser	Cap: Vorst:	20	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	45
9	TERLER Georg	Schuster	Cap: Vorst:	19	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude	59
10	PERLES Erben	Bürger	Cap: Vorst:	18	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hofraum und Gemüsgarten	272
11	SCHLECHTNER Nicolaus	Weißgärber	Cap: Vorst:	46	Wohngebäude	36
12	ZOLLNER Franz	Weißgärber	Cap: Vorst:	45	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	267
12 ½	POUSCHIN Joseph	Schmid	Cap: Vorst:	44	Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	68
13	Detto	Detto	Cap: Vorst:	43	Wirtschafts- u. Wohngebäude samt Garten	132
14	DESCHMAN Jos: Erben	Wirth	Cap: Vorst:	42	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	204
15	UNGELEHRT Simon	Drächsler	Cap: Vorst:	40, 41	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	207
16	MERK Maria	Bierbräuer	Cap: Vorst:	38, 39	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	634
17	PAULIN Franz	Strassen-Asist.	Cap: Vorst:	37	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	160
18	JUVAN Johann	Wirth	Cap: Vorst:	56	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	364
19	KAUS Nikolaus	Kaufmann	Cap: Vorst:	55	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	256
20	LUCKMANN Joseph	Hausbesitzer	Cap: Vorst:	54	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	345
21	JAMNIK Dominicus	Bierbräuer	Cap: Vorst:	52, 53	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	412

22	TRONTEL Joseph	Bäck	Cap: Vorst:	51	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	234
23	SCHUPEUTZ Bathol:	Wirth	Cap: Vorst:	50	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	218
24	Detto	Detto	Cap: Vorst:	49	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	110
25	ZOLLNER Franz	Wirth	Cap: Vorst:	48	Wohngebäude	52
25 1/2	WUTSCHER Johann	Kaufmann	Cap: Vorst:	47	Wohngebäude	40
26	ZOLLNER Franz	Wundarzt	Cap: Vorst:	17	Wohngebäude	19
27	Franziskaner Kirche	–	Cap: Vorst:	–	Kirche	362
28	Franziskaner Kloster	–	Cap: Vorst:	16	Kloster samt Hofraum	596
29	KERSCHBAUM Fortunat	Bürger	Cap: Vorst:	12	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	206
30	WEINHARD Franz	Riemer	Cap: Vorst:	11	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	232
31	DETTELA Johann	Weinschank	Cap: Vorst:	10	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	572
32	ALLBORGETTI Joseph	Handelsmann	Cap: Vorst:	9	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	480
33	KOLLER Franz	Marktrichter	Cap: Vorst:	8	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	198
34	HOINIG Franz	Getreidhändler	Cap: Vorst:	58	Wirthschaftsgebäude	57
35	ZAMER Pupillen	Bürger	Cap: Vorst:	15	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	176
36	BAIER Georg	Schmied	Cap: Vorst:	14	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	88
37	SAKEISCHEK Jos:	Wirth	Cap: Vorst:	13	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum u. Gemüsgarten	798
38	SCHNIDERSCHITZ Karl	Schmied	Cap: Vorst:	7	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	123
39	KANZIAN Anton	Handelsmann	Cap: Vorst:	6	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	192
40	SADER Nepomuc	Wirth	Cap: Vorst:	5	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	250
41	SMOLLE Franz	Handelsmann	Cap: Vorst:	4, 3	Wirthschafts und Wohngebäude samt Hofraum	1409
42	JÄLLEN Simon	Getreidhändler	Cap: Vorst:	2	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	440
43	Barmherziger Kloster	–	Cap: Vorst:	1	Spital samt Stallung und Hofraum	1452
44	Detto	–	Cap: Vorst:	1	Wirthschaftsgebäude	68
45	KANZ Christian	Bürger	Cap: Vorst:	75	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	677
46	PETRITSCH Thomas	Wirth	Cap: Vorst:	74	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	182
47	PERLES Erben	Bürger	Cap: Vorst:	78	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	1410
48	ZHURN Georg	Wirth	Cap: Vorst:	62	Wirthschaftsgebäude	63
48 1/2	DESMAN Jochan	Bürger	Cap: Vorst:	42	Wirthschaftsgeb. Wohngebäu.	58
49	KLEMENZHIZH Valentin	Bierbräuer	Cap: Vorst:	76	Wohngebäude	87
50	OBLACK Joseph	Bürger	Cap: Vorst:	68	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	369
51	SCHANTEL Johann	Wirth	Cap: Vorst:	69	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	410
52	BORSCHTNER Thom:	Bürger	Cap: Vorst:	70	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	281

53	JEREB Franz	Wirth	Cap: Vorst:	71	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	449
54	PODSCHLEPP Johann	Wirth	Cap: Vorst:	73	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	976
55	SEVER Jos:	Wirth	Cap: Vorst:	72	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	492
56	VALLENTIN Franz	Handelsmann	Cap: Vorst:	64	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	48
57	Detto	detto	Cap: Vorst:	64	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	1493
58	detto	detto	Cap: Vorst:	66	Wohngebäude mit Hof und Gemüßgarten	63
59	Barmherzigen Kirche	–	Cap: Vorst:	1	Kirche	38
60	VALLENTIN Franz	Handelsmann	Cap: Vorst:	65	Wohngebäude samt Hofraum	78
61	K K Mauthaus	–	Cap: Vorst:	63	Wohngebäude samt Hofraum	72
62	ZHURN Georg	Wirth	Cap: Vorst:	62	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	713
63	KANZ Jakob	Beamter	Cap: Vorst:	61	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	218
64	K K Militarspital et Verpflegsamt	–	Cap: Vorst:	60	Spital Magazin samt Hofraum	4591 = 3 orali, 391
65	MALIZH Andreas	Bürger	Cap: Vorst:	59	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	1399
66	HOINIG Franz	Getreidhändler	Cap: Vorst:	58	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	780
67	RUDOLF Erben	Handelsmann	Cap: Vorst:	57	Wohngebäude	46
68	Detto	Detto	Cap: Vorst:	57	Wirthschaftsgebäude	38
69	Detto	Detto	Cap: Vorst:	57	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofraum	397
70	Ursuliner Kloster	–	Cap: Vorst:	33	Kloster samt Hof	1526
71	Detto	–	Cap: Vorst:	–	Kirche	281
72	VALENZHIZH Andreas	Wirth	Cap: Vorst:	32	Wohngebäude	123
73	SMUCK Batholom:	Getreidhändler	Cap: Vorst:	31	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofr.	160
74	WURSCHTBAUER Joseph	Handelsmann	Cap: Vorst:	30	Wohngebäude	75
75	PODERSCHIN Thomas	Bäck	Cap: Vorst:	29	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hofr.	100

PREDMESTJE GRADIŠČE

(L 74, k. o. Gradišče, 30. 11. 1825)

Nro. in der Mappe [Št. na mapi]	Des Eigenthümers [Lastnikovi]			Der Häuser und Gebäude [Hiš in zgradb]		
	Vor und Zuname [Ime in priimek]	Stand [Stan]	Wohnort [Bivališče]	Nro. [Št.]	Gattung [Vrsta]	Quad. Klafter [Kvad. sežn.]
1	MATTHEUSCHE Joseph	Wirth	Gradischa	42	Wohn Wirtshafts gebäude und Hof	205
2	JERINA Anton	Tischler	Gradischa	72	Wohn- u. Wirthschaftsgebäude samt Hof	138
3	SLOVAK Joseph Erben	Weinschenk	Gradischa	43	Wohnung	55
4	Ordens Comenda	Weinschenk	Gradischa	44	Wohngeb. samt Hof	94
5	JALEN Michäl	Wirth	Gradischa	45	Wohn- u. Wirthschaftsg. samt Hof	592

6	MISCHIZ Florian	Wirth	Gradischa	47 et 48	Wohn- u. Wirthschaftsg. samt Hof	357
7	Detto	detto	Gradischa	47 et 48	Wirtschaftsgebäude	23
8	PODGREISCHEG Anton	Wirth	Gradischa	49	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hof	359
9	MARETH Michäl	Hausbesitzer	Gradischa	51	Wohngebäude	120
10	AUER Thomas	Bierbräyer	Gradischa	52	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hof	386
11	KLEMENTSCHITSCH Jos.	Getreidhändl.	Gradischa	53	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hof	513
12	KAUZ Kristian	Handelsm.	Gradischa	54	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hof	507
13	RUDOLPH Lorenz Erben	Hausbesitzer	Gradischa	50	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hof	384
14	ZWEYER Johann	Doktor	Gradischa	41	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hof	648
15	Landstände	–	–	13	Erziehungshaus samt Hof	445
16	DREO Josephine Erben	Hausbesitzer	Gradischa	18 19	Wohn- u. Wirtschaftsg. samt Hof	650
17	BEJIAK Michäl	Handelsm.	Gradischa	17	Wohn- u. Wirtschaftsg. samt Hof	958
18	MISCHITZ Florian	Wirth	Gradischa	14	Wohn- u. Wirtschaftsg. samt Hof	159
19	BREJQUAR Anton	Hausbesitzer	Gradischa	15	Wohn- u. Wirtschaftsg. samt Hof	70
20	ALLESCH Joseph	Hausbesitzer	Gradischa	16	Wohn- u. Wirtschaftsg. samt Hof	85
21	SCHIDAN Andreas	Hausbesitzer	Gradischa	1	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hof	136
22	LESCHNAK Gregor	Wirth	Gradischa	2	Wohn- u. Wirtschaftsg. samt Hof	209
23	Stadtmagistrat	–	–	–	Feuerlösch Deposit	31
24	KLOBUS Mathias	Bierbräyer	Gradischa	3	Wohn- u. Wirtschaftsgeb. samt Hof	311
25	v.[on] KLOFENAU Margareth	Hausbesitz.	Gradischa	4	Wohngebäude	60
26	detto	detto	Gradischa	5	Wohngebäude samt Hof	192
27	PARDUBSKY Vinzenz	Hausbesitz.	Gradischa	6	Wohngebäude samt Hof	117
28	KLOBUS Bernhard	Hausbesitz.	Gradischa	7	Wohngebäude samt Hof	58
29	detto	detto	Gradischa	8	Wohngebäude	43
30	THUMEL Anton	Schwarzbäck	Gradischa	9	Wohngebäude samt Hof	41
31	KOLLESCH Georg	Hausbesitz.	Gradischa	10	Wohngebäude samt Hof	39
32	ROGEL Joseph	Hausbesitz.	Gradischa	11	Wohngebäude samt Hof	33
33	MICHELITSCH Franz	Hausbesitz.	Gradischa	12	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hof	106
34	TUNZHIZH Niklas Erben	Faßbinder	Gradischa	20	Wohn- u. Wirtschaftsg. samt Hof	130
35	ORITSCHKEK Thomas	Hausbesitz.	Gradischa	21 22	Wohn- u. Wirtschaftsgeb. samt Hof	169
36	MARKOVIZ Bernard	Hausbesitz.	Gradischa	23	Wohn- u. Wirtschaftsgebäude samt Hof	169
37	PRAJNIK Johann	Gastwirth	Gradischa	24	Wohn- u. Wirtschaftsgeb25. samt Hof	284
38	MILLIMATH Johanna	Hausbesitz.	Gradischa	25	Wohn- u. Wirtschaftsg. samt Hof	116
39	ZWEYER Johann Erben	Hausbesitz.	Gradischa	27 26	Wohn- u. Wirtschaftsg. samt Hof	350

40	NABERNEK Mattheus	Hausbesitz.	Gradischa	30	Wohn- u. Wirthschaftsg. samt Hof	344
41	SEUNIK Joseph	Getreidhändl.	Gradischa	31 32	Wohn- u. Wirthschaftsg. samt Hof	550
42	Landstände	–	Gradischa	36	Saliter Magazin	120
43	ZENNER Anton Erben	Hausbesitzer	Gradischa	37	Wohn- u. Wirthschaftsg. samt Hof	251
44	EKER Anton	Hausbesitzer	Gradischa	38	Wohn- u. Wirthschaftsg. samt Hof	186
45	ASCHMAN Georg	Gärtner	Gradischa	39	Wohn- u. Wirthschaftsg. samt Hof	122
46	GERMEK Martin	Faßbinder	Gradischa	40	Wohn- u. Wirthschaftsg. samt Hof	249
47	ROCK Ignatz Johann	Hausbesitz	Gradischa	33	Wohn- u. Wirthschaftsg. samt Hof	208
48	HOHN Heinrich	Hausbesitz	Gradischa	29	Wohn- u. Wirthschaftsg. samt Hof	530
49	detto	detto	Gradischa	29	Wirtschaftsgebäude	18
50	SEUNIK Joseph	Getreidhändler	Gradischa	31 32	Stallung u. Hof	189
51	MATERNE Kristoph	Hausbesitz	Gradischa	34	Wohngebäude	25
52	SEUNIG Joseph	Hausbesitz	Gradischa	35	Wohn- u. Wirthschaftsg. samt Hof	154
53	GABER Georg	Hausbesitzer	Gradischa	55	Wohn- u. Wirthschaftsg. samt Hof	322
54	BRENZE Vallentin	Hausbesitzer	Gradischa	56	Wohn- u. Wirthschaftsg. samt Hof	330
55	SUPPANTSCHITSCH Lukas	Hausbesitzer	Gradischa	57	Wohn- u. Wirthschaftsg. samt Hof	286
56	KERSCHISCHNIG Andreas	Hausbesitzer	Gradischa	58	Wohnung Gemüßgarten u. Hof	91
57	Mauthhaus	–	Gradischa	60	Wohn- u. Wirthschaftsg. samt Hof	108
58	OSREDKAR Andreas	Hausbesitzer	Gradischa	61	Wohnung u. Hof	75
59	RIEGGER Ignaz	Rauchfankk.	Gradischa	73	Wohngebäude	63
60	OBLAK Joseph	Hausbesitz	Gradischa	71	Wohngebäude	63
61	KURMIK Johann	Hausbesitz	Gradischa	74	Wohn- u. Wirthschaftsgeb. samt Hof	96
62	SMUK Bartholomä	Hausbesitz	Gradischa	69	Wohn- u. Wirthschaftsgeb. samt Hof	224
63	BASITZER Johann	Spekhändler	Gradischa	68	Wohnung	43
64	PRAJNIK Johann	Gastwirth	Gradischa	24	Wohnung	43
65	Detto	detto	Gradischa	24	Wirtschaftsgeb.	47
66	Detto	detto	Gradischa	67	Wohnung samt Hof	141
67	OBLAK Joseph	Hausbesitzer	Gradischa	66	Wohnung samt Hof	148
68	BRAYER Blasius	Hausbesitzer	Gradischa	65	Wohngebäude	68
69	RUTTER Maria	Hausbesitzer	Gradischa	64	Wohngebäude	65
70	GARBEJ Anton	Hausbesitzer	Gradischa	63	Wohn- u. Wirthschaftsgeb. samt Hof	270
71	JANZHIZH Franz	Hausbesitzer	Gradischa	75	Wohngebäude	13
72	ULBHRIG Johann	Gastwirth	Gradischa	62	Wohn- u. Wirthschaftsgeb. samt Hof	733

TRNOVSKO PREDMESTJE

(L 303. k. o. Trnovsko predmestje, 23. 12. 1825)

Nro. in der Mappe [Št. na mapi]	Des Eigenthümers [Lastnikovi]			Der Häuser und Gebäude [Hiš in zgradb]		
	Vor und Zuname [Ime in priimek]	Stand [Stan]	Wohnort [Bivališče]	Nro. [Št.]	Gattung [Vrsta]	Quad. Klafter [Kvad. sežn.]
1	Pfarrkirche Tirnau	–	–	–	Kirche samt Hoff	56
2	Pfaarhof	–	Tirnau	61	Wohngebäude	199
3	BONNATSCH Franz	Holzfuhmann	Tirnau	62	Wohn-und Wirtschaftsgebäude	47
4	LAURIN Bartholome	Schiffmann	Tirnau	63	Wohn-und Wirtschaftsgebäude	45
5	MATHEUSE Franz	Waarenauf[l. eger]	Tirnau	64	Wohn-und Wirtschaftsgebäude	47
6	VERHAUTS Martin	Hausbesitzer	Tirnau	65	Wohn-und Wirtschaftsgebäude	39
7	MALITSCH Georg	Hausbesitzer	Tirnau	67	Wohn-und Wirtschaftsgebäude	44
8	LUCKETZ Georg	Hausbesitzer	Tirnau	66	Wohn-und Wirtschaftsgebäude samt Hof	63
9	PODKREISCHEG Maria	Hausbesitzer	Tirnau	68	Wohngebäude samt Hof	66
10	SUHADOBNIG Jacob	Hausbesitzer	Tirnau	74	Wohn-und Wirtschaftsgebäude und Mühle	60
11	TERTNIG Math.	Hausbesitzer	Tirnau	73	Wohn-und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	136
12	BRESQUAR Barth.	Hausbesitzer	Tirnau	72	Wohngebäude	39
13	MARINKA Anton	Hausbesitzer	Tirnau	71	Wohngebäude samt Hoff	111
14	ZÖRRER Micha	Holzfurmann	Tirnau	70	Wohn-und Wirtschaftsgebäude	72
15	MITSCHITSCH Florian	Hausbesitzer	Vorstadt Gradischa	14	Wirtschaftsgebäude samt Hoff	264
16	BEJLEJ Mathia	Hausbesitzer	Tirnau	69	Wohngebäude samt Hoff	52
17	DOBERLETH Mathia	Waarenaufleger	Tirnau	31	Wirtschaftsgebäude	42
18	PODKREISCHEG Johann	Hausbesitz	Krakau	17	Wirtschaftsgebäude	40
19	JERINA Anton	Hausbesitz	Krakau	–	Wirtschaftsgebäude	37
20	WOUN Georg	Hausbesitz	Tirnau	51	Wohngebäude	35
21	JERRINA Lukas	Holzfurman	Tirnau	52	Wohn-und Wirtschaftsgebäude	60
22	ROGEL Thommas	Hausbesitzer	Tirnau	53	Wohn-und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	183
23	SKOF Jakob	Hausbesitzer	Tirnau	54	Wohn-und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	180
24	KANNIA Jacob	Hausbesitzer	Tirnau	55	Wohn-und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	177
25	BOLTISCH Joseph	Hausbesitzer	Tirnau	56	Wohn-und Wirtschaftsgebäude	31
26	DOBERLETH Johann	Hausbesitzer	Tirnau	57	Wohngebäude	22
27	BOKAUSCHEG Lorenz	Schiffmann	Tirnau	58	Wohn-und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	110
28	BRANZEL Martin	Schiffmann	Tirnau	59	Wohngebäude	26
29	WERBITZ Michal	Hausbesitzer	Tirnau	60	Wohngebäude	67
30	THOMZ Casper	Hausbesitzer	Tirnau	1	Wohn-und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	75
31	THOMZ Jacob	Hausbesitzer	Tirnau	2	Wohngebäude samt Hoff	30
32	THOMZ Joh.	Hausbesitzer	Tirnau	3	Wohn-und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	59
33	KIKER Helena	Hausbesitzer	Tirnau	4	Wohn-und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	278
34	UTSCHACK Johann	Schiffmann	Tirnau	5	Wohngebäude samt Hoff	83
35	MÄYERHOLD Teresia	Hausbesitzer	Tirnau	6	Wohngebäude samt Hoff	78
36	SELLAN Johann	Schiffmann	Tirnau	7	Wohngebäude samt Hoff	78
37	PAULIN Thomas	Hausbesitz	Tirnau	8	Wohngebäude samt Hoff	59

38	PODKREISCHECK Maria	Hausbesitz	Tirnav	9	Wohngebäude samt Hoff	89
39	PERDAN Jakob	Hausbesitz	Tirnav	10	Wohngebäude samt Hoff	66
40	DOLLENZ Elisabeth	Hausbesitz	Tirnav	11	Wohngebäude	37
41	LUKEG Jos.	Hausbesitzer	Tirnav	12	Wohngebäude	44
42	KOMMAR Jakob Erben	Hausbesitzer	Tirnav	13	Wohngebäude samt Hoff	129
43	KOTHNIG Georg	Hausbesitzer	Tirnav	14	Wohngebäude	93
44	BREJKUAR Franz	Schiffmann	Tirnav	15	Wohngebäude samt Hoff	113
45	PREPELUH Vallentin	Schiffmann	Tirnav	16	Wohngebäude samt Hoff	172
46	DOBERLETH Barth.	Weinschänk	Tirnav	17	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	126
47	LAURIN Georg	Schiffmann	Tirnav	20	Wohn- und Wirtschaftsgebäude	50
48	UTSCHAK Michal	Schiffmann	Tirnav	21	Wohngebäude samt Hoff	89
49	BREJKUAR Lorenz	Schiffmann	Tirnav	22	Wohngebäude samt Hoff	76
50	VIDITZ Jakob	Hausbesitzer	Tirnav	23	Wohngebäude samt Hoff	41
51	PISAK Johann	Warenaufleger	Tirnav	24	Wohngebäude	37
52	PODKREISCHEG Johann	Warenaufleger	Tirnav	25	Wohngebäude samt Hoff	66
53	LAJSER Johann	Hausbesitz	Tirnav	26	Wohngebäude	24
54	PODKREISCHEG Joseph	Warenaufleger	Tirnav	27	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	76
55	PODKREISCHEG Franz	Hausbesitzer	Tirnav	28	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	73
56	NOVAK Martin	Holzfurman	Tirnav	29	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	168
57	TSCHEPONN Jakob	Schiffmann	Tirnav	30	Wohn- und Wirtschaftsgebäude	63
58	DOBERLETH Casper	Warenaufleger	Tirnav	31	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	112
59	PODKRESCHEG Jos.	Warenaufleger	Tirnav	32	Wohngebäude samt Hoff	146
60	DEBEUTZ Andre	Grundbesitzer	Tirnav	33	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	73
61	TERTNIG Joh.	Hausbesitzer	Tirnav	34	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	48
62	BRESKUAR Joh.	Schiffmann	Tirnav	35	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	56
63	BRESKUAR Jos.	Schiffmann	Tirnav	36	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	49
64	PREPELUCH Elisabeth	Schiffmann	Tirnav	37	Wohngebäude samt Hoff	52
65	STARABASCHNIG Ant.	Hausbesitzer	Tirnav	38	Wohngebäude samt Hoff	42
66	SELLAN Anton	Schiffmann	Tirnav	39	Wohngebäude samt Hoff	49
67	BOKAUSCHEG Math.	Schiffmann	Tirnav	40	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	103
68	SUCHADOBNIG And.	Hausbesitzer	Tirnav	41	Wohngebäude samt Hoff	123
69	UTSCHAG Johann	Hausbesitzer	Tirnav	42	Wohngebäude samt Hoff	73
70	BRESKUAR Jakob	Schiffmann	Tirnav	43	Wohngebäude samt Gemüßgarten	52
71	GOLLI Maria	Withwe	Tirnav	44	Wirtschaftsgebäude samt Hof	18
72	Detto	detto	Tirnav	44	Wohngebäud	38
73	BOKAUSCHEG Elisabeth	Withwe	Tirnav	45	Wohngebäud	36
74	Magistradt Laybach	–	Tirnav	49	Wohngebäud	41
75	WERHOUTZ Simon	Holzfurmann	Tirnav	50	Wohn- und Wirtschaftsgebäude	33
76	Magistradt Laybach	–	–	–	Ziegelhütte	70
77	Detto	–	–	–	Ziegeloffen	46
78	MATHOU Anton	Hausbesitzer	Tirnav	48	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	108
79	MATHEUS Andre	Hausbesitzer	Tirnav	47	Wohngebäude samt Hoff	99
80	Magistradt Laybach	–	–	–	Ziegelhütte und Hoffraum	681

81	KIKER Johann	Handelsmann	Tirnav	46	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffraum	428
82	RUSZ Reimund	Beamter	Tirnav	77	Ziegelhütte	234
83	Detto	detto	Tirnav	–	Ziegelhütte samt Hoff	330
84	Detto	detto	Tirnav	–	Ziegelhütte samt Hoff	52
85	Detto	Detto	Tirnav	77	Wohngebäude	65
86	BRITZEL Mathia	Hausbesitz	Tirnav	19	Wohngebäude	79
87	LAURIN Joseph	Schiffmann	Tirnav	18	Wohngebäude	81
88	JORAS Martin	Wasenmeister	Tirnav	75	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffraum	516
89	Magistrat Laybach	–	–	–	Wohngebäude	31
90	Detto	–	–	–	Ziegelhütte samt Hoffraum	2392 (1 oral, 792)
91	BAUER Johann	Rothgerber	Sct Peter Vorstadt	11	Wohngebäude	32
92	PLESCH Martin	Gastwirth	Tirnav	80	Wohngebäude	73
93	TSCHURN Jakob	Gastwirth	Brundorf	–	Wohngebäude	65

KRAKOVSKO PREDMESTJE

(L 122, k. o. Krakovsko predmestje, 30. 11. 1825)

Nro. in der Mappe [Št. na mapi]	Des Eigenthümers [Lastnikovi]				Der Häuser und Gebäude [Hiš in zgradb]	
	Vor und Zuname [Ime in priimek]	Stand [Stan]	Wohnort [Bivališče]	Nro. [Št.]	Gattung [Vrsta]	Quad. Klafter [Kvad. sežn.]
1	KANDUTSCH Kaspar	Handels. [Kaufmann in Laybach]	Stadt Laibach	260	Wirtschaftsgebäude	54
2	LAURIN Franz	Wirth	Krakau	27	Wohngebäude et Hof	75
3	TSCHERNE Thomas	Hausbes.	Krakau	28	Wohngebäude und Hof	70
4	KAPPEL Mathias	Hausbes.	Krakau	29	Wohngeb.	19
5	WERBITZ Paul	Hausbes.	Krakau	30	Wohnung Wirtschaftsgeb. samt Hof	85
6	TSCHESLESCHNIG Anton	Hausbes.	Krakau	33	Wohngebäude	21
7	DOLLINER Andreas	Hausbes.	Krakau	32	Wohngebäude	13
8	SCHAGER Michael	Hausbes.	Krakau	31	Wohngebäude und Gemüßgarten	35
9	KOGOUSCHEK Bartl.	Hausbes.	Krakau	34	Wohnung und Wirtschaftsgeb. et Hof	49
10	BACH Kaspar	Hausbes.	Krakau	35	Wohnung und Hof	34
11	PLECHAN Matth.	Hausbes.	Krakau	36	Wohnung, Hof und Gemüßg.	124
12	TOMZ Martin	Hausbes.	Krakau	38	Wohnung und Hof	54
13	WESLAN Thomas	Hausbes.	Krakau	37	Wohnung	20
14	DOBERLETH Jakob	Hausbes.	Krakau	39	Wohngebäude et Hof	108
15	KOMAR Johann	Hausbes.	Krakau	40	Wohngebäude und Hof	79
16	BACH Matthäus Erben	Hausbes.	Krakau	42	Wohngebäude et Hof	48
17	GOLLY Franz	Hausbes.	Krakau	41	Wohngeb. und Hof	51
18	DOBERLETH Johann	Hausbes.	Krakau	43	Wohngebäude et Hof	70
19	Magistrat Laibach	–	–	–	Feuerlösch	19
20	TSCHESLESCHNIK Florian	Hausbes.	Krakau	44	Wohngebäude et Hof	117
21	DOBERLETH Jakob	Hausbes.	Krakau	39	Wirtschaftsgeb.	45
22	KOß Anton	Hausbes.	Krakau	45	Wohnung	36

23	PERDAN Sebastian	Hausbes.	Krakau	46	Wohngebäude et Hof	42
24	NOVAK Lukas	Hausbes.	Krakau	47	Wohngebäude und Hof	49
25	SLANOVIZ ANTON	Hausbes.	Krakau	48	Wohngebäude und Hof	44
26	KLOPZHER Joseph	Hausbes.	Krakau	49	Wohngebäude und Hof	43
27	ZHERNE Anton	Hausbes.	Krakau	50	Wohngebäude und Hof	45
28	MARTINZ Jakob	Hausbes.	Krakau	51	Wohngebäude und Hof	68
29	KOSCHIER Matthäus	Hausbes.	Krakau	52	Wohngebäude und Hof	65
30	GRILZ Anton	Hausbes.	Krakau	26	Wohngebäude und Hof	48
31	PERDAN Franz	Hausbes.	Krakau	25	Wohngebäude und Hof	69
32	TSCHERNE Barthelme	Hausbes.	Krakau	24	Wohngebäude und Hof	60
33	NOVAK Jakob	Hausbes.	Krakau	23	Wohngebäude und Hof	69
34	TSCHERNE Paul	Hausbes.	Krakau	22	Wohngebäude und Hof	56
35	GRILZ Johann	Hausbes.	Krakau	21	Wohngebäude und Hof	79
36	PODKRAISCHEG Paul	Hausbes.	Krakau	20	Wohngeb. und Hof	79
37	MARINKA Valentin	Hausbes.	Krakau	19	Wohnng. und Hof	94
38	GORSCHITSCH Joseph	Hausbes.	Krakau	18	Wohnng. und Hof	66
39	PODKREISCHEG Johann	Hausbes.	Krakau	17	Wohn- und Wirthschaftsgeb. und Hof	165
40	PODKREISCHEG Matthias	Hausbes.	Krakau	16	Wohngeb. und Hof	45
41	HOZHEVAR Anton	Hausbes.	Krakau	15	Wohngeb. und Hof	45
42	HRENN Georg	Hausbes.	Krakau	14	Wohngeb. und Hof	43
43	TERTNIK Martin	Hausbes.	Krakau	13	Wohngeb. und Hof	34
44	GRAD Johann	Hausbes.	Krakau	12	Wohn- und Wirthschafts. samt Hof	58
45	HRENN Matthäus	Hausbes.	Krakau	11	Wohnung und Hof	48
46	SLANOVIZ Georg	Hausbes.	Krakau	10	Wohnung und Hof	58
47	MISCHIZ Florian	Hausbes.	Krakau	9	Wohngeb. samt Hof	54
48	MATTHEUSCHE Franz	Hausbes.	Krakau	8	Wohngeb. samt Hof	28
49	STÖCKL Matthäus	Hausbes.	Krakau	3	Wohngeb. und Gemüßgarten	46
50	JERINA Anton	Hausbes.	Krakau	2	Wohngebäude	117
51	ZIBAUNIK Peter	Hausbes.	Krakau	4	Wohngebäude et Hof	11
52	MRAC Lukas	Hausbes.	Krakau	5	Wohngeb. und Hof	231
53	Ordens Commenda	–	–	180	Soliter Magazin	46
54	detto	–	–	180	Wirthschaftsgebäude	133
55	MATTHEUSCHE Matthäus	Hausbesitzer	Krakau	6	Wohngeb. und Hof	57
56	PERKO Johann	Hausbesitzer	Krakau	7	Wohngeb. und Hof	29
57	NOVAK Bartl.	Hausbesitzer	Krakau	75	Wohngeb. und Hof	55
58	TSCHESLESCHNIK Anna	Hausbesitzer	Krakau	53	Wohngeb. und Hof	68
59	FLIß Johann	Hausbesitzer	Krakau	54	Wohngebäude	27
60	MILCHER Barth.	Hausbesitzer	Krakau	55	Wohngeb. und Hof	77
61	TSCHERNE Thomas	Hausb.	Krakau	56	Wohn- und Wirthschaftsgeb. et Hof	84
62	PAISAR Joseph	Hausb.	Krakau	57	Wohn- und Wirthschaftsgeb. et Hof	91
63	SEITZ Lukas	Hausb.	Krakau	59	Wohn- und Wirthschaftsgeb. samt Hof	99
64	TOMZ Simon	Hausb.	Krakau	60	Wohngeb. samt Hof	58
65	STIBIL Kasper	Hausb.	Krakau	61	Wohnung	38
66	TOMZ Lorenz	Hausb.	Krakau	62	Wohngeb. samt Hof	90
67	DOBERLETH Franz	Hausb.	Krakau	63	Wohn- und Wirthschaftsgeb. samt Hof	95
68	PERDAN Simon	Hausb.	Krakau	65	Wohngebäude	61
69	DEBEUZ Kasper	Hausb.	Krakau	66	Wohn- und Wirthschafts.	86
70	detto	Hausb.	Krakau	67	Wohngebäude	42
71	MAROTH Michael	Hausb.	Krakau	68	Wohngebäude	43

72	KOMAR Jakob	Hausb.	Krakau	69	Wohngeb.	33
73	DIMITZ Ignaz	Hausb.	Krakau	70	Wohn- und Wirthschafts. und Hof	52
74	HRENN Georg	Hausb.	Krakau	71	Wohn- und Wirthschafts. et Hof	63
75	RADONI Johann	Hausb.	Krakau	72 et 73	Wohn- und Wirthschafts. und Hof	66
76	PAULIN Thomas	Hausb.	Krakau	74	Wohn- und Wirthschafts. und Hof	79
77 ¹⁰⁴	Lucas MRAK ZIBAUNIK Peter	Hausb.	Krakau	No. 5 4	Hofraum	28

KARLOVŠKO PREDMESTJE

(L 101 k. o. Karlovško predmestje, 20. 12. 1825)

Nro. in der Mappe [Št. na mapi]	Des Eigenthümers [Lastnikovi]				Der Häuser und Gebäude [Hiš in zgradb]	
	Vor und Zuname [Ime in priimek]	Stand [Stan]	Wohnort [Bivališče]	Nro. [Št.]	Gattung [Vrsta]	Quad. Klafter [Kvad. sežn.]
1	SAMAJSKA Franziska	Gutsbesitzerin	Karlstädter Vorstadt ¹⁰⁵	1	Wirtschaftsgebäude ¹⁰⁶	254
2	GLOBOTSCHNIG Katharina	Inspektorswitwe	Karl. Vor.	2	Wohn- u. Wirtschaftsgeb. samt Hof	118
3	TSCHERNITZ Bathelmä	Hausbesitzer	Karl. Vor.	3	Wohngebäude	29
4	TSCHERNITZ Franz	Wundarzt	Karl. Vor.	4	Wohngebäude	68
5	detto	Detto	Karl. Vor.	5	Wohngebäude	53
6	BABNIG Gertraud	Hausbesitzer.	Karl. Vor.	6	Wohngebäude	53
7	KRAMMER Jakob	Hausbesitzer	Karl. Vor.	7	Wohngebäude	50
8	WAJSER Franz	Hafner	Karl. Vor.	8	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hof	310
9	ACHLIN Matheus	Hausbesitzer	Karl. Vor.	9	Wohngebäude	27
10	Detto	detto	Karl. Vor.	9	Wirtschaftsgebäude	8
11	SUPANTSCHITSCH Jakob	Hausbesitzer	Karl. Vor.	10	Wohngebäude samt Hof	44
12	WARJSER Franz	Hausbesitzer	Karl. Vor.	8	Wirtschaftsgebäude	37
13	LUSCHER Nikolaus	Hausbesitzer	Karl. Vor.	11	Wohngebäude	56
14	SABITZ Andreas	Schuster	Karl. Vor.	12	Wohngebäude	63
15	ROITSCH Mathias	Metzger	Karl. Vor.	15	Wirtschaftsgeb.	54
16	PERJATU Andreas	Hausbesitzer	Karl. Vor.	13	Wohngebäude	38
17	NOWAK Valentin	Schwarzbäcker	Karl. Vor.	14	Wohn- u. Wirtschaftsgeb. samt Hof	89
18	ROITSCH Mathias	Metzger	Karl. Vor.	15	Wohn- u. Wirtschaftsgeb. samt Hof	113
19	GRANDEJSO Dominik	Wagner	Karl. Vor.	16	Wohngeb. samt Hof	131
20	v[on] EHRENBURG Joseph	Baron	Stadt Laibach	237	Wirtschaftsgebäude	46
21	LENARDSCHITSCH Anton	Bauer	Karl. Vor.	17	Wohngebäude samt Hof	55
22	SCHIWITZ Jakob	Bauer	Karl. Vor.	18	Wohngebäude samt Hof	68
23	JESENKO Joseph	Riemer	Stadt Laibach	161	Wirtschaftsgebäude	51

¹⁰⁴ Parcela je dopisana.

¹⁰⁵ V nadaljevanju objave je okrajšano: Karl. Vor.

¹⁰⁶ Očitno je pomotoma izpuščeno stanovanjsko poslopje (Wohngebäude).

24	HOFFMANN Walthasar	Uhrmacher	Stadt Laibach	131	Wirtschaftsgebäude	12
25	RUDA Franz	Seifensieder	Karl. Vor.	19	Wirtschaftsgebäude	17
26	Detto	detto	Karl. Vor.	19	Wohngebäude	117
27	DOLENZ Jakob	Wirth	Karl. Vor.	20	Wohngebäude samt Hof	169
28	Detto	detto	Karl. Vor.	20	Wirtschaftsgeb.	22
29	MOOS Anna	Rauchfangkehrerin	Stadt Laibach	135	Wirtschaftsgebäude	26
30	WESLAI Franc	Bäck	Stadt Laibach	310	Wirtschaftsgebäude	37
31	KRISCHANEGG Simon	Beamte	Karl. Vor.	21	Wohngebäude	7
32	Detto	Detto	Karl. Vor.	21	Wohn- u. Wirtschaftsgeb. samt Hof	1757 (1 oral, 157)
33	Kaijs. König. Aerarial	–	–		Wasser Mauthhaus	34
34	HABITSCH Franz	Bauer	Hühnerdorf	14	Wohngebäude samt Hof	63
35	RUDA Franz	Seifensieder	Karl. Vor.	15	Wohngebäude	39
36	detto	Detto	Karl. Vor.	15	Wirtschaftsgebäude	32
37	KOSCHAG Franz	Bauer	Hühnerdorf	13	Wohngebäude	36
38	SKERBINA Jakob	Bauer	Hühnerd.	12	Wohngebäude	23
39	SDESCHAR Gregor	Zimmermann	Hühnerd.	11	Wohngebäude	31
40	Kais. Königl.	–	Laibach ¹⁰⁷	7	Mauthhaus	63
41	WUK Andreas	Hausbesitzer	Hühnerdorf	10	Wohngebäude	90
42	MAHRN Sebastian	Hausbesitzer	Hühnerd.	9	Wohngebäude samt Hof	91
43	KRETSCH Franz	Hausbesitzer	Hühnerd.	8	Wohn- u. Wirtschaftsgeb. samt Hof	120
44	ERSCHEN Jakob	Sadtler	Hühnerd.	6	Wohngebäude	38
45	BLAS Franz	Hausbesitzer	Hühnerd.	5	Wohngebäude samt Hof	95
46	Detto	Detto	Hühnerd.	5	Wirtschaftsgeb. samt Hof	69
47	KOZIAN Johann	Bauer	Hühnerd.	17	Wohn- u. Wirtschaftsgeb. samt Hof	176
48	Detto	Detto	Hühnerd.	17	Wohngebäude	44
49	BLAGAI Johann	Graf	Hühnerd.	2 et 3	Wohn- u. Wirtschaftsgeb. samt Hof	808
50	Detto	Detto	Hühnerd.	2 et 3	Wirtschaftsgebäude	9
51	Detto	Detto	Hühnerd.	2 et 3	Glashaus	15
52	STERLEKER Johann	Bauer	Hühnerd.	1	Wohn- u. Wirtschaftsgeb. samt Hof	180
53	MEDITSCH Georg	Bauer	Stefansdorf	28	Wirtschaftsgebäude	57
54	BRESLER Thorothea	Wittwe	Laibach	33	Wirtschaftsgebäude	16
55	FEICHLER Johann	Bierbrauer	Laibach	46	Wirtschaftsgebäude	25

POLJANSKO PREDMESTJE

(L 211, k. o. Poljansko predmestje, 30. 5. 1827)

Nro. in der Mappe [Št. na mapi]	Des Eigentümers [Lastnikovi]			Nro. [Št.]	Der Häuser und Gebäude [Hiš in zgradb]	
	Vor und Zuname [Ime in priimek]	Stand [Stan]	Wohnort [Bivališče]		Gattung [Vrsta]	Quad. Klafter [Kvad. sežn.]
1	Magistrat Laibach	–	Laibach	1	Fleischbank	129
2	KRISCHANEG Simon	Beamter	Pollana	1	Wohngebäude samt Hof	127
3	RAMUTHA Augustin	Beamter	Pollana	2	Wohngebäude samt Hof	63
4	SCHIDAN Franz	Getreidhändler	Pollana	3	Wohngebäude samt Stall und Hof	365

¹⁰⁷ Prav: Hühnerdorf.

5	GORIUP Joseph	Lederer	Pollana	4	Wohngebäude	59
6	MERCHER Johann	Wirth	Pollana	5	Wohngebäude	36
7	LUKMAN Andreas	Hausbesitzer	Pollana	6	Wohngebäude	47
8	Detto	Detto	Pollana	6	Stall samt Hof	86
9	MERCHER Johann	Wirth	Pollana	5	Wohngebäude samt Hof	56
10	STROY Joseph	Kramer	Laibach	3	Wirtschaftsgebäude	18
11	WUTTI Franz	Tischler	Pollana	7	Stall	12
12	detto	Detto	Pollana	7	Wohngebäude	58
13	HEBATH Georg	Weber	Pollana	8	Wohngebäude	36
14	TABOURE Johann	Wundarzt	Pollana	9	Wohngebäude	70
15	SCHITTNIG Andreas	Wachszieher	Pollana	85	Wohngebäude samt Stall und Hof	247
16	detto	Detto	Pollana	85	Wirtschaftsgebäude	80
17	MARINKA Anton	Hausbesitzer	Pollana	10	Wohngebäude	57
18	GESTRIN Joseph	Färber	Pollana	11	Wohngebäude samt Stall und Hof	112
19	WINKLER Joseph	Seifensieder	Pollana	12	Wohngebäude samt Stall und Hof	320
20	LEBEN Bernhard	Tuchscherer	Pollana	13	Wohngebäude samt Stall und Hof	288
21	KLARMAN Joseph	Maurer	Pollana	14	Wohngebäude samt Hof	132
22	VALLENTIN Joseph	Wirth	Pollana	16	Wohngebäude samt Stall und Hof	166
23	BABNIG Jakob	Lederer	Pollana	17	Wohngebäude samt Stall und Hof	143
24	MOLLAUTZ Anton	Hausbesitzer	Pollana	18	Wohngebäude samt Hof	110
25	BERNOTH Johann	Lederhändler	Pollana	19	Wohngebäude samt Hof	73
26	AUJSITZ Joseph	Hausbesitzer	Pollana	20	Wohngebäude samt Stall und Hof	133
27	OKORN Urban Erben	Farber	Pollana	21	Wohngebäude samt Stall und Hof	260
28	HOTSCHEVER Anton	Weinwirth	Pollana	22	Wohngebäude samt Stall und Hof	182
29	KLEMENZ Mathias	Weinwirth	Pollana	23	Wohngebäude samt Stall und Hof	601
30	TSCHERNE Martin	Speckhandler	Pollana	25	Wohngebäude	61
31	LAITNER Franz	Verwalter	Pollana	26	Wohngebäude samt Hof	103
32	MOSKRITZ Anton	–	St. Peter Vorstadt	32	Wohngebäude samt Stall und Hof	120
33	WEJSLEY Elisabeth	Hausbesitzerin	Pollana	27	Wohngebäude samt Hof	63
34	BELLIN Franz	Hausbesitzer	Pollana	28	Wohngebäude	27
35	Detto	Detto	Pollana	28	Wirtschaftsgebäude	12
36	FEICHTER Johann	Bierbräuer	Pollana	29	Wirtschaftsgebäude	62
37	Detto	Detto	Pollana	29	Wohngebäude samt Stall und Hof	225
38	JANESCHITSCH Martin	Schwarzbäck	Pollana	30	Wohngebäude samt Stall und Hof	156
39	FEICHTER Johann	Bierbräuer	Pollana	31	Wohngebäude samt Hof	65
40	A[c]kerbau Gesellschaft	–	Pollana	35	Wohngebäude samt Stall und Hof	73
41	A[c]kerbau Gesellschaft	–	Pollana	35	Stall	71
42	GADNER Jakob Erben	Hausbesitzer	Pollana	36	Wohngebäude samt Stall und Hof	151
43	Detto	detto	Pollana	36	Stall	80
44	BELLIN Anton	Hausbesitzer	Pollana	37	Wohngebäude samt Stall und Hof	130
45	VERCHOUTZ Lorenz	Hausbesitzer	Pollana	38	Wohngebäude samt Hof	91
46	KALLAN Bartholomeus	Zimmermann	Pollana	39	Wohngebäude samt Hof	51

47	VERCHOUTZ Lorentz	Hausbesitzer	Pollana	40	Wohngebäude	47
48	Detto	Detto	Pollana	40	Dreschboden	36
49	KLEMENTSCHITSCH Helena	Hausbesitzer	Pollana	41	Dreschboden	28
50	Detto	Detto	Pollana	41	Wohngebäude samt Stall und Hof	110
51	MARTERNIG Georg	Hausbesitzer	Pollana	42	Wohngebäude samt Stall und Hof	180
52	SLAPITSCH Gasper	Hausbesitzer	Pollana	43	Wohngebäude samt Hof	232
53	ARBAJEUILLE Franziska	Hausbesitzer	Pollana	45	Wohngebäude samt Stall und Hof	198
54	Detto	Detto	Pollana	46	Wohngebäude	21
55	PAUSCHEG Franz	Wirth	Pollana	47	Wohngebäude samt Stall und Hof	112
56	TERSINER Joseph	Hausbesitzer	Pollana	48	Wohngebäude samt Stall und Hof	144
57	Detto	Detto	Pollana	48	Dreschboden	32
58	JEUNIKER Lukas	Hausbesitzer	Pollana	49	Dreschboden	37
59	Detto	Detto	Pollana	49	Wohngebäude samt Stall und Hof	161
60	Freyin LICHTENTHURN Katharina	Hausbesitzerin	Pollana	50	Wohngebäude	47
61	Detto	Detto	Pollana	51	Wohngebäude samt Stall und Hof	336
62	GORY GEorg	Wirth	Pollana	52	Wohngebäude samt Stall und Hof	201
63	VIDITZ Franz	Hausbesitzer	Pollana	53	Wohngebäude samt Stall und Hof	368
64	Detto	Detto	Pollana	53	Dreschboden	38
65	Detto	Detto	Pollana	53	Wirtschaftsgebäude	28
66	VOGOU Maria	Handelsfrau	Pollana	54	Wohngebäude samt Stall und Hof	336
67	LEDERVASCH Nikolaus	Kaufman	Pollana	55	Wohngebäude	40
68	Detto	detto	Pollana	55	Wohngebäude	113
69	detto	detto	Pollana	55	Stall	7
70	detto	detto	Pollana	55	Stall mit Hof	46
71	MULLY Georg	Hausbesitzer	Pollana	56	Wohngebäude samt Hof	153
72	HOMAN Silvester	Wachszieher	Pollana	57	Wohngebäude samt Stall und Hof	204
73	INGLITSCH Johann	Hausbesitzer	Pollana	58	Wohngebäude samt Stall und Hof	120
74	JANEJSITSCH Andreas	Getreidhandler	Pollana	59	Wohngebäude samt Stall und Hof	225
75	v[on] GANDIN Venzeslaus	Beamter	Pollana	60	Wohngebäude samt Stall und Hof	268
76	GROSCHER Martin	Weinhandler	Pollana	61	Wohngebäude samt Stall und Hof	280
77	Magistratt Laibach	–	Laibach	1	Markthütten	105
78	REITZI Joseph	Schneider	Pollana	62	Wohngebäude	81
79	ROITZ Johann	Pulherverschleiß	Pollana	63	Wohngebäude	48
80	FRANZ Lorenz	–	Pollana	64	Wohngebäude	30
81	REITZI Joseph	Schneider	Pollana	65	Wohngebäude	18
82	SMOLLE Martin	Schuster	Pollana	66	Wohngebäude	29
83	PRESTERL Ignatz	Beamter	Pollana	67	Wohngebäude samt Stall und Hof	120
84	TOMITSCH Simon	Bürstenbinder	Pollana	68	Wohngebäude samt Hof	120
85	ACHLIN Georg	Weißbäck	Pollana	69	Wohngebäude samt Hof	106
86	HEJS Anton	Sattlermeister	Laibach	17	Wirtschaftsgebäude	42

87	JANESCHITSCH Andreas	Getreidhand.	Pollana	59	Dreschboden	6
88	LEDERVASCH Nikolaus	Kaufmann	Pollana	55	Dreschboden	26
89	DOBERLETH Johann Erben	Lederhändler	Pollana	77	Wohngebäude	58
90	FOCH Andreas	Schneider	Pollana	70	Wohngebäude samt Stall und Hof	130
91	DOBERLETH Johan Erben	Lederhändler	Pollana	77	Wohngebäude Ruin	47
92	KOSINA Georg	Schuster	Pollana	72	Wohngebäude samt Hof	87
93	WELLE Georg	Hausbesitzer	Pollana	73	Wohngebäude samt Stall und Hof	100
94	Schießstatt	–	Pollana	76	Schießstatt	240
95	detto	–	Pollana	76	Wirtschaftsgebäude	10
96	v[on] SCHEUCHEN- STUHL Anton	Fiscus et Gubernialrath	Pollana	74	Wohngebäude	48
97	detto	detto	Pollana	75	Wohngebäude samt Stall und Hof	147
98	Magistrat Laibach	–	Pollana	78	Wohngebäude Stall samt Hof	261
99	RASTNER Johann	Hafner	Pollana	79	Wohngebäude samt Stall und Hof	305
100	GRAFF Johann	Goldarbeiter	Pollana	80	Wohngebäude samt Hof	63
101	SMREKAR Bartholomeus	Maurer	Pollana	81	Stall	30
102	detto	Detto	Pollana	81	Wohngebäude	38
103	SOBITZ Primus	Maurer	Pollana	82	Wohngebäude	37
104	KREGAR Georg	Zimmermann	Pollana	83	Wohngebäude	45
105	MELINZ Mathias	Zimmermann	Pollana	84	Wohngebäude	33

ŠENTPETRSKO PREDMESTJE

(L 193, k. o. Predmestje Sv. Petra, 15. 12. 1825)

Nro. in der Mappe [Št. na mapi]	Des Eigenthümers [Lastnikovi]				Der Häuser und Gebäude [Hiš in zgradb]	
	Vor und Zuname [Ime in priimek]	Stand [Stan]	Wohnort [Bivališče]	Nro. [Št.]	Gattung [Vrsta]	Quad. Klafter [Kvad. sežn.]
1	BERNBACHER Ignaz	Kaufmann	St: Peters Vorst.	146	Gewölbb	12
2	WUZHAR Johann	Kaufmann	St: Peters Vorst.	47	Gewölbb	11
3	JAKLITSCH Chatarina	Wittwe	St: Peters Vorst.	1	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	161
4	MAYER Joseph	Apotheker	St: Peters Vorst.	2	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	270
5	STEINMETZ Johann	Weisgärber	St: Peters Vorst.	3	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	102
6	SELLAN Primus	Getreidhändler	St: Peters Vorst.	4	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	76
7	JANESCH Franz	Rothgärber	St: Peters Vorst.	5	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	82
8	Detto	Detto	St: Peters Vorst.	6	Wohn- und Wirtschaftsgebäude	93
9	KUPITSCH Andreas	Färber	St: Peters Vorst.	7	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	90
10	Detto	Detto	St: Peters Vorst.	8	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	93
11	HOMBER Thomas	Bierbrauer	St: Peters Vorst.	9	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	142

12	GERBER Georg	Hutmacher	St: Peters Vorst.	10	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	108
13	BAUER Rochus	Rothgärber	St: Peters Vorst.	11	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	117
14	BAUER Johann	Rothgärber	St: Peters Vorst.	12	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	148
15	DITTEL Vinz.	Rothgärber	St: Peters Vorst.	13	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	80
16	KLEMENZHIZH Simon	Rothgärber	St: Peters Vorst.	14	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	137
17	ABSETZ Gertraud	Wittwe	St: Peters Vorst.	15	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr. u. G: G:	91
18	SUPANN Lukas	Bezirkscomissär	St: Peters Vorst.	16	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	115
19	BENAZZI Peter	Seifensieder	St: Peters Vorst.	17	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	170
20	Detto	detto	St: Peters Vorst.	18	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	130
21	THOMAN Peter	Bauer	St: Peters Vorst.	20	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr. u. G: G:	87
22	ZHERNE Simon	Polir	St: Peters Vorst.	21	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	77
23	GRILL Carl	Bürger	St: Peters Vorst.	22	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	218
24	DOBRAUZ Joseph	Krämer	St: Peters Vorst.	23	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	174
25	MAIDITSCH Caspar	Bauer	St: Peters Vorst.	24	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofraum	214
26	ABRACHAM Joseph	Schuster	St: Peters Vorst.	25	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofraum u. Gemüßgarten	61
27	SCHLITZER Johann	Anstreicher	St: Peters Vorst.	26	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	109
28	RUTSCHIGAI Lorenz	Bauer	St: Peters Vorst.	27	Wohn- und Wirtschaftsgebäude	109
29	SCHULLER Johann	Mezger	St: Peters Vorst.	28	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	107
30	ZIEGLER Jos.	Riemer	St: Peters Vorst.	29	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	130
31	PAUSCHEG Lucas	Maurer	St: Peters Vorst.	30	Wohngebäude samt Hofr.	100
32	DIMNICK Johann	Maurer	St: Peters Vorst.	31	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	73
33	MOSCHKERZ Anton	Maurer	St: Peters Vorst.	32	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	98
34	BLAß Lorenz	Maurer	St: Peters Vorst.	33	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	93
35	SLIVITZ Georg	Wirth	St: Peters Vorst.	34	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	77
36	LUKMANN Andr.	Bürger	St: Peters Vorst.	35	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	151
37	PEROUSCHEK Johann	Bauer	St: Peters Vorst.	36	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	151
38	WELLIZH Lukas	Bauer	St: Peters Vorst.	37	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	87
39	Schillingisches Benefic:	–	St: Peters Vorst.	38	Wohn- und Wirtschaftsgebäude	163
40	Küsterey	–	St: Peters Vorst.	40	Wohngebäude	41
41	k. k. Militär Kasern	–	St: Peters Vorst.	39	Kasern samt Hofr.	2505 (1 oral, 905)
42	St. Petters	–	St: Peters Vorst.		Kirche	309

43	REBUL Franz	Wirth	St: Peters Vorst.	41	Wohngebäude samt Hofr.	94
44	Bistum Laibach	–	St: Peters Vorst.	42	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	1093
45	DIMNIK Math:	Bauer	St: Peters Vorst.	43	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	196
46	SIRNECK Math:	Bauer	St: Peters Vorst.	44	Wohngebäude	66
47	RITAINE Helena	Krämer	St: Peters Vorst.	45	Wohngebäude	54
48	DOBNIKER Math:	Fligelschütz	St: Peters Vorst.	46	Wohngebäude samt Hofr:	145
49	GARDINA Georg	Fligelschütz	St: Peters Vorst.	47	Wohngebäude	114
50	ZIEGLER Urbann	Fligelschütz	St: Peters Vorst.	48	Wohngebäude	32
51	KLEMEN Johann	Nadler	St: Peters Vorst.	49	Wohngebäude samt Hofr:	28
52	JANESCHITSCH Johann	Bauer	St: Peters Vorst.	50	Wirtschaftsgebäude	16
53	Detto	detto	St: Peters Vorst.	50	Wohngebäude samt Hoff:	46
54	BABNIK Mihael	Bauer	St: Peters Vorst.	51	Wohngebäude samt Hofr:	65
55	Detto	Detto	St: Peters Vorst.	51	Wirtschaftsgebäude	23
56	GERDINA Lorenz	Bauer	St: Peters Vorst.	52	Wohngebäude samt Hof:	68
57	WELLISCH Math:	Zimmermann	St: Peters Vorst.	53	Wohngebäude samt Hoff:	47
58	SIVITZ Anton	Bauer	St: Peters Vorst.	54	Wohngebäude samt Hof:	56
59	STREIBL Math.	Metzger	St: Peters Vorst.	55	Wohngebäude samt Hof:	88
60	MLAKAR Thomas	Fligelschütz	St: Peters Vorst.	56	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	111
61	MAROUT Ignaz	Bauer	St: Peters Vorst.	57	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	156
62	BOCKAU Sebast:	Bauer	St: Peters Vorst.	58	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	52
63	SVETIZ Johann	Maurer	St: Peters Vorst.	59	Wohngebäude samt Hoffr.	45
64	FÜRST Thomas	Maurer	St: Peters Vorst.	60	Wohngebäude samt Hoff	43
65	THOMANN Ignaz	Steinmetz	St: Peters Vorst.	61	Wohngebäude	55
66	DOBITZ Thomas	Maurer	St: Peters Vorst.	62	Wirtschaftsgebäude	40
67	detto	detto	St: Peters Vorst.	62	Wohngebäude samt Hoff	81
68	JAKOPITSCH Franz	Bauer	St: Peters Vorst.	63	Wohngebäude samt Hoffr.	34
69	PLEUNIK Lucas	Bauer	St: Peters Vorst.	64	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	145
70	KUNOVAR Matth:	Metzger	St: Peters Vorst.	65	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoff.	93
71	TRONTEL Andreas	Wirth	St: Peters Vorst.	66	Wohngebäude samt Hoffr.	107
72	AUZ Franz	Bauer	St: Peters Vorst.	67	Wohn- und Wirtschaftsgebäude	81
73	ZHERNE Georg	Bauer	St: Peters Vorst.	68	Wohngebäude	32
74	JERAS Georg	Bauer	St: Peters Vorst.	70	Wohngebäude	33
75	KLINZ Thomas	Bauer	St: Peters Vorst.	71	Wohngebäude	70
76	JAMA Jakob	Wirth	St: Peters Vorst.	72	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoff	294
77	Detto	Detto	St: Peters Vorst.	72	Wirtschaftsgebäude	10
78	SUPANZHIZH Martin	Bauer	St: Peters Vorst.	73	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	77
79	detto	Detto	St: Peters Vorst.	73	Wirtschaftsgebäude	32
80	STUPAR Michael	Bauer	St: Peters Vorst.	74	Wohngebäude samt Hoff	153
81	VELLITSCH Anton	Lohnkutscher	St: Peters Vorst.	75	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoff.	114
82	MICHELITSCH Johann	Fliegelschütz	St: Peters Vorst.	76	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	176
83	WERNIGG Martin	Lohnkutscher	St: Peters Vorst.	77	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	178
84	JALLEN Simon	Getreidhändler	St: Peters Vorst.	78	Wohngebäude samt Hofr.	157
85	detto	Detto	St: Peters Vorst.	78	Wirtschaftsgebäude	33
86	detto	Detto	St: Peters Vorst.	79	Wohngebäude samt Hoffr.	100
87	PETAUER Blas:	Weber	St: Peters Vorst.	80	Wohngebäude samt Hoff.	54
88	LEBEN Michael	Weber	St: Peters Vorst.	81	Wohngebäude samt Hoff.	74

89	AMBROSCH Michael	Fuhrmann	St: Peters Vorst.	82	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	431
90	UDOUZH Appolonia Erben	Bäuerin	St: Peters Vorst.	83	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	80
91	Detto	Detto	St: Peters Vorst.	83	Wirtschaftsgebäude	75
92	SPAROVITZ Joseph	Kaufmann	St: Peters Vorst.	84	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	99
93	SLABNITSCHER Matth.	Anstreicher	St: Peters Vorst.	85	Wirtschaftsgebäude	34
94	detto	Detto	St: Peters Vorst.	85	Wohngebäude samt Hoffr.	142
95	detto	Detto	St: Peters Vorst.	86	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	104
96	ZAPUDER Anton	Bürger	St: Peters Vorst.	87	Wirtschaftsgebäude samt Hoffr. ¹⁰⁸	83
97	Detto	Detto	St: Peters Vorst.	87	Wirtschaftsgebäude	30
98	PRAGER Ignaz	Baumeister	St: Peters Vorst.	88	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	118
99	URBAS Maria	Metzgerin	St: Peters Vorst.	89	Wohngebäude samt Hoffr.	106
100	Detto	detto	St: Peters Vorst.	89	Wirtschaftsgebäude	30
101	JALLEN Michael	Kotzenmacher	St: Peters Vorst.	90	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	198
102	JAKLITSCH Chatarina	Bürgerin	St: Peters Vorst.	91	Wirtschaftsgebäude	44
103	Detto	detto	St: Peters Vorst.	91	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	83
104	Bäckerzunft	Bäcker	St: Peters Vorst.	92	Wohngebäude samt Hoffr.	45
105	Detto	detto	St: Peters Vorst.	92	Wirtschaftsgebäude	80
106	SERNITZ Joseph	Metzger	St: Peters Vorst.	93	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	145
107	ZIERER Franz	Maurer	St: Peters Vorst.	94	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	96
108	KREMSCHER Jos.	Beamte	St: Peters Vorst.	95	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	120
109	JEUNIKER Johann	Bürger	St: Peters Vorst.	96	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	208
110	HRADEZKY Joseph	Beamte	St: Peters Vorst.	97	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	275
111	WISSIAK Gregor	Maurer	St: Peters Vorst.	108	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	130
112	PETRITSCH Johann	Fratschler	St: Peters Vorst.	109	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	56
113	FÜSTER Matth.	Binder	St: Peters Vorst.	110	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	145
114	GREGORANZ Martin	Metzger	St: Peters Vorst.	111	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	318
115	KANDUZH Caspar	Handelsmann	St: Peters Vorst.	112	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	271
116	TITEL Augustin	Rothgärber	St: Peters Vorst.	113	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	368
117	POTOZHNIK Michael	Fliegelschütz	St: Peters Vorst.	114	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	252
118	KOPATSCH Johann	Wirth	St: Peters Vorst.	115	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	290
119	PETSCHNIKER Joseph	Fliegelschütz	St: Peters Vorst.	116	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	200
120	PRÖLICH Johann	Post=Expeditior	St: Peters Vorst.	117	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	165

¹⁰⁸ Očitno pomota pri tej ali naslednji parceli, prav: Wohngebäude.

121	MERK Ferdinand	Bierbrauer	Capuc: Vorstadt	39	Wirtschaftsgebäude	42
122	JAMNIK Dominikus	Bierbrauer	Capuc: Vorstadt	52	Wirtschaftsgebäude	40
123	LEBITSCH Anton	Lohnkutscher	St: Peters Vorst.	75	Wirtschaftsgebäude	23
124	MOSCHKERZ Anton	Maurer	St: Peters Vorst.	32	Wirtschaftsgebäude	30
125	ARZE Johann	Wirth	St: Peters Vorst.	144	Wirtschaftsgebäude	30
126	MOITZ Gertraud	Bauer	St: Peters Vorst.	15	Wirtschaftsgebäude	37
127	St: Christoph	–	–	–	Kirche	66
128	Detto	–	–	–	Mesnerey	204
129	DITTEL Vinz:	Rothgärber	St: Peters Vorst.	13	Wirtschaftsgebäude	63
130	SERNIZ Joseph	Metzger	St: Peters Vorst.	118	Wirtschaftsgebäude ¹⁰⁹	329
131	SCHEGATIN Andreas	Bauer	St: Peters Vorst.	104	Wirtschaftsgebäude	30
132	KUSCHAR Blasius	Fliegelschütz	St: Peters Vorst.	119	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	160
133	POTOZHNIK Peter	Fliegelschütz	St: Peters Vorst.	120	Wohngebäude	125
134	Detto	detto	St: Peters Vorst.	121	Wirtschaftsgebäude	46
135	Detto	detto	St: Peters Vorst.	121	Wohngebäude	100
136	DUMZ Barth.	Fliegelschütz	St: Peters Vorst.	122	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	102
137	BESLAI Franz	Fliegelschütz	St: Peters Vorst.	123	Wohngebäude	42
138	MUSY Johann	Fliegelschütz	St: Peters Vorst.	124	Wirtschaftsgebäude	19
139	Detto	detto	St: Peters Vorst.	124	Wirtschaftsgebäude	27
140	Detto	detto	St: Peters Vorst.	124	Wohngebäude	51
141	KUKETZ Maria	Fliegelschütz	St: Peters Vorst.	125	Wohngebäude	95
142	WOLTITSCH Jos: Erben	Lohnkutscher	St: Peters Vorst.	126	Wohngebäude samt Hoffr:	137
143	ZACH Maria	Bürgerin	St: Peters Vorst.	130	Wirtschaftsgebäude	41
144	detto	detto	St: Peters Vorst.	131	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	571
145	KUNOUAR Johann	Kramer	St: Peters Vorst.	129	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	82
146	ZÖRER Barth:	Schuster	St: Peters Vorst.	128	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	101
147	SCHLECHMER Nicol:	Weisgärber	St: Peters Vorst.	127	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	209
148	v.[on] KLEINMAYER	Buchdrucker	St: Peters Vorst.	132	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	456
149	ROßMANN Michael	Fliegelschütz	St: Peters Vorst.	133	Wohngebäude samt Hofr.	63
150	BAUER Rochus	Rothgärber	St: Peters Vorst.	134	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	254
151	JANESCH Franz	Rothgärber	St: Peters Vorst.	135	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	187
152	GRILL Karl	Bürger	St: Peters Vorst.	136	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	172
153	GRILL Andreas	Invalid	St: Peters Vorst.	137	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	153
154	MACHKOTH Johann	Kürschner	St: Peters Vorst.	138	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	174
155	STEINER Johann	Gürtler	St: Peters Vorst.	102	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	29
156	DÜMZ Johann	Fratschler	St: Peters Vorst.	103	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr.	45
157	SCHEGATIN Andreas	Nadler	St: Peters Vorst.	104	Wohngebäude samt Hoff	29
158	ZHENEKAR Franz	Bürger	St: Peters Vorst.	105	Wohngebäude	41
159	MAUZ Andreas	Wirth	St: Peters Vorst.	106	Wohngebäude samt Hof	75

¹⁰⁹ Očitno je pomotoma izpadlo: Wohngebäude.

160	PETERZA Andreas	Fratschler	St: Peters Vorst.	107	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hoffr.	88
161	MARN Georg	Bauer	St: Peters Vorst.	98	Wohn- und Wirtschaftsgebäude samt Hofr. und Gemüßgarten	191
162	GRAD Primus	Bauer	St: Peters Vorst.	99	Wohngebäude samt Hoff	130
153	LOCKER Ursula	Kürschnerin	St: Peters Vorst.	100	Wohngebäude samt Hof	27
164	TERBUSCHEK Georg	Küster	St: Peters Vorst.	101	Wohngebäude samt Hoff	47
165	JERAI Math:	Getreidhändler	St: Peters Vorst.	139	Wohngebäude samt Hoff	94
166	DITTEL Augustinus	Rothgärber	St: Peters Vorst.	140	Wohngebäude samt Hof	203
167	WODNIG Anton	Wirth	St: Peters Vorst.	141	Wohngebäude samt Hoff	81
168	NACHTIGAL Jos:	Wirth	St: Peters Vorst.	142	Wohngebäude samt Hoff	158
169	KOPAZH Johann	Wirth	St: Peters Vorst.	143	Wohngebäude samt Hofr.	78
170	ARZE Anton	Wirth	St: Peters Vorst.	144	Wohngebäude samt Hofr.	115
171	WRISCHKISCHE Erben	Wirth	St: Peters Vorst.	145	Wohngebäude samt Hofr.	94
172	BERNBACHER Ignaz	Kaufmann	St: Peters Vorst.	146	Wohngebäude samt Hofr.	93

VIRI IN LITERATURA

ARHIVSKI VIRI

SI AS – Arhiv Republike Slovenije
AS 176, Franciscejski kataster za Kranjsko
AS 1079, Zbirka normalij

LITERATURA

Allmer, Franz: Der Stabile Kataster in der Steiermark. *Mitteilungen des Steiermärkischen Landesarchivs* 26, 1976, str. 87–98 in priloge I–XI.

Baš, Angelos: K stavbnemu in zemljiškemu značaju Ljubljane v franciscejskem katastru. *Slovenski etnograf* 5, 1952, str. 76–100.

Batič, Jerneja (ur.): *Srednjeveška mesta*. Ljubljana: Ministrstvo za kulturo, Uprava Republike Slovenije za kulturno dediščino, 1998.

Bras, Ljudmila: Rokodelstvo in obrt (Sprehod skozi čas). *Slovenski etnograf* 33/34, 1988/1990, str. 207–246.

Curk, Jože: *Trgi in mesta na slovenskem Štajerskem. Urbanogradbeni oris do začetka 20. stoletja*. Maribor: Obzorja, 1991.

Golec, Boris: Zemljiški katastri 18. in 19. stoletja kot vir za stavbno, gradbeno in urbanistično zgodovino slovenskega ozemlja – 2. del. *Arhivi* 33, 2010, št. 2, str. 339–396.

Haupt-Ausweis über die Einteilung des Laibacher Gouvernements in Provinzen, Kreise, Sektionen, Bezirksobrigkeiten, Hauptgemeinden, Untergemeinden und Ortschaften, nebst deren Häuser und Seelenzahl in Jahre 1817. [Laibach, 1817].

Instruction zur Ausführung der zum Behufe des allgemeinen Catasters in Folge des 8ten und 9ten Paragraphes des Allerhöchsten Patentes vom 23. December 1817 angeordneten Landes=Vermessung. Wien: Kaiserlich-königliche Hof- und Staats=Ärarial-Druckerey, 1824.

Korošec, Branko: *Ljubljana skozi stoletja. Mesto na načrtih, projektih in v stvarnosti*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1991.

Lego, Karl: *Geschichte des Österreichischen Grundkassensystems*. Wien: Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen, [1968].

Lipič, Fran Viljem: *Topografija c. kr. deželne glavne mesta Ljubljane z vidika naravoslovja in medicine, zdravstvene ureditve in biostatike*. Ljubljana: Znanstveno društvo za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije, 2003.

Petek, Franci in Fridl, Jerneja: Pretvarjanje listov zemljiško-katastrskega načrta v Gauss-Krügerjev koordinarni sistem. *Geografski vestnik* 76, 2004, str. 75–87.

Rajšp, Vincenc (ur.): *Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763–1787. 1–7. zvezek*. Ljubljana: ZRC SAZU, 1996–2001.

Ribnikar, Peter: Zemljiški kataster kot vir za zgodovino. *Zgodovinski časopis* 36, 1982, str. 321–337.

Schematismus von Krain und Kärnten vom Jahre 1826. Laibach: Leopold Eger, [1826].

Staroslav [Vrhovnik, Ivan]: *Gostilne v stari Ljubljani*. Ljubljana: Jutro, 1926.

Stopar, Ivan: Ljubljana. *Srednjeveška mesta* (ur. Jerneja Batič). Ljubljana: Ministrstvo za kulturo, Uprava Republike Slovenije za kulturno dediščino, 1998.

Studen, Andrej: Oštevilčenje hiš ob vojaški konskripciji 1770/71 kot tehnologija dodeljevanja naslovov in sredstvo socialnega discipliniranja. *Marija Terezija. Med razsvetlenskimi reformami in zgodovinskimi spominom* (ur. Miha Preinfalk in Boris Golec). Ljubljana: ZRC SAZU, Zgodovinski inštitut Milka Kosa; Založba ZRC, 2018, str. 435–449.

Suhadolnik, Jože in Anžič, Sonja: *Novi trg z okolico. Arhitekturni in zgodovinski oris mestnega predela in objektov, lastniki hiš in arhivsko gradivo Zgodovinskega arhiva Ljubljana*. Ljubljana: Zgodovinski arhiv, 2006.

Šorn, Jože: *Začetki industrije na Slovenskem*. Maribor: Obzorja, 1984.

Tafeln zur Statistik des Steuerwesens im österreichischen Kaiserstaate mit besonderer Berücksichtigung der directen Steuern und des Grundsteuer-Katasters. Wien: Kaiserlich-königliches Finanzministerium, 1858.

Ulbrich, Karl: Die Entwicklung des Zeichenschlüssels der österreichischen Katastralvermessung. *150 Jahre österreichischer Grundkataster.* [Wien, 1968], str. 159–196.

Valenčič, Vlado: Oblikovanje Ljubljane v prvi polovici XIX. stoletja. *Kronika* 14, 1966, št. 3, str. 141–152.

Žontar, Jože: *Struktura uprave in sodstva na Slovenskem od srede 18. stoletja do leta 1848.* Ljubljana: Arhiv Republike Slovenije, 1998.

SPLETNI VIR

Kataster v Avstrijskem državnem arhivu:

<https://mapire.eu/en/map/cadastral/?layers=3%2C4&bbox=1611431.572221741%2C5789046.323890909%2C1620522.8012734093%2C5791912.712451602>

S U M M A R Y

Towards the image of Ljubljana after the Congress of 1821. Buildings and their owners in the Franciscan Cadastre

Ljubljana obtained its first accurate cartographic depiction with the Franciscan Cadastre in 1825, four years after the famous Congress of the Holy Alliance. The Franciscan Cadastre provides a reliable reference framework for an array of spatial and other studies, including a retrospective insight into the distant past. The article focuses on the building stock of the city and its seven suburbs, with an emphasis on ownership of residential buildings and on public buildings. Special attention is paid to the utilitarian value of the graphic and textual segments of the cadastre, and the publication of cadastre records for building parcels will serve as a tool for further research on the history of the capital of present-day Slovenia and once the capital of the Duchy of Carniola.

The pre-March city municipality of Ljubljana encompassed the city and seven suburbs. According to the data from the population census in 1817, the city itself counted 308 houses and 4379 souls and the area including the suburbs registered almost three times the number of homes (866) and at least

twice as many inhabitants (9885). The same administrative-political division was also employed by the Franciscan Cadastre, in which the city area covered eight cadastral municipalities that varied greatly in size (the ratio 1:57).

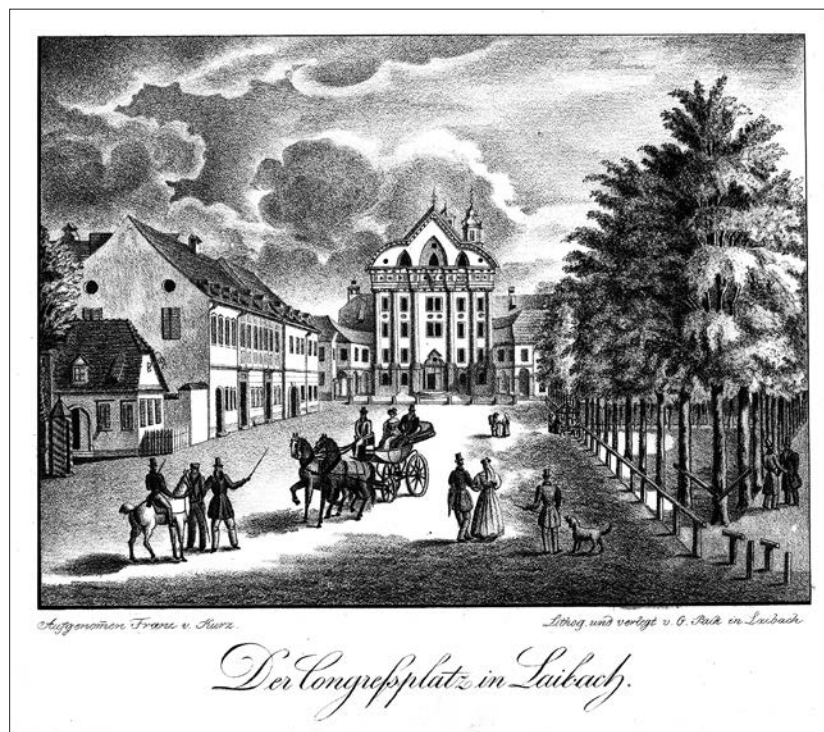
The cadastral municipalities revealed much smaller differences with regard to the number of building parcels. The ratio between the cadastral municipality Ljubljana City with 342 parcels and the cadastral municipality Karloško predmestje (Karlovac Suburb) with 55 was 6.1:1. Of altogether 993, the building parcels in the city amounted to a little over one-third (34.45%) and those in the seven suburbs, a total of 651, made up slightly less than two-thirds (65.55%).

A building as such is never featured as an independent unit in the Franciscan Cadastre, but always strictly within the framework of a parcel as the smallest cadastral unit. Thus, the accurate size of a building is only known where its surface corresponds completely to that of the parcel, which is rare. On the other hand, the average size of the building parcel is reflected above all in the following three elements: the available surface area, the presence of major public building complexes, and the social structure of owners.

Whereas the cadastral map clearly classifies buildings into residential, agricultural, and public buildings, the building records of the Ljubljana cadastral municipalities, as always, ordinarily provide descriptive distinctions between residential and agricultural buildings, where individual buildings can also serve both purposes. One will never find the explicit label »public building«, but instead labels, such as »official building«, »church«, »school building«, and so on. Often, public buildings also had a residential function, as evidenced by having their own house numbers.

The cadastral map provides the following parameters for each individual building: location, two types of use (public and private), two types of construction material (masonry, wooden building), facades of all masonry buildings, and facades of wooden residential buildings. Because the cadastre does not provide the number of floors, the height of buildings is merely a subject of speculation.

One of the major utilitarian benefits of the Franciscan Cadastre is that it allows a reliable identification of the locations of those buildings and offices that are not found in the cadastre itself. As these were most often legal persons with rented premises, that is, non-owners of immovable property, they are understandably not registered in the cadastre or they hide behind the designation of a building, e.g., *Landhaus* (the palace of the provincial estates) or provincial-princely manor.

Kongresni trg z uršulinsko cerkvijo v prvi polovici 19. stoletja (arhiv NMS, foto: Tomaž Lauko).

Procesija pred mestno hišo v Ljubljani na velikonočno soboto 1821 (arhiv NMS, foto: Tomaž Lauko).